

دانشگاه آزاد اسلامی

واحد تهران جنوب

دانشکده اقتصاد و حسابداری

پایان نامه برای دریافت درجه کارشناسی ارشد "M.A"

گروه اقتصاد

عنوان :

تاثیر ابزارهای سیاست مالی بر رشد اقتصادی با

توجه به عملکرد نهادها

استاد راهنما:

دکتر اورانوس پریور

پژوهشگر:

نگین انتظاری

شماره دانشجویی:

۹۴۵۹۳۱۰۰۵۶

مهر ۱۳۹۶

دانشگاه آزاد اسلامی

واحد تهران جنوب

دانشکده اقتصاد و حسابداری

پایان نامه برای دریافت درجه کارشناسی ارشد "M.A"

گروه اقتصاد

عنوان :

تاثیر ابزارهای سیاست مالی بر رشد اقتصادی با

توجه به عملکرد نهادها

استاد راهنما:

دکتر اورانوس پریور

پژوهشگر:

نگین انتظاری

شماره دانشجویی:

۹۴۵۹۳۱۰۰۵۶

مهر ۱۳۹۶

تقدیم

سپاس خدای مهربانم را که روزگاریست بدی من را می بیند و احسانش را افزون می کند. فراموشییم را می بیند و فراموشم نمی کند. هرگاه آرام و کوتاه خواندمش، بلند و رسا پاسخ را شنیدم. هر زمانی گامی به سویش برداشتم به سویم دوید. خدای مهربانم ، که نه در خور من بلکه سزاوار عظمت خویش با من مهربانی می کند. خدایا تو را هزاران بار شاکرم که از روی کرم پدر و مادری فداکار نصیبم ساختی. والدینی که بودنشان تاج افتخاریست بر سرم و نامشان دلیلیست بر بودنم ، خدای مهربانم توفیقم ده که هر لحظه شکرگذارشان باشم و ثنیه های عمرم را در عصای دست بودنشان بگذرانم. اکنون این دستنوشته را تقدیم می کنم به آنان که مهر آسمانیشان آرام بخش آلام زمینیان است :

تقدیم به صاحب چشمانی که آرامش قلب من است ، مادر نازینم ...
ای مقدس ترین واژه در لغت نامه دلم، مادرم نه به اندازه تمام دنیای ناچیز که به اندازه تمام قلبت و تمام محبت وجودت دوستت دارم .

تقدیم به تکیه گاه زندگی ، پدرم ...
به او که در پرتو تلاشش همواره آسوده و بلند زیستم، هر چه هستم و دارم مدیون حمایت های او هستم، او که نتوانستم آنچه در درون به او احساس می کنم را بیان کنم. به پاس تمام عشق و امید...

تشکر و قدردانی

سپاس بیکران پروردگار یکتا را که هستی مان بخشید و به طریق علم و دانش رهنمون شد و به همنشینی رهروان علم و دانش مفتخرمان نمود و خوشه‌چینی از علم و معرفت را روزیمان ساخت.

بسیار ارزشمند بود فرصت هایی که توانستم از محضر استاد بزرگوارم سرکار خانم دکتر اورانوس پریور که همواره دلسوزانه و با جدیت، راهنما و راهگشای من در اکمال و اتمام پایان‌نامه بوده است.

همچنین از اساتید داور جناب آقای دکتر محمد خضری، و جناب آقای دکتر سید جلیل حسینی اجدادی که قبول زحمت نمودند کمال تشکر و قدردانی می نمایم. و از خداوند متعال توفیق روزافزون را برای کلیه بزرگواران خواستارم.

معاونت پژوهش و فن آوری

به نام خدا

شور اخلاق پژوهش

مایه‌ی از خداوند سبحان و اعتماد بر این که عالم محضر خداست و همواره ناظر بر اعمال انسان و به منظور پاس داشتن مقام بلند دانش و پژوهش و نظریه‌ایست بجاگاه دانشگاه در
اعتلای فرهنگ و تمدن بشری، مبادی انجمن و اعطاء بیست علمی و الهی و دانشگاه آزاد اسلامی مشهد می‌گردیم اصول زیر را در انجام فعالیت‌های پژوهشی مد نظر قرار داده
و از آن تعظیف نگیم:

- ۱- اصل حقیقت‌جویی: تلاش در راستای پی‌جویی حقیقت و وفاداری بر آن و دوری از حرکت‌های پنهان‌سازی حقیقت.
- ۲- اصل رعایت حقوق: التزام بر رعایت کامل حقوق پژوهشگران و پژوهش‌یادگان (انسان، حیوان و نبات) و سایر مساجد حق.
- ۳- اصل مالکیت الهی و عمومی: تمهید بر رعایت کامل حقوق الهی و عمومی دانشگاه و کلیه بخش‌های پژوهش.
- ۴- اصل منافع ملی: تمهید بر رعایت مصالح ملی و در نظر داشتن پیشرو و توسعه کشور در کلیه مراحل پژوهش.
- ۵- اصل رعایت انصاف و امانت: تمهید بر اجتناب از حرکت‌های جانب‌داری غیر علمی و حفاظت از اموال، تجهیزات و منابع در اختیار.
- ۶- اصل رازداری: تمهید بر سیاست از اسرار و اطلاعات محرمانه افراد، سازمان، کشور و کلیه افراد نهادی مرتبط با تحقیق.
- ۷- اصل احترام: تمهید بر رعایت حریم با حرمت اداء انجام تحقیقات و رعایت جانب‌تدو و خودداری از حرکت‌های حرمت‌شکنی.
- ۸- اصل ترویج: تمهید بر رواج دانش و اشتهار نتایج تحقیقات و انتقال آن به بخش‌های علمی و دانشجویان به فریاد مولودی که منع قانونی دارد.
- ۹- اصل برکت: التزام بر برکت‌جویی از حرکت‌های رفاه‌بخش غیر حرفه‌ای و اعلام موضع نسبت به کسانی که حوزه علم و پژوهش را به نفع‌های غیر علمی می‌آیند.

نام و نام خانوادگی: نگین انتظاری

تاریخ و امضاء: ۹۶/۰۷/۱۱

صفحه فرم تعهدنامه
اصالت پایان نامه

تعهدنامه اصالت رساله یا پایان نامه

اینجانب نگین انتظاری دانش‌آموخته مقطع کارشناسی ارشد ناپوسته در رشته علوم اقتصادی که در تاریخ ۹۶/۰۷/۱۱ از پایان‌نامه خود تحت عنوان تاثیر ابزارهای سیاست مالی بر رشد اقتصادی یا توجه به عملکرد نهادها با کسب نمره ۱۷/۵ و درجه خیلی خوب دفاع نموده‌ام، بدینوسیله متعهد می‌شوم:

۱- این پایان‌نامه/ رساله حاصل تحقیق و پژوهش انجام شده توسط اینجانب بوده و در مواردی که از دستاوردهای علمی و پژوهشی دیگران (اعم از پایان‌نامه، کتاب، مقاله و...) استفاده نموده‌ام، مطابق ضوابط و رویه موجود، نام منبع مورد استفاده و سایر مشخصات آن را در فهرست مربوطه ذکر و درج کرده‌ام.

۲- این پایان‌نامه/ رساله قبلاً برای دریافت هیچ مدرک تحصیلی (هم سطح، پایین‌تر یا بالاتر) در سایر دانشگاهها و موسسات آموزش عالی ارائه نشده است.

۳- چنانچه بعد از فراغت از تحصیل قصد استفاده و هرگونه بهره‌برداری اعم از چاپ کتاب، ثبت اختراع و ... از این پایان‌نامه داشته باشم، از حوزه معاونت پژوهش و فناوری واحد مجوزهای لازم را اخذ نمایم.

۴- چاپ مقاله جدید مستخرج از پایان‌نامه به شکل کتاب یا مقاله یا محصول فرهنگی دیگری به نام شخص و نهاد دیگری غیر از پژوهشگر و استاد راهنما و دانشگاه آزاد اسلامی مجاز نخواهد بود.

۵- چنانچه در هر مقطع زمانی خلاف موارد فوق ثابت شود، عواقب ناشی از آن را می‌پذیرم و واحد دانشگاهی مجاز - است با اینجانب مطابق ضوابط و مقررات رفتار نموده و در صورت ابطال مدرک تحصیلی‌ام هیچ‌گونه ادعایی نخواهم داشت.

نام و نام خانوادگی: نگین انتظاری

تاریخ و امضاء: ۹۶/۰۷/۱۱

بسمه تعالی

در تاریخ: ۱۱/۰۷/۹۶ دانشجوی کارشناسی ارشد خانم نگین انتظاری از پایان نامه خود دفاع نموده
و با نمره ۱۷/۵ به حروف هفده و نیم با درجه خیلی خوب مورد تصویب قرار گرفت.

امضا استاد داور خارجی
دکتر سید جلیل حسینی ایلوی

امضا استاد داور داخلی
دکتر محمد خضری

امضا استاد راهنما
دکتر اورانوس پریور

بسمه تعالی
دانشکده اقتصاد و حسابداری

(این چکیده به منظور چاپ در پژوهش‌نامه دانشگاه تهیه شده است)

نام واحد دانشگاهی: تهران جنوب	کد واحد: ۱۴۷	کد شناسایی پایان‌نامه:
عنوان پایان‌نامه به (فارسی): تاثیر ابزارهای سیاست مالی بر رشد اقتصادی با توجه به عملکرد نهادها		
عنوان پایان‌نامه به (انگلیسی): Impact of Financial Instruments on Economic Growth: Attention to the functioning of institutions		
نام و نام خانوادگی دانشجوی: نگین انتظاری	شماره دانشجویی: ۹۴۵۹۳۱۰۰۵۶	رشته و گرایش تحصیلی: علوم اقتصادی/اقتصادی
استاد راهنما اول: دکتر اورانوس پریور	استاد راهنما دوم: -	استاد مشاور دوم: -
استاد داور اول: دکتر محمد خضری	استاد مشاور دوم: -	
استاد داور دوم: دکتر سید چلیلی حسینی ایزدئی		
نشانی و شماره تلفن و پست الکترونیکی: Neqinentezari23@yahoo.com		
<p>چکیده پایان‌نامه فارسی و انگلیسی (شامل بیان مسئله و هدف، روش‌ها و ابزارهای اجرا و نتایج به دست آمده):</p> <p>فارسی: این مطالعه سعی دارد تاثیر مخارج دولتی و انواع مالیات‌ها از جمله مالیات بر مصرف و مالیات بر درآمد و مالیات بر ثروت را بر رشد اقتصادی در کشور ایران در دوره زمانی ۱۳۹۳-۱۳۵۷ با استفاده از روش ARDL مورد بررسی قرار دهد و علاوه بر آن سازمانهای سیاسی و اقتصادی و اجتماعی در این مطالعه علاوه بر مالیات و مخارج عملکرد نهادها به عنوان یکی از عوامل اثر گذار بر رشد اقتصادی مورد توجه قرار می‌گیرد. هدف از انجام پژوهش علاوه بر بررسی اثرات مثبت و منفی مالیات‌ها و مخارج دولت بر رشد اقتصادی به این نکته توجه شود برای دستیابی به رشد و توسعه پایدار باید عواملی مانند سرمایه گذاری در سرمایه انسانی و بهبود توزیع درآمد در جهت کمک به اقشار ضعیف و افزایش رفاهیت مردم با ارتقاء کیفیت خدمات لازم و ضروری است.</p> <p>از این مطالعه می‌توان نتیجه گرفت افزایش سرمایه انسانی و بهبود توزیع درآمد و کیفیت ارائه خدمات دارای اثرات مثبت و معنی دار بر رشد اقتصادی می‌باشد و مالیات یک منبع ضعیف تامین درآمد برای دولت بوده نتایج حاصل از افزایش مالیات بر درآمد و مالیات بر ثروت و مالیات بر مصرف نشان می‌دهد مالیات بر ثروت برای رشد اقتصادی مناسب است و مالیات بر مصرف و درآمد اثر منفی بر رشد اقتصادی دارد. علاوه بر مالیات‌ها برآورد مربوط به مخارج دولت نشان می‌دهد افزایش مخارج دولت در کوتاه مدت دارای اثر مثبت و معنی داری بر رشد اقتصادی می‌باشد، ولی در بلند مدت به علت کسری بودجه و تورم اثرات منفی را بر رشد اقتصادی دارد.</p> <p>انگلیسی:</p> <p>To take action. In this regard, taxes have always been considered as one of the most important means of financing. Therefore, considering the importance of this study, the aim of this study is to investigate the effect of government expenditures and types of taxes, including consumption taxes, income taxes and wealth taxes on economic growth in Iran over the period of 2014-2014 using the ARDL method. And in addition, political, economic and social organizations that are created by the state with regard to the goals of the community enforce laws and regulations in order to fulfill the goals of society, and these laws will play an important role in the functioning of the economy and will bring about consequences. Had these organizations are defined as institutions. In this study, in addition to taxes and expenditures on the performance of institutions as one of the factors influencing economic growth, is considered. The purpose of this research is to study the positive and negative effects of taxes and government expenditures on economic growth. In order to achieve sustainable growth and development, factors such as investing in human capital and improving the distribution of income in order to help poor people and increase People's satisfaction with the quality of service is essential.</p> <p>From this study, it can be concluded that increasing human capital and improving the distribution of income and the quality of providing services have a positive and significant impact on economic growth, and taxes are a poor source of government revenue. The results of the increase in income tax and wealth tax And consumption taxes show that wealth tax is good for economic growth, and consumption and income taxes have a negative effect on economic growth. In addition to taxes, government spending estimates indicate government spending increases in the short term have a positive and significant impact on economic growth, but in the long run due to budget deficits and inflation, there is a negative impact on economic growth.</p>		
کلید واژه‌ها: ابزارهای سیاست مالی، عملکرد نهادها، رشد اقتصادی		

تاریخ و امضا: ۹۶/۰۷/۱۱

نظر استاد راهنما برای چاپ در پژوهش‌نامه دانشگاه مناسب است نامناسب است

صفحه تائیدیه
هیات داوران

دانشگاه آزاد اسلامی

واحد تهران جنوب

دانشکده اقتصاد و حسابداری

پایان نامه برای دریافت درجه کارشناسی ارشد "M.A"
(علوم اقتصادی-اقتصادی)

عنوان :

تاثیر ابزارهای سیاست مالی بر رشد اقتصادی با
توجه به عملکرد نهادها

پژوهشگر:

نگین انتظاری

محل امضاء هیأت داوران :

استاد راهنما : دکتر اورانوس پریور

استاد داور اول : دکتر محمد خضری

استاد داور دوم : دکتر سید جلال حسینی

مدیر گروه : دکتر خلیل سعیدی

فهرست مطالب

عنوان مطالب	شماره صفحه
چکیده	۱
فصل اول: کلیات تحقیق	
۱-۱- مقدمه	۳
۱-۲- بیان مساله	۴
۱-۳- ضرورت انجام تحقیق	۶
۱-۴- پرسش تحقیق	۷
۱-۵- فرضیه تحقیق	۷
۱-۶- اهداف تحقیق	۸
۱-۷- متغیر تحقیق	۸
۱-۸- روش تحقیق	۸
۱-۹- روش گردآوری اطلاعات	۸
۱-۱۰- سازماندهی مطالب	۹
فصل دوم: مروری بر ادبیات	
۲-۱- مقدمه	۱۱
۲-۲- مخارج دولتی	۱۲
۲-۲-۱- هزینه جاری دولت	۱۳
۲-۲-۲- هزینه عمرانی	۱۳
۲-۲-۳- هزینه انتقالی	۱۴
۲-۳- انواع مالیات ها	۱۴
۲-۳-۱- مالیات مستقیم	۱۵
۲-۳-۲- مالیات بر دارایی	۱۵

۱۶ ۲-۳-۳- مالیات غیر مستقیم
۱۷ ۲-۴- رشد اقتصادی
۱۸ ۲-۵- عملکرد نهادها
۱۹ ۲-۶- مروری بر مباحث نظری
۱۹ ۲-۶-۱- الیور ویلیامسون
۲۰ ۲-۶-۲- نورث و همکاران
۲۳ ۲-۶-۳- اصول مالیاتی از دیدگاه کلاسیک ها
۲۴ ۲-۶-۴- رابطه مخارج دولتی و رشد اقتصادی
۲۶ ۲-۷- مطالعات داخلی انجام شده
۲۸ ۲-۸- مطالعات خارجی انجام شده
۳۱ ۲-۹- جمع بندی

فصل سوم: روش تحقیق

۳۳ ۳-۱- مقدمه
۳۳ ۳-۲- جامعه آماری
۳۳ ۳-۳- روش و ابزار تجزیه و تحلیل
۳۳ ۳-۴- روش تخمین رگرسیون
۳۴ ۳-۵- روش خود توضیح برداری ARDL
۳۵ ۳-۶- دلیل انتخاب روش ARDL
۳۶ ۳-۷- الگوی تصحیح خطای برداری (ECM)
۳۷ ۳-۸- پایایی
۳۸ ۳-۹- آزمون تشخیص خودهمبستگی دوربین-واتسون
۳۸ ۳-۱۰- آزمون ریشه واحد برای پایایی
۳۹ ۳-۱۰-۱- آزمون دیکی فولر
۴۰ ۳-۱۰-۲- آزمون دیکی فولر تعمیم یافته
۴۰ ۳-۱۱- همجمعی

۴۱ معیار شوارتز ۳-۱۱-۱
۴۱ آزمون هم انباشتگی جوهانسون ۳-۱۱-۲
۴۳ علیت گرنجر ۳-۱۱-۳
۴۵ cusum, cusumq آزمون ثبات ساختاری ۳-۱۱-۴
۴۶ جمع بندی ۳-۱۲

فصل چهارم: برآورد مدل و آزمون فرضیه

۴۸ مقدمه ۴-۱
۴۸ تصریح مدل ۴-۲
۵۰ آزمون ایستایی ۴-۳
۵۲ آزمون همجمعی ۴-۴
۵۴ برآورد کوتاه مدت باروش ARDL ۴-۵
۵۶ برآورد الگوی تصحیح خط ECM ۴-۶
۵۶ برآورد بلند مدت با روش (ARDL) ۴-۷
۵۷ نتایج آزمون علیت گرنجر ۴-۸
۵۹ آزمون ثبات ساختاری ۴-۹

فصل پنجم: نتیجه گیری

۶۲ مقدمه ۵-۱
۶۲ آزمون فرضیه ۵-۲
۶۳ نتیجه گیری ۵-۳
۶۴ توصیه ها و پیشنهادات ۵-۴
۶۶ پیشنهادات برای تحقیقات آتی ۵-۵
۶۷ چکیده انگلیسی
۶۸ منابع
۷۱ پیوست ها

فهرست جداول

شماره صفحه

عنوان مطالب

جدول ۱-۴	نتایج آزمون ریشه واحد متغیرها در سطح $I(0)$	۵۰
جدول ۲-۴	نتایج آزمون ریشه واحد متغیرها در سطح $I(1)$	۵۱
جدول ۳-۴	آزمون هم‌جمعی براساس آزمون اثر	۵۲
جدول ۴-۴	آزمون هم‌جمعی براساس آزمون اثر	۵۳
جدول ۵-۴	آزمون هم‌جمعی براساس حداکثر مقادیر ویژه	۵۳
جدول ۶-۴	نتایج الگوی کوتاه مدت و تصحیح خطا ECM	۵۴
جدول ۷-۴	نتایج آزمون برآورد روابط بلندمدت $ARDL(1,2,2,3,3,2,0)$	۵۶
جدول ۸-۴	نتایج آزمون علیت گرنجر بین متغیرهای مدل	۵۸
جدول ۹-۴	رابطه علیت تولید ناخالص داخلی با سایر متغیرهای مدل	۵۹

فهرست نمودارها

شماره صفحه

عنوان مطالب

نمودار ۱- آزمون CUSUM ۶۰

نمودار ۲- آزمون CUSUMSQ ۶۰

چکیده

گسترده شدن تعهدات دولت ها در جهت تحقق اهدافی چون رشد اقتصادی، ثبات قیمت ها، افزایش اشتغال، توزیع عادلانه درآمد، مخارج دولت را با روند صعودی مواجه کرده است که دولت ها را بر آن می دارد تا از راه های گوناگون به تأمین مالی آن اقدام نماید. در این راستا مالیات به عنوان یکی از مهم ترین راه های تأمین مالی همیشه مورد توجه بوده است. لذا با توجه به اهمیت موضوع این مطالعه سعی دارد تاثیر مخارج دولتی و انواع مالیات ها از جمله مالیات بر مصرف و مالیات بر درآمد و مالیات بر ثروت را بر رشد اقتصادی در کشور ایران در دوره زمانی ۱۳۹۳-۱۳۵۷ با استفاده از روش ARDL مورد بررسی قرار دهد و علاوه بر آن سازمانهای سیاسی و اقتصادی و اجتماعی که با توجه به اهداف جامعه توسط دولت ایجاد می شوند قوانین و مقرراتی را به منظور تحقق اهداف جامعه اعمال می کنند و این قوانین نقش مهمی بر کارکرد اقتصاد دارد و پیامدهایی را به همراه خواهد داشت. این سازمان ها به عنوان نهاد تعریف شده اند. در این مطالعه علاوه بر مالیات و مخارج عملکرد نهادها به عنوان یکی از عوامل اثر گذار بر رشد اقتصادی مورد توجه قرار می گیرد. هدف از انجام پژوهش علاوه بر بررسی اثرات مثبت و منفی مالیات ها و مخارج دولت بر رشد اقتصادی به این نکته توجه شود برای دستیابی به رشد و توسعه پایدار باید عواملی مانند سرمایه گذاری در سرمایه انسانی و بهبود توزیع درآمد در جهت کمک به اقشار ضعیف و افزایش رضایت مردم با ارتقاء کیفیت خدمات لازم و ضروری است.

از این مطالعه می توان نتیجه گرفت افزایش سرمایه انسانی و بهبود توزیع درآمد و کیفیت ارائه خدمات دارای اثرات مثبت و معنی دار بر رشد اقتصادی می باشد و مالیات یک منبع ضعیف تأمین درآمد برای دولت بوده نتایج حاصل از افزایش مالیات بر درآمد و مالیات بر ثروت و مالیات بر مصرف نشان می دهد مالیات بر ثروت برای رشد اقتصادی مناسب است و مالیات بر مصرف و درآمد اثر منفی بر رشد اقتصادی دارد. علاوه بر مالیات ها برآورد مربوط به مخارج دولت نشان می دهد افزایش مخارج دولت در کوتاه مدت دارای اثر مثبت و معنی داری بر رشد اقتصادی می باشد، ولی در بلند مدت به علت کسری بودجه و تورم اثرات منفی را بر رشد اقتصادی دارد.

واژگان کلیدی: ابزارهای سیاست مالی، عملکرد نهادها، رشد اقتصادی

فصل اول

کلیات

یکی از دغدغه سیاست گذاران در هر کشور فقرزدایی و ایجاد عدالت در کنار رشد و توسعه اقتصادی است یکی از معمول ترین و عمده ترین منبع درآمد دولت، از طریق دریافت مالیات است. در کشور ایران درآمد مالیاتی بعد از درآمد نفتی اهمیت دارد یک سیستم مالیاتی کارآمد علاوه بر تامین مالی دولت باعث کنترل نقدینگی و توزیع عادلانه درآمد و ثروت است اخذ مالیات تنها باهدف تامین مالی دولت نیست مالیات ابزاری برای رشد و ثبات و کاهش نابرابری می باشد لذا انواع مالیات و نحوه اخذ آن بسیار اهمیت دارد و همچنین مخارج دولتی یکی از مباحث قابل توجه در راستای امکان دستیابی به رشد اقتصادی است و به عنوان یکی از ابزارهای سیاست مالی می تواند بر کیفیت زندگی دهک های مختلف درآمدی تاثیر داشته باشد که می توان آنرا در سطح و میزان استفاده از امکانات آموزشی و بهداشتی و رفاهی مشاهده نمود و هدف دولت بهبود توزیع درآمد و کمک به کاهش فقر است.

در این مطالعه علاوه بر مالیات و مخارج دولت نحوه عملکرد نهادها مورد توجه قرار می گیرد نهادها سازمانهایی هستند که قوانین را ایجاد کرده و به کار می گیرند و با توجه به اهداف جامعه در حوزه های اقتصادی و اجتماعی به اعمال سیاست می پردازند برخی از سازمانها عبارتند از: احزاب سیاسی و اتحادیه تجاری و موسسات اقتصادی. نهادهای اقتصادی انگیزه و محدودیتها را برای فعالان اقتصادی تعیین می کنند و پیامدهای اقتصادی به همراه خواهد داشت. به عنوان مثال: در شرایط فقدان قوانین امنیت حقوق مالکیت افراد انگیزه ای برای سرمایه گذاری در سرمایه انسانی و فیزیکی یا ابداع و نوآوری ندارند.

نهادهای اقتصادی کارآمد با وضع قوانین مناسب باعث شکوفا شدن فعالیت اقتصادی و رشد و بهره وری و رفاه اقتصادی شود و از ایجاد بحرانهای اقتصادی جلوگیری نمایند و دولت می تواند ابزارهای سیاست مالی را در شرایط مختلف اقتصادی به بهترین نحو ممکن برای حل مشکلات به کار گیرد.

۲-۱- بیان مساله

نتایج مربوط به اجرای سیاست مالی با توجه به شرایط هر کشور و وضعیت اقتصادی (نرخ تورم و رکود-میزان بدهی دولت-ثبات یا عدم ثبات اقتصادی- میزان بودجه دولت و مخارج عمومی) متفاوت است سیاست مالی در هر زمینه باید بر اساس شرایط زمانی و مکانی اتخاذ گردد. برای مثال مشاهده شیوه اخذ مالیات موفق مربوط به یک کشور و به کار گیری آن در همه کشورها با موفقیت همراه نخواهد بود بلکه لازم است موقعیت کشور از نظر تمام جوانب بررسی شود و پیشنهاد نمود آیا شیوه خاص اخذ مالیات موفق مربوط به کشور دیگر را می توان در این کشور به کار گرفت یا خیر باید به این نکته توجه داشت که اجرای سیاست مالی در بسیاری از کشورها با مشکلات زیادی مانند مشکلات جمع آوری مالیات و موانع دسترسی به سرمایه خارجی مواجه هستند.

یکی از قوی ترین ابزارهای اقتصادی و منبع تامین مالی دولت مالیات است در صورت کارآمد بودن نظام مالیاتی و به فرض ثبات سایر شرایط (حاکمیت قانون -عدم فرار مالیاتی) اگر از صاحبان درآمد و ثروت بالا مالیات اخذ شود و برای حمایت از اقشار کم درآمد هزینه شود زمینه توزیع مجدد ثروت فراهم می شود. در کشور ایران عواملی باعث می شود درک درستی از روش مناسب اخذ مالیات وجود نداشته باشد و ناهمسان بودن بخش های مختلف و مکانیسم کسب درآمد و فعالیت باعث می شود شناسایی انواع مالیات های موثر مشکل شود

از طرفی بخش مهمی از وظایف دولت ها در نظام های مختلف اقتصادی از راه بودجه به مرحله اجرا گذاشته می شود در صورتی که فرآیند تهیه و تدوین بودجه نظام اجرایی و روش نظارت و کنترل آن از کارایی لازم برخوردار باشد امکان اجرای بهتر وظایف محول شده به دولت فراهم می گردد در خصوص مثبت یا منفی بودن مخارج دولت بر رشد اقتصادی نظریات اقتصاددانان متفاوت است ولی اکثر آنان بر این نکته توافق دارند که مخارج دولتی زمانی باعث بهبود رشد اقتصادی می شود که دولت درآمد کافی را برای انجام مخارج داشته باشد و بدهی دولت پایین باشد و تامین این مخارج از طریق استقراض صورت نپذیرد در غیر این صورت

دولت دچار کسری بودجه می شود نتیجه آن افزایش تورم خواهد بود و این امر اثرات منفی را بر رشد اقتصادی به همراه دارد. (یارمحمدی و چشمی ۱۳۸۵)

علت بنیادین رشد اقتصادی کشور ها و تفاوت در درآمد سرانه به دلیل تفاوت در نهادهاست منظور از نهاد قوانینی است که یک جامعه برای اداره خود انتخاب می کند و قوانین مشخص می کند که یک دولت چگونه انتخاب می شود و چه کسی در جامعه قدرت را در دست می گیرد. به عبارتی یک جامعه برای اینکه بتواند فعالیت اقتصادی خود را به رونق برساند نیازمند زیرساخت های عمومی است بدین معنا که نیازمند اعمال قوانین و مقررات برای برقراری نظم در جامعه و پیشگیری از سرقت و تضمین حقوق مالکیت و به رسمیت شناختن قراردادهای می باشد این عوامل به یک نهاد مرجع بستگی دارد که همان دولت است. اعمال قوانین بر کارکرد اقتصاد و انگیزه ای که برای افراد ایجاد می شود تاثیر گذار است و از طرفی در سرمایه گذاری و نحوه به کار گیری ابزارهای سیاستی در جهت توزیع درآمد و سطح رفاه و توسعه جوامع به عنوان یک عامل تعیین کننده نقش مهمی دارد. نهادهای اقتصادی و اجتماعی به منظور دستیابی به اهداف جامعه ایجاد می شوند که می توانند حالت فراگیر (کارآمد) داشته باشند و باعث بهبود رشد اقتصادی می گردد فعالیت این نهادها گونه ای است فرصت مشارکت را برای عموم مردم در فعالیت های اقتصادی ایجاد می کنند و سعی می کنند از استعدادها و مهارت های آنان حداکثر استفاده را نموده و وضعیت توزیع درآمد را به نفع اقشار فقیر جامعه بهبود بخشند هدف آنان افزایش میزان تولید ناخالص داخلی و افزایش سرمایه گذاری بخش خصوصی و پیشرفت تکنولوژی حرکت به سمت رشد و توسعه می باشد

ولی در برخی دیگر از جوامع با توجه به اهداف جامعه نهادهای غیر فراگیر (ناکارآمد) شکل می گیرد و عملکرد آنها مانع از ایجاد نوآوری و سرمایه گذاری و استفاده از ظرفیت ها و مهارت ها می شوند با ایجاد شرایط انحصاری از فعالیت های از بین برنده فعالیت های مولد حمایت می کنند به موانعی برای رشد اقتصادی تبدیل می شوند. با توجه به تحقیقاتی که در زمینه تاثیر عوامل موثر بر رشد و توسعه انجام شده به این نتیجه دست یافتند در کنار مالیات و مخارج عواملی مانند سهم نیروی کار در تولید ناخالص داخلی و افزایش سطح رفاه عمومی از طریق

بهبود کیفیت ارائه خدمات به عموم مردم و بهبود توزیع درآمد به نفع اقشار فقیر باید مورد توجه قرار گیرد که این عوامل به اهداف جامعه و قوانین تاثیر گذار بر کارکرد نهادها بستگی دارد در این مطالعه عملکرد نهادها با شاخص هایی مانند (سرمایه انسانی - کیفیت ارائه خدمات عمومی - نحوه توزیع درآمد) بررسی می شود

۳-۱- ضرورت انجام تحقیق

سیاست مالی در کشورهای در حال توسعه نقش مهمی ایفا می کنند و زمیه ساز تشکیل سرمایه و رشد اقتصادی وثبات و اشتغال و تخصیص بهینه منابع می گردد اگر نتوانیم مسائل اقتصادی کشور را بشناسیم و مکانیسم اقتصادی و عملکرد آنها و چگونگی به کار گیری ابزارهای سیاست اقتصادی را در ارتباط با مسائل اقتصادی ندانیم قادر به حل مشکلات اقتصادی نخواهیم بود با توجه به اینکه کشور ایران یک کشور در حال توسعه است و به طور همزمان با مشکل تورم و رکود مواجه است و رشد اقتصادی تحت تاثیر فعالیت اقتصادی دولت می باشد و تنوع فعالیت اقتصادی از یک طرف و نقش دولت در گسترش خدمات عمومی و تامین اجتماعی و تعهدات و توزیع عادلانه درآمد عواملی هستند که ضرورت تفکیک انواع مالیات ها با توجه به اثرات مثبت و منفی که دارد و توجه به اثر گذاری هزینه دولت بر رشد اقتصادی در شرایط کنونی امری لازم باشد

با توجه به اینکه مشاهده می شود در دوره زمانی ۱۳۵۷-۱۳۹۳ که سیاست مالیاتی در کشور ایران به گونه ای است که سهم مالیات ها در تولید ناخالص داخلی بسیار ناچیز بوده و این سهم با گذشت زمان رو به کاهش است و به تاثیر مالیات ها بر رشد اقتصادی توجهی نمی شود و بخش عمده ای از مخارج دولتی از طریق درآمد نفت تامین می گردد بنابراین ضرورت پیدا می کند که در این مطالعه تاثیر انواع مالیات ها بر رشد اقتصادی بررسی شود همچنین با اخذ سیاست اقتصادی عادلانه و واقعی بسیاری از مشکلات مهم اجتماعی و اقتصادی دولت ها مانند کسری بودجه، پدیده بیکاری و کاهش سرمایه گذاری در بخش های تولیدی و... قابل حل خواهد بود. به عنوان مثال نرخ پایین تشکیل سرمایه یکی از محدودیت ها در فرآیند رشد

اقتصادی در کشورهای در حال توسعه است در این شرایط معافیت مالیاتی برای سرمایه گذاران خارجی و شرکت های سرمایه گذار کارایی و سودآوری سرمایه گذاری را افزایش می دهد.

در بررسی علت رشد اقتصادی کشورها و تفاوت درآمد سرانه آن ها تفاوت در نهادها اهمیت بسیاری دارد نهادها انگیزه افراد جامعه را برای تبادلات سیاسی و اجتماعی و اقتصادی سامان می بخشد و باعث تخصیص بهینه منابع می شود اگر نهادها به درستی عمل کنند شرایطی ایجاد می شود امکان ورود به کسب و کار جدید و انتخاب دوره شغلی برای همه افراد جامعه یکسان می باشد کیفیت خدمات عمومی ارتقا می یابد در نتیجه سهم نیروی کار در تولید ناخالص داخلی افزایش می یابد و انگیزه ای برای شرکت کنندگان بازار ایجاد می شود که در بخش سرمایه انسانی و فیزیکی سرمایه گذاری کرده و روش تولید را به کمک ابتکار و نوآوری ارتقا بخشند که این امر نقش حیاتی را در رشد اقتصادی خواهد داشت و سبب افزایش رضایت و رفاه عمومی و تقویت چرخه حیات سیاسی دولت می گردد. بدین جهت به منظور تحقق اهداف رشد و توسعه ی اقتصادی علاوه بر اینکه ابزارهای سیاستی در شرایط خاص باید به صورت کارآمد و موثر به کار گرفته شود باید به توانایی دولت در انجام وظایف محوله وقواعد و هنجار های رسمی جامعه و عملکرد نهادهای حاکم باید توجه شود.

۴-۱- پرسش های تحقیق:

- ۱- افزایش مالیات بر درآمد چه اثری بر رشد اقتصادی دارد؟
- ۲- مخارج دولت در بلند مدت چه تاثیری بر رشد اقتصادی دارد؟
- ۳- نهادهای حاکم بر جوامع چه نقشی در رشد و توسعه اقتصادی آنها دارد؟
- ۴- افزایش مالیات بر ثروت در بلند مدت چه تاثیری بر رشد اقتصادی ایجاد می کند؟

۵-۱- فرضیه تحقیق:

- ۱- افزایش مالیات بر درآمد تاثیر منفی و معنادار بر رشد اقتصادی ایجاد می کند.

۲- افزایش مخارج دولتی در صورت تداوم در بلند مدت تاثیر منفی و معنادار بر رشد اقتصادی دارد.

۳- بهبود نهادها رشد اقتصادی را افزایش می دهد.

۴- افزایش مالیات بر ثروت در بلند مدت باعث بهبود میزان رشد اقتصادی می گردد.

۶-۱- اهداف تحقیق:

۱- بررسی تاثیر مالیات بر درآمد بر رشد اقتصادی

۲- مطالعه اثرات افزایش مخارج دولت بر رشد اقتصادی

۳- بررسی عملکرد نهادها و اهمیت آنها در رشد و توسعه ی اقتصادی جوامع

۴- مشخص کردن تاثیر بلند مدت افزایش مالیات بر ثروت بر رشد اقتصادی

۷-۱- متغیر تحقیق

متغیر مستقل: ابزارهای سیاست مالی { مالیات - مخارج دولتی }

متغیر وابسته: رشد اقتصادی

متغیر تعدیل گر: عملکرد نهادها

۸-۱- روش تحقیق

روش پژوهش به صورت کتابخانه ای و اسنادی

۹-۱- روش گردآوری اطلاعات

مطالب بااستفاده از مقالات اقتصادی گردآوری می شود و اطلاعات آماری از منابع آماری

رسمی کشور استخراج خواهد شد

۱-۱۰- سازماندهی مطالب

با توجه به توضیحات، مطالب این رساله در ۵ فصل به صورت زیر سازماندهی می گردد. در فصل حاضر کلیات تحقیق مورد بررسی قرار گرفته و ضمن بیان فرضیات، اهداف، سؤالات و روش تحقیق، به ارائه تعاریف و مفاهیم خاص تحقیق و برخی تعاریف گسترده تر پرداخته و در ادامه ضمن ارائه برخی از مشکلات، روش تجزیه و تحلیل داده ها به اختصار اشاره گردید. در فصل دوم مروری بر ادبیات موضوع و مبانی نظری تحقیق صورت می گیرد و در فصل سوم تحقیق روش تحقیق بیان شده است. در فصل چهارم تصریح مدل و نتایج تجربی و نتایج استفاده از الگوی تلفیقی ارائه می گردد و در فصل پنجم با توجه به محاسبات در فصل چهارم به آزمون فرضیه ها و ارائه نتایج و پیشنهادات پرداخته می شود.

فصل دوم

مروری بر ادبیات موضوع

سیاست مالی دولت از مهم ترین زیر ساخت های اقتصادی است که در ایجاد رشد و توسعه پایدار، تأمین عدالت اجتماعی از طریق توزیع مجدد درآمد و ثروت و تخصیص بهینه منابع نقش مهمی دارد. یکی از ابزارهای سیاست مالی مالیات ها هستند (دادگر ۱۳۸۹)

مالیات عبارت است از وجوه اجباری، غیر جبرانی و غیر قابل برگشت که دولت برای مقاصد عمومی مطالبه می کند. مالیات ها به دو نوع مستقیم و غیر مستقیم تقسیم می شود اخذ هر یک از مالیات ها اثرات مثبت و منفی را بر رشد اقتصادی ایجاد میکند.

یکی از راههای اثر گذاری دولت بر رشد اقتصادی از طریق بودجه سالانه است هزینه دولت شامل هزینه های جاری و عمرانی و پرداخت های انتقالی می باشد نظریات اقتصاددانان در خصوص رابطه مخارج دولتی و رشد اقتصادی متفاوت است (یارمحمدی و چشمی ۱۳۸۵)

علت بنیادین رشد اقتصادی کشور ها و تفاوت در درآمد سرانه به دلیل تفاوت در نهادهاست. نهاد راهی است که جامعه برمی گزیند و این راه تعیین می کند جامعه به موفقیت می رسد یا خیر نهادهای اقتصادی و سیاسی توسط جامعه انتخاب میشوند به منظور رسیدن به اهداف جامعه قوانین و مقررات را اعمال می کنند برخی جوامع نهادهایی برمی گزینند که مردم را به ابتکار و اختراع و پس انداز برای آینده و بالا بردن سطح آگاهی و حل مسائل جمعی و تولید کالای عمومی تشویق می کنند، ولی برخی از جوامع این چنین نیستند نهادها با این هدف طراحی می شوند منابع و امکانات جامعه را به نفع یک سری از اقشار خاص استخراج و بهره برداری کنند و فعالیت آنها به گونه ای است با ایجاد شرایط انحصار امکان مشارکت افراد به صورت مساوی در فعالیت اقتصادی فراهم نیست و انگیزه برای افزایش سهم مشارکت نیروی کار در تولید ناخالص وجود ندارد و سرمایه گذاری بخش خصوصی کاهش یافته و فعالیت آن ها مانعی برای دستیابی به رشد اقتصادی است. (North 1990, 3)

۲-۲- تعریف مخارج دولتی:

هزینه‌ی تولید کالاها و خدماتی است که توسط واحدهای دولتی برای خانوارها به‌طور رایگان یا به قیمتی که از نظراقتصادی معنی‌دار نیست فراهم می‌شود. (حسابهای ملی "مرکز آمار ایران) هزینه‌های مصرف نهایی دولت بر روی طیف وسیعی از کالاها و خدمات به دو صورت زیر ایجاد می‌شود:

الف - هزینه‌های مربوط به تولید ستانده‌ی غیربازاری:

این نوع هزینه‌ها، هزینه‌ی تولید کالاها و خدماتی است که توسط واحدهای دولتی برای خانوارها به‌طور رایگان یا به قیمتی که از نظراقتصادی معنی‌دار نیست فراهم می‌شود. بخش عمده‌ی هزینه‌های نهایی دولت را این نوع هزینه‌ها تشکیل می‌دهد. ارزش این هزینه‌ها برابر است با ارزش احتسابی ستانده‌های غیربازاری تولید شده توسط دولت منهای ارزش هرگونه دریافتی از فروش کالاها و خدمات. ارزش ستانده‌ی احتسابی خدمات ارائه شده توسط دولت همان‌گونه که قبلاً نیز تشریح شد، از طریق حاصل جمع هزینه‌های تولید یعنی مصارف واسطه، جبران خدمات کارکنان، خالص سایر مالیات‌های بر تولید و مصرف سرمایه‌ی ثابت اندازه‌گیری می‌شود.

دریافتی‌های دولت ممکن است از فروش کالاها و خدماتی باشد که قیمت آن‌ها از نظر اقتصادی معنی‌دار نیست یا از فروش تعداد معدودی از کالاها و خدماتی حاصل شده باشد که قیمت آن‌ها از نظراقتصادی معنی‌دار است.

ب - هزینه‌های مربوط به تولید کالاها و خدمات توسط تولید کنندگان بازاری:

ممکن است دولت کالاها و خدماتی را خریداری کرده و به‌طور رایگان در اختیار خانوارها قرار دهد. نقش واحدهای دولتی در این رابطه محدود به پرداختی بابت خرید کالاها و خدمات و توزیع آن‌ها به خانوارها به‌صورت انتقالات غیرنقدی می‌باشد. واحدهای دولتی در این حالت هیچ‌گونه عملیاتی بر روی چنین کالاها و خدماتی انجام نمی‌دهند و هزینه‌های ایجاد شده توسط دولت برای خرید این نوع کالاها و خدمات به عنوان مصرف نهایی تلقی می‌شود. (حسابهای ملی "مرکز آمار ایران)

بررسی انواع هزینه های دولت:

۱-۲-۲- هزینه های جاری دولت:

در حقیقت هزینه‌هایی هستند که در زمان حال، منافی را ایجاد نمایند و دارای منافع مستقیم در بلندمدت و آینده نیستند. صاحب‌نظران این نوع هزینه‌ها را هزینه‌های مصرفی تلقی می‌نمایند. این هزینه‌ها باعث افزایش فوری در تقاضای کل بدون تغییر در طرف عرضه می‌باشد. این هزینه‌ها در بودجه دولتی ایران در مبحث اول تحت‌عنوان هزینه‌های پرسنلی مشخص شده است. هزینه‌های پرسنلی در برابر انجام دادن خدمت یا به واسطه آن به‌طور مستقیم و یا غیرمستقیم به‌صورت حقوق و دستمزد مزایا و کمک‌ها منحصرأً به کارکنان شاغل که خدمت مستمر ارائه می‌نماید، پرداخت می‌گردد و غالباً بیش از ۸۵ - ۷۵ درصد از کل بودجه جاری دستگاه اجرائی را شامل می‌شود هزینه های جاری عبارتند از: حقوق و دستمزد پاداش و مزایا و کمک ها

۲-۲-۲- هزینه های عمرانی دولت:

منظور، هزینه‌هایی هستند که در آینده کسب درآمد می‌کند به منظور افزایش ظرفیت تولید و افزایش دارایی های ثابت صرف می‌شود و از نظر اقتصادی درآمد زا باشد و از تجمع هزینه کالاهای سرمایه‌ای، واسطه‌ای و مصرفی ایجاد می‌شود و در بودجه جاری معمولاً به‌صورت وسایل و تجهیزات اداری و در طرح‌های عمرانی به‌صورت دارائی‌های ثابت ظاهر می‌شوند و غالباً در بودجه جاری ۵ - ۳ درصد از کل بودجه جاری و در طرح‌های عمرانی بیش از ۹۵ درصد از کل اعتبارات طرح را تشکیل می‌دهد. این نوع هزینه‌ها در قالب فعالیت‌های اقتصادی کشورها، برای انجام وظایف بلندمدت و آینده‌نگری آنان صورت می‌پذیرد. افزایش در هزینه‌های سرمایه‌ای موجب افزایش در تقاضای کل و در تغییر عرضه کل در اقتصاد تأثیر خواهد داشت. این هزینه ها عبارتند از: خرید ساختمان وزمین - ماشین آلات و تجهیزات- مشارکت در سرمایه گذاری بخش عمومی- کمک به سرمایه گذاری بخش خصوصی که به منظور افزایش ظرفیت اقتصادی و تولید انجام میشود.

۳-۲-۲- هزینه های انتقالی:

هزینه‌های انتقالی در حقیقت هزینه‌هایی هستند که به صورت یک طرفه از سوی دولت‌ها به اقشار آسیب‌پذیر و واحدهای مشخص شده در قانون با هدف توزیع مجدد درآمد پرداخت می‌گردد و در قبال پرداخت این هزینه‌ها، کالا یا خدماتی دریافت نمی‌شود. به عبارت دیگر، انتقال درآمد یا قدرت خرید از یک واحد به واحد دیگر است. این هزینه‌ها در تولید ناخالص ملی، منظور نمی‌گردد ولی در محاسبه درآمد قابل تصرف افراد به حساب می‌آیند. یکی از اثرات فوری این نوع هزینه‌ها در جامعه، افزایش تقاضا و مصرف در سطح جامعه است و به عنوان وظیفه توزیعی دولت‌ها محسوب می‌گردد.

این هزینه‌ها عبارتند از:

- کمک و اعانه بخش دولتی (پرداخت‌های یک دستگاه دولتی به دستگاه دولتی دیگر)
- کمک و اعانه بخش خصوصی
- بازپرداخت وام و پرداخت بهره
- پرداخت یارانه

۳-۲- انواع مالیات

تقسیم بندی مالیات‌ها به مالیات‌های مستقیم و غیر مستقیم، عمده ترین نوع طبقه بندی مالیات در آمارهای دولتی در سطح بین المللی است. در ساختار بودجه کشور ایران نیز درآمدهای مالیاتی در نخستین طبقه بندی به دو گروه مذکور تقسیم می‌شوند. (زنجانی و دهقانی، ۱۳۸۸)

۱-۳-۲- مالیات مستقیم

مالیات‌هایی هستند که مشخصات پرداخت کنندگان آنان برای سازمان مالیاتی کشور مشخص است. در واقع این نوع مالیات به طور مستقیم از دارایی و درآمد افراد کسر می‌شود. مالیات‌های مستقیم به دو دسته زیر تقسیم می‌شوند:

۲-۳-۲- مالیات بر دارایی

مالیاتی است که به اموال و دارایی شخص تعلق می گیرد. این نوع مالیات شامل موارد زیر است:

- ✓ مالیات بر ارث
- ✓ مالیات بر حق تمبر
- ✓ مالیات بر درآمد اتفاقی
- ✓ مالیات بر سالانه املاک
- ✓ مالیات بر مستغلات مسکونی خالی
- ✓ مالیات بر درآمد

مالیات بر درآمد مالیاتی است که بر اساس نرخ مالیاتی مقرر در همان سال از درآمد های به دست آمده توسط اشخاص حقیقی و حقوقی دریافت می شود. این نوع مالیات شامل موارد زیر است:

- ✓ مالیات بر درآمد املاک
- ✓ مالیات بر درآمد کشاورزی
- ✓ مالیات بر درآمد حقوق
- ✓ مالیات بر درآمد مشاغل
- ✓ مالیات بر درآمد اشخاص حقوقی
- ✓ مالیات درآمد اتفاقی
- ✓ مالیات بر مجموع درآمد ناشی از منابع مختلف

۲-۳-۳- مالیات های غیر مستقیم

این گروه از مالیات ها، مالیات هایی هستند که مشخصات پرداخت کننده نامشخص است. این مالیات ها به قیمت نهایی کالاها و خدمات اضافه می شود و به مصرف کننده تحمیل می شود. این مالیات بر د دسته تقسیم می شود:

مالیات بر واردات که شامل موارد زیر است:

✓ مالیات بر حقوق گمرکی

✓ مالیات بر سود بازرگانی

✓ مالیات بر حق ثبت سفارش کالا

✓ مالیات بر واردات اتومبیل

✓ مالیات بر حق ثبت

مالیات بر مصرف و فروش که شامل موارد زیر است:

✓ مالیات بر فرآورده های نفتی

✓ مالیات بر تولید الکل طبی و بهداشتی

✓ مالیات بر نوشابه های الکلی

✓ مالیات بر فروش سیگار

✓ مالیات بر اتومبیل

۴-۲- رشد اقتصادی:

تولید ناخالص داخلی یا GDP (رشد اقتصادی) یکی از مقیاس‌های اندازه اقتصاد است که ارزش کل کالاها و خدمات نهایی تولید شده در کشور در یک بازه زمانی معین را با توجه به واحد پول جاری اندازه‌گیری می‌کند. (مقالات رمزی (۱۹۲۸) در این تعریف منظور از کالاها و خدمات نهایی، کالا و خدماتی است که در انتهای مراحل تولید قرار گرفته‌اند و خود آنها برای تولید و خدمات دیگر خریداری نمی‌شوند. تاریخچه‌ی نظریه‌های رشد اقتصادی از زمان نوشتن کتاب ثروت ملل آدام اسمیت شروع شد. شاید بتوان گفت که نظریه‌های مدرن رشد اقتصادی با مقاله رابرت سولو (۱۹۵۶) بود. رشد اقتصادی در بهبود سطح رفاه افراد جامعه، اثر انکارناپذیر دارد و در بخش سرمایه‌گذاری‌های فیزیکی و انسانی بیشتر، اجرای تکنیک‌های جدید تولید و ارائه دانش نوین در این زمینه، از جمله پایه‌های فرایند رشد می‌باشند و مالیات‌ها، به علت

اثری که بر بازده سرمایه گذاری های فیزیکی و انسانی دارند می توانند بر تصمیم گیریه ای اقتصادی و در نهایت، بر نرخ رشد، تأثیر بگذارند.

۵-۲- عملکرد نهادها:

نهادها شامل دوسری از محدودیت رسمی (قواعد و قوانین) و غیر رسمی می باشد که برخی از آن ها مانع و برخی دیگر مشوق انجام فعالیت اقتصادی می باشد یک سیستم اقتصادی بر مبنای محیط نهادی تشکیل می شود و استمرار می یابد و ساختار روابط میان دولت و بازار را در سیستم اقتصادی تعیین می کند نهادها هم از طریق بهره وری و هم از طریق بهبود شرایط تشکیل سرمایه بر رشد اقتصادی تاثیر می گذارد و این تاثیرات در کشورهای مختلف با توجه به عملکرد نهادها متفاوت است نهادگرایان جدید بر این باور هستند که اقتصاد موفق نتیجه ترکیب بهینه بازار و دولت و نهادهای مدنی هستند هزینه بدست آوردن و مبادله اطلاعات و اجرای حقوق مالکیت و محدود کردن رقابت می تواند مانع از ظهور بازار های رقابتی شود ولی نهاد های کارآمد می توانند این هزینه ها را کاهش دهند.

نظریه پردازان رشد این گونه استدلال می کنند که نهادها و سیاست کارآمد راهی موثر در پیشرفت اقتصادی به شمار می آید به منظور ارتقا رشد اقتصادی دولت نه تنها باید حامی حقوق مالکیت و آزادی مبادله باشد بلکه هدف سیاست عمومی باید تقویت بازار باشد کیفیت نهادها با توجه به آزادی اقتصادی تعیین و اندازه گیری می شود گوارتنی آزادی اقتصادی را این گونه تعریف می کند افرادی دارای آزادی اقتصادی هستند که اگر دارایی کسب می کنند بدون استفاده از زور و تقلب یا سرقت باشد و بتوانند دارایی خود را مبادله و نگه داری نمایند بدون اینکه موجب تضعیف حقوق دیگران شوند، آزادی اقتصادی به معنای نزدیکی به اقتصاد بازار و کاهش مداخله دولت در فعالیت تولیدی و توزیع و مصرف می باشد. مطالعات تجربی نشان می دهد شاخص آزادی اقتصادی با شاخص نحوه توزیع درآمد و توسعه انسانی و اقتصادی ارتباط مستقیم دارد و با پیشرفت تکنولوژی و پایین بودن هزینه حمل و نقل و آزادی مبادله در مرز بین الملل افزایش می یابد. (گوارتنی و لاسون ۲۰۰۳)

نهادها در جوامع مختلف با توجه به نحوه انجام وظایف به کارا و غیر کارا تبدیل می شوند. در کشورهایی که عملکرد نهادها از نظر سیاسی و اقتصادی مطلوب باشد عملکرد مطلوب نهادها باعث افزایش انگیزه نیروی انسانی تحصیلکره و ایجاد فضای مناسب برای فعالیت اقتصادی آن ها می شود و امکان تاثیر گذاری معنی دار سرمایه انسانی را بر درآمد سرانه فراهم می آورد، ولی در کشورهایی که عملکرد نهادها نامطلوب باشد این شرایط فضای اقتصادی را به گونه ای شکل می دهد امکان تاثیر گذاری سرمایه انسانی بر درآمد سرانه را سلب می کند و در این کشورها بهبود کیفیت نهادها می تواند به افزایش قابل توجه درآمد سرانه منجر شود. (Acemoglu et al., 2005)

سرمایه انسانی: سرمایه گذاری در منابع انسانی عبارتند از آموزش نیروی انسانی برای کسب مهارت‌های مختلف و پیشبرد امر تولید که می تواند با بالا بردن سطح مهارت و تخصص نیروی کار و افزایش قابلیت های آنان موجب ارتقای کیفیت تولید و بالا بردن سطح کارایی در استفاده از سرمایه های مادی و به کارگیری بهینه آنها شود.

۶-۲- مروری بر مباحث نظری:

۱-۶-۲- الیور ویلیامسون ارتباط سطوح نهادی:

الیور ویلیامسون برنده جایزه نوبل اقتصاد در سال ۲۰۰۹ از جمله نهاد گرایانی است که با پیروی از کوزنتس، عمده مطالعات خود را بر مباحث بنگاه و روابط داخلی آن قرار داده است. با این حال وی در چند مقاله به مباحث کلان نیز پرداخته است.

به عبارتی با توجه به نظریه ویلیامسون نهادها به دو نوع تقسیم شده اند ۱- نهادهای اصلی و نهادهای ثانوی نهادهای اصلی برای رفع نیازهای حیاتی افراد و بقای جامعه ضرورت دارند و این نهادها با ایجاد جوامع انسانی به وجود آمدند و در تمام جوامع عمومیت دارند و لازمه حیات اجتماعی می باشند و عناصر مهم فرهنگی محسوب می شوند و یک سری از نهادها در تمام جوامع بشری عمومیت نداشته و در تمام مقاطع تاریخی وجود ندارند و ثبات آن ها نسبی است و با توجه به نیاز و توافق اعضاء جامعه ایجاد می شوند و تا زمانیکه کارکرد آنها مورد نیاز جامعه

باشد دوام می آورند، و وقتی که نیاز آنها برطرف گردید به تدریج متلاشی می شوند. این نهاد ها شامل سازمانها و مقررات اجتماعی و موسسات است. سطوح چهارگانه نهادها عبارتند از: ویلیامسون سطح نخست را شامل نهادهای غیررسمی مانند رسوم و هنجارها می داند. به عقیده ویلیامسون این سطح، سطح پایداری اجتماعی است و مذهب نقشی اساسی در این سطح ایفا می نماید. نهادها در این سطح بسیار آرام تغییر می یابند و تغییر آنها ممکن است قرن ها به طول انجامد. این نهادها مورد پذیرش عموم قرار می گیرند، بنابراین دارای ماندگاری زیادی هستند. وی معتقد است برخی از این نهادهای غیررسمی مانند سنت ها، برخی دیگر ارزشی نمادین برای پیروان خود دارند. بسیاری از این نهادهای غیررسمی ارتباط گسترده ای با نهادهای مکمل رسمی یا غیررسمی برقرار می کنند.

سطح دوم محیط نهادی است که شامل نهادهای رسمی مانند قانون حقوقی پیامدهای سیاسی آنها مالکیت است، نهادهایی که کارکرد آنها از حوزه اقتصاد فراتر می رود و عملاً است که ثبات سیاسی را برای آنان به همراه دارد. این سطح قوه مجریه، قضاییه، مقننه، عملکرد دیوان سالارانه دولت و همچنین توزیع قدرت بین سطوح مختلف دولت (عدم تمرکز سیاسی) را در برمی گیرد. ویلیامسون از جنگ های داخلی، نارضایتی عمومی، اشغال، شورش ها یا بحران های مالی یاد می کند که در آنها فرصتی برای اصلاح گسترده قوانین فراهم به عنوان فرصت هایی سرنوشت ساز یاد می شود این فرصت ها به خوبی استفاده نمی شود.

سطح سوم نهادهای مرتبط با امر حاکمیت قرار می گیرند. در واقع در این سطح با امور اجرایی رو می باشد، لذا ویلیامسون در این سطح به دولت به عنوان وضع کننده و اجراکننده قوانین روزمره روبه اشاره می کند. در نهایت سطح چهارم قرار دارد که به مباحث نئوکلاسیکی مانند تابع تولید بنگاه و تعدیل قیمت اختصاص دارد. ویلیامسون سطوح چهارگانه نهادهای فوق را به عنوان عوامل شکل دهنده محیط نهادی معرفی می نماید و معتقد است محیط نهادی در شکل دادن به عملکردها بسیار موثر است. (Hodgson, 2007)

تحلیل ویلیامسون از نحوه تغییر نهادی از آن جهت دارای اهمیت است که به خوبی نشان می دهد اصلاحات نهادی فرایندی طولانی است و لذا نمی توان انتظار داشت رشد اقتصادی پایدار را بتوان با تغییر چند نهاد و به سرعت در کشورها پدید آورد.

۲-۶-۲- نورت و همکاران : نهادها و رشد اقتصادی

داگلاس نورت، برنده ی جایزه نوبل ۱۹۹۳ همکارانش بررسی جالبی را در مورد رشد اقتصادی کشورها در خلال سال ۱۹۵۰ تا ۲۰۰۴ انجام دادند مطالعات به این نتیجه رسیدند : >> کشورهای فقیر، به این دلیل که رشد آنها بسیار کندتر است، فقیر نیستند. این کشورها فقیر هستند، زیرا در سال های مورد مطالعه بیشتری رشد درآمد منفی را تجربه کرده اند و شدت کاهش در خلال این سال ها بیشتر بوده. (North et al., 2009b)

نورت و همکارانش برای تبیین علت تفاوت میان کشورهای ثروتمند و فقیر تبیین جالبی ارائه می دهند. آنها نشان می دهند که توسعه حاصل نوعی خاص از نهادهاست که در حال حاضر تنها در ۱۵ الی ۲۵ درصد کشورهای جهان وجود دارد و این نوع خاص از نهادها مسئله ای فراتر از یک یا چند نهاد است.

نورت و همکارانش خشونت را مشکل پیش روی تمام جوامع می دانند آنها نظم را در برابر خشونت می دانند و معتقدند در نبود نظم، خشونت جامعه را فرا می گیرد. اما جوامع برای رسیدن به نظم راه های متفاوتی را انتخاب می کنند که دارای تفاوت هایی با یکدیگر است. آن ها بر این باورند که در طول تاریخ بشر دو نوع نظام به نام نظام دسترسی محدود (یا حکومت طبیعی) و نظام دسترسی باز که از اساس با یکدیگر متفاوت هستند، وجود داشته است.

نظام دسترسی محدود حاصل توافق اعضاء قدرتمند یک جامعه جهت از بین بردن خشونت است. این اعضاء با هم ائتلافی را تشکیل می دهند و اساس این ائتلاف نیز تقسیم رانت میان اعضاء است. تداوم ائتلاف بستگی به تداوم توزیع رانت دارد.

این شیوه اداره جامعه هر چند خشونت را از بین می برد، اما مضراتی نیز به همراه دارد که به نظر نورت مهمترین آن ها مختل شدن رشد در بلند مدت است. (North et al., 2009b)

به نظر نورث و همکارانش کنترل خشونت در نظام دسترسی باز مبتنی بر سه عنصر اساسی است. نخست، سیستم سیاسی که یکپارچگی کنترل ارتش و نیروهای پلیس را خلق می کند. به نظر آنها دومین عنصر مهم، مجموعه ای از نهادها و انگیزه هاست که سیستم سیاسی را مقید می کند و مشروعیت استفاده از سیستم اقتصادی دسترسی باز که با نهادهای سیاسی درهم آمیخته خشونت را محدود می کند و تضمین نمایند که اگر یک گروه سیاسی از کنترلش بر ارتش سوء استفاده کند منافع خود را از دست می دهد.

در واقع ساختار نهادی نظام دسترسی باز سبب می شود که این نظام دارای کارآمدی تطبیق پذیر باشد. به این معنی که در برابر شوکهای فراوانی که هر نظامی با آن روبه رو است، بسیار تطبیق پذیرتر و انعطاف پذیرتر است. آنها می دانند شکست در حل مشکلات باعث از دست رفتن قدرت سیاسی خواهد شد. اما این دو شیوه کاهش خشونت به دو شیوه متفاوت اداره جامعه انجامیده است اثرات متفاوتی داشته است. یکی از مهم ترین این اثرات تفاوت در رشد و عملکرد اقتصادی است. «اگرچه نتایج اقتصادی به طور مستقیم به نتایج سیاسی مرتبط نمی شود، ولی رشد آرام اما پایدار جوامع با دسترسی آزاد بر این امر دلالت می کند که توسعه مدرن به تنهایی حاصل رشد سریع تر نیست، بلکه در عوض نتیجه شکل جدیدی از سیاست، اقتصاد و سازمان های اجتماعی است که به یک جامعه امکان اداره بهتر تغییر را می دهد.

نکته ای که نورث و همکارانش چندین بار به آن اشاره می نمایند، تفاوت های میان جوامع است که بسیار گسترده تر از انتخابات است که در این میان آنها تاکید خاصی بر نهادها دارند. به نظر آنها اگر هدف نظام دموکراتیک، پاسخگویی به علایق شهروندان و کاهش فساد سیاسی در نظر گرفته شود، برای دستیابی به آن نیازمند چیزی بیش از انتخابات است. به نظر نورث و همکارانش دموکراسی نیازمند نهادهای سیاسی رسمی دموکراتیک است. اینکه تمام افراد جامعه بتوانند سازمان ها سیاسی و اقتصادی پویایی را به وجود آورند و یا در آن شرکت کنند و این امر تنها مختص به نخبگان ائتلاف غالب نباشد. همچنین دموکراسی نیازمند مطبوعات آزاد است که دسترسی آزاد به اطلاعات را فراهم می آورد.

در نهایت نورث و همکارانش به این نکته اشاره می کنند که مساله اضافه کردن یک یا چند نهاد خوب مانند دموکراسی، حقوق مالکیت و برابری حقوقی نیست در واقع تفاوت در بنیان نظم است و تنها در سایه وجود نظم عام (دموکراتیک) است که نهادهایی شکل می گیرند که برای حفظ دموکراسی، حقوق مالکیت و موارد مشابه ضروری هستند تا در سایه آنها رشد اقتصادی پایدار پدید می آید.

تبیین نورث و همکارانش را شاید بتوان کامل ترین تبیینی دانست که تاکنون درباره نحوه پدید آمدن نهادهای مناسب برای رشد اقتصادی ارایه شده است. این تبیین از آن جهت حایز اهمیت است که به جای تمرکز بر یک یا چند نهاد خاص بر این مساله تمرکز می کند که کل ساختار نهادی باید برای دستیابی به رشد اقتصادی تغییر کند.

۳-۶-۲- اصول مالیاتی از دیدگاه کلاسیکها:

اقتصاد کلاسیک، در کتاب "ثروت ملل" آدام اسمیت یافت می شود. آدام اسمیت (۹۰-۱۷۲۳)، مشهورترین و تأثیرگذارترین شخصیت اقتصاد کلاسیک بود و دیوید ریکاردو (۱۸۲۳-۱۷۷۲) پس از وی تأثیرگذار بود. اسمیت آخرین بخش ثروت ملل را به مالیه عمومی اختصاص داد و بعد از اسمیت، ادبیات گسترده‌ای در مورد وضع مالیات پدید آمد. بنابراین اصول چهارگانه وی به عنوان اصول مالیاتی مورد نظر مکتب کلاسیک به حساب می آید. اصل اول از دید وی اصل عدالت مالیاتی است. بر اساس این اصل، بار مالیات باید به صورت عادلانه بین مردم تقسیم شود و به توانایی پرداخت مالیات دهنده بستگی دارد. وی مالیاتی تناسبی را به عنوان مالیاتی عادلانه تلقی می کند.

اصل دوم، معین و مشخص بودن مالیات ها است. بر اساس این اصل باید مبلغ، مأخذ، زمان پرداخت دقیقاً مشخص باشد.

اصل سوم، اصل سهولت است. بر اساس این اصل، کسب رضایت نسبی افراد برای پرداخت مالیات مدنظر است و تنظیم شرایط جهت پرداخت طریقه پرداخت باید با توجه به حداقل فشار امکان پذیر باشد.

اصل چهارم به صرفه جویی بر می گردد. در جمع آوری مالیات باید حداکثر صرفه جویی به عمل آید و هزینه جمع آوری آن به حداقل تقلیل یابد. آنها طرفدار دولت کوچک و اقتصاد میتنی بر بازار آزاد هستند لیکن دقت در مواضع آدام اسمیت و همین طور اصل عدالت مالیاتی به عنوان اولین و همه ترین رکن اصول مالیاتی، ما را به این نتیجه می رساند که کلاسیک ها هدف رفاه و توزیع مجدد درآمد را به عنوان یکی از نتایج سیستم مالیاتی انتظار داشتند. (پژویان، ۱۳۸۷)

اغلب کلاسیک ها، طرفدار مالیات غیرمستقیم بودند نه مالیات مستقیم. مک کلاچ به مالیات های غیرمستقیم معتدل فکر می کرد و معتقد بود که مالیات های غیرمستقیمی که مصرف را کاهش دهد، پس انداز را افزایش می دهد. اما ریکاردو معتقد بود که مالیات بر دستمزدها همراه با مالیات بر رانت و مالیات بر بهره اوراق بهادار دولت، سیستم مالیات ایده آل است. جان استوارت میل تنها طرفدار کاربرد محدود مالیات های مستقیم بر مسکن، زمین و اجاره بود. کلاسیک ها موافق وضع مالیات بر سود نبودند، زیرا فکر می کردند مالیات بر سود می تواند بر تخصیص منابع اثر گذارد. عموماً پذیرفته شده بود که مالیات بر سود کشاورزی با افزایش دادن هزینه نهایی کشاورزی، اجاره زمین را افزایش خواهد داد.

مالیات بر درآمد موضوع مورد مناقشه جدی طی عصر کلاسیک بود. مالیات بر درآمد در سال ۱۷۹۹ در بریتانیا وضع شد و در ۱۸۱۶ کنار گذاشته شد و سپس در سال ۱۸۴۲ مجدداً وضع شد و سرانجام بخش عمده درآمد عمومی شد که ویژگی آن، ثقل گسترده و فرار مالیاتی بود و در میان اقتصاددانان کلاسیک از حمایت اندکی برخوردار شد. علاقه اندکی برای تصاعدی بودن چنین مالیاتی وجود داشت، مگر اینکه با معافیت حداقل معیشت همراه باشد. کلاسیک ها مالیات بر کالاها را منبع اصلی درآمد دولت می دانستند و عموماً می گفتند که نرخ این مالیاتها باید پایین باشد (تا از عدم مزیت های روشن مالیات نزولی و خطر قاچاق اجتناب کند). برخی

نویسندگان خصوصاً مک کلاچ گفته‌اند که چنین مالیات‌هایی باید هم بر منابع داخلی و هم وارداتی کالاها وضع شود تا از اثر حمایتی اجتناب گردد. در مورد مالیات بر کالاها تولید شده در داخل عموماً معتقد بودند که قیمت را به اندازه مالیات، افزایش می‌دهد. مک کلاچ معتقد بود که عوارض وارداتی تماماً توسط مصرف‌کنندگان داخلی پرداخت می‌شود. عموماً این توافق وجود داشت که چنین مالیات‌هایی باید بر کالاها ی لوکس وضع شود نه بر کالاها ی ضروری (مواد غذایی اساسی) که مالیات آنها می‌تواند دستمزدها را افزایش دهد.

۴-۶-۲- رابطه‌ی بین مخارج دولت و رشد اقتصادی از دیدگاه نئوکلاسیکها

یکی از راه‌های اثر گذاری دولت بر رشد اقتصادی از طریق بودجه سالانه است بخش مهمی از وظایف دولت‌ها در نظام‌های مختلف اقتصادی از راه بودجه به مرحله اجرا گذاشته می‌شود. در صورتی که فرآیند تهیه و تدوین بودجه نظام اجرایی و روش نظارت و کنترل آن از کارایی لازم برخوردار باشد امکان اجرای بهتر وظایف محول شده به دولت فراهم می‌گردد. بودجه دولت از مباحث بسیار مهم در اقتصاد است که نقش مهمی در تحقق بخشیدن به هدف‌های جامعه ایفا می‌کند نقش بودجه ای دولت، به سه حوزه جمع‌آوری درآمد و انجام هزینه و مدیریت عدم تعادل بودجه تقسیم کرد، که هر یک از آنها تاثیر خود را بر رشد اقتصادی می‌گذارند. ارتباط میان مخارج دولتی و رشد اقتصادی در نظریه‌های اقتصادی مورد توافق قطعی اقتصاددانان نیست دولت با ایجاد زیر ساخت لازم و ارائه مطلوب و کارآمد خدمات پایه می‌تواند به رشد اقتصادی کمک نماید تجربه برخی کشور‌های در حال توسعه و توسعه یافته نشان می‌دهد افزایش بیش از حد مخارج دولت در اقتصاد موجب تاثیرگذاری منفی بر رشد اقتصادی خواهد داشت در مورد رابطه مخارج دولتی و رشد سه دیدگاه کلی در نظریه اقتصادی وجود دارد در تحقیقاتی که در این زمینه انجام شده رابطه مخارج دولتی و رشد می‌تواند مثبت یا منفی و یا خنثی باشد.

گروه اول نئو کلاسیک‌ها هستند رابطه مخارج دولتی و رشد اقتصادی را منفی می‌دانند و استدلال می‌کنند با افزایش مخارج دولتی و تامین آن از طریق مالیات سطح اشتغال تغییری

نکرده و باعث افزایش سطح قیمت ها می گردد در نتیجه موجودی واقعی پول و ثروت واقعی کاهش می یابد و افزایش مخارج دولتی باعث بروز پدیده ازدحام خارجی می شود. این پدیده موجب کاهش سرمایه گذاری بخش خصوصی خواهد شد و بنابراین رشد اقتصادی کاهش می یابد. (حسینی و همکاران ۱۳۸۷)

گروه ۲ رابطه مخارج دولتی و رشد اقتصادی را مثبت می دانند و استدلال می کنند که افزایش مخارج دولتی باعث به وجود آمدن پدیده اثرات خارجی می شود در نتیجه رشد اقتصادی افزایش می یابد.

گروه سوم یا کلاسیک های جدید به وجود رابطه خاص مخارج و رشد معتقد نیستند به دلیل اعتقاد به نظریه بارو و ریکاردو هرگونه تغییر در مخارج دولتی را بر رشد بی اثر می دانند. نظریه بارو و ریکاردو حکایت بر عدم تاثیر کسری بودجه دولت بر مصرف دارد آنها با الهام از نظریه دوران زندگی و درآمد دائم بیان می دارند دولت از طریق استقراض از مردم کسری بودجه را تامین می کند و در آینده برای پرداخت بدهی خود ملیات را افزایش می دهد در نتیجه مصرف تغییری نمی کند. (محمد و همکاران ۲۰۰۹)

۷-۲- مطالعات انجام شده داخلی:

۱- آذربایجانی و مرادپور و نجفی (۱۳۹۰)، (به بررسی اثر سیاستهای مالیاتی بر نابرابری و رشد اقتصاد با استفاده از آمارهای سری زمانی سالهای ۱۳۸۴-۱۳۵۴ بر اساس آزمون OLS پرداختند. نتایج نشان داد که نرخ رشد مالیات با ضریب جینی و رشد اقتصادی رابطه منفی دارد، به عبارت دیگر افزایش میزان مالیات باعث کند شدن میزان رشد اقتصادی و کاهش ضریب جینی شده است.

۲- خسروی (۱۳۹۵) شاخص هایی مانند مخارج مصرفی دولت و نرخ مالیات و سرمایه گذاری دولتی و یارانه ها مبنای تصمیم گیری کشورها در زمینه تخصیص درآمد حاصل از

منابع طبیعی است و به این نتیجه رسیدند هر چه سهم مخارج دولتی کوچکتر و یارانه پرداختی کمتر و نرخ مالیات دریافتی از کارآفرینان کمتر باشد نشانگر تخصیص منابع بر مبنای ساز و کار بازار بوده نه سازوکار سیاسی و فعالان اقتصادی بخش خصوصی به مشارکت در اقتصاد تشویق و سرمایه گذاری بخش خصوصی افزایش می یابد و موجب رشد اقتصادی می گردد.

۳- رهبر و سرگلزایی (۱۳۹۴) با استفاده از داده های ایران طی دوره زمانی ۱۳۶۶-۱۳۸۹ روش خودرگرسیون برداری با وقفه توزیعی به بررسی اثر سیاست مالی بر رشد و فقر پرداختند محققین از این مطالعه نتیجه گرفتند مالیات و مخارج مصرفی تاثیر منفی بر رشد دارد و مخارج عمرانی موجب رشد اقتصادی می گردد.

۵- صادقی (۱۳۹۴) با استفاده از داده های ۵۷ کشور عضو سازمان کنفرانس اسلامی طی دوره های زمانی ۱۹۷۰-۲۰۱۰ و با استفاده از مدل رشد درون زای بارو به بررسی رابطه بلند مدت مخارج آموزشی و تأمین امنیت اجتماعی با رشد اقتصادی پرداخت . محقق در این مطالعه به این نتیجه رسید که مخارج آموزشی و رفاه اجتماعی تأثیر مثبتی بر رشد اقتصادی کشورهای مذکور دارد.

۶- فولادی و ستایشی (۱۳۹۳) با استفاده از مدل تعادل عمومی سیاست مالی را بر تولید و اشتغال و درآمد خانوار مورد بررسی قرار دادند.

نتیجه گرفتند مخارج دولت تاثیر قوی تری بر تولید و اشتغال دارد. نتایج حاصل از افزایش مالیات بر درآمد، مالیات بر تجارت خارجی و مالیات بر بخش های اقتصادی نشان می دهد مالیات بر درآمد، کمترین اثر منفی دارد و مالیات بر واردات، بیشتر از همه بر تولید ناخالص داخلی تاثیر خواهد داشت.

۷- حیدری و سعید پور (۱۳۹۴) با استفاده از داده های ایران طی دوره زمانی ۱۳۷۰-۱۳۸۹ با استفاده از الگوی تعادل عمومی پویای تصادف (DSGE) نحوه تاثیر مخارج دولتی بر رشد اقتصادی را بررسی کردند و نتایج نشان داد افزایش مالیات بر مصرف به کاهش تولید در کوتاه

مدت منجر می شود و در ضمن افزایش مخارج دولت موجب افزایش تولید در کوتاه مدت و افزایش تورم در بلند مدت خواهد شد.

۸- داودی (۱۳۹۴) بررسی تأثیر مالیات بر رشد اقتصادی (مطالعه موردی برخی از کشورهای OECD) در دوره زمانی ۱۹۹۰-۲۰۱۳ و با استفاده از روش پانل دیتا پرداخته است. متغیرهای مورد استفاده، تولید ناخالص داخلی به عنوان متغیر وابسته، هزینه های دولت، سرمایه فیزیکی ثابت، نیروی کار فعال، مالیات بر درآمد است. نتایج مطالعه بیانگر آن است که هزینه های دولت به تنهایی اثر منفی بر رشد اقتصادی دارد ولی چنان چه این هزینه ها توسط کسب مالیات از مردم تأمین می شود اثر آن بر رشد اقتصادی این کشورها مثبت خواهد بود. سایر متغیرها اثر مثبتی بر رشد اقتصادی دارند به جز متغیر نیروی کار که اثر مثبت ولی غیر معنادار بر رشد اقتصادی این کشورها دارد.

۹- طیب نیا و نیکو نسبتهی (۱۳۹۲) در مقاله ای با عنوان نهادها و رشد اقتصادی به بررسی آرای نظریه پردازان نهادگرا پرداختند و به این نتیجه رسیدند برای ارائه سیاست های مناسب در جهت تسریع رشد اقتصادی باید از بررسی کمی فراتر رفته و به مواردی مانند عناصر نهادی تشکیل دهنده بازار و نحوه تغییرات نهادی و اثرات نهادهای سیاسی و اجتماعی بر عملکرد اقتصادی توجه کرد.

۱۰- سامتی و همکاران (۱۳۹۳) احمدی روشن (۱۳۹۰) با مواردی چون تضمین مالکیت خصوصی و تضمین قرارداد تصویب قوانین شفاف و کارآمد و عدم اعطای امتیازات بیهوده به بخش های مختلف اقتصادی و جلوگیری از ایجاد رانت باعث افزایش فعالیت اقتصادی و افزایش سرمایه گذاری بخش خصوصی و بهبود رشد و توسعه می گردد.

۱۱- گرابی نژاد و همکاران (۱۳۹۴) در زمینه حاکمیت قانون که مهمترین شاخص عملکرد نهادها مورد توجه است نتیجه گرفتند در بخش مقررات مربوط به کسب و کار وضع قوانین پیچیده موجب گسترش مالکیت دولتی و محدودیت بخش خصوصی شده و سرمایه گذاری بخش خصوصی کاهش یافته و بر روند رشد و توسعه اثرات منفی خواهد داشت در کشورهای توسعه یافته به دلیل برخورداری از ثبات سیاسی قوانین به طور ناگهانی دستخوش تغییرات

نمی شود و از ساختار مستحکم برخوردارند و سرمایه گذاری در این کشورها افزایش یافته و موجب رشد و توسعه می گردد.

۸-۲- مطالعات انجام شده خارجی:

۱- (Acemoglu & Robinson, 2010) به بررسی رابطه رشد اقتصادی و نهادها پرداختند و معتقدند نهادهای اقتصادی برای رشد اقتصادی مهم هستند و به طور ویژه بر سرمایه گذاری در منابع انسانی و فیزیکی و تکنولوژی و سازمانهای تولید اثر می گذارند و در خصوص نحوه شکل گیری نهادها به این مساله اشاره دارند نهادها حاصل انتخاب جمعی جامعه هستند و با توجه به تضاد منافع میان افراد و گروههای مختلف سیاسی به عامل تعیین کننده در تعیین نهادهای جامعه تبدیل می شوند. آنها بر این باورند که نهادهای سیاسی شامل مواردی مانند نحوه حکمرانی از جمله دموکراسی یا دیکتاتور بودن و محدودیت های سیاستمداران (اعمال قدرت) هستند و سیاستمدارانی که قدرت سیاسی در اختیار دارند بر تغییر نهادها تاثیر می گذارند و همچنین این نکته را مورد توجه قرار می دهند تغییر در نهادهای اقتصادی بدون توجه به اثر نهادهای سیاسی ایجاد کننده و محافظت کننده از آنها بی نتیجه خواهد بود.

۲- (D CASTRO & MOTTASC) در سال (۲۰۱۱) و (۲۰۱۴) با استفاده از روش خود رگرسیون به بررسی اثر سیاستهای مالی بر متغیرهای اقتصادی کلان و از جمله رشد پرداخته اند. نتایج تحقیق آنها نشان می دهد شوک های مالی تاثیر قوی و معنی داری بر مصرف و سرمایه گذاری بخش خصوصی، نرخ بهره و تورم دارند و سیاستهای مالی در کوتاه مدت باعث افزایش رشد می گردد.

۳- (afonso, a.jallas 2016) در زمینه نقش سیاستگذاری با استفاده از روش پانل ترکیبی در دوره ۲۰۰۰-۲۰۱۱ به این موضوع پرداختند که چگونگی انتخاب ایدئولوژی دولت و حمایت سیاسی از آن تحت تاثیر اجزای هزینه های عمومی می باشد و سیاست گذاری موفق بر اساس کاهش هزینه ها به جای افزایش مالیات ها ممکن است.

۴- (Agnello 2016) مطالعاتی در زمینه تاثیر سیاست ها بر توزیع درآمد طی دوره زمانی (۱۹۹۹-۲۰۱۳) انجام دادند سیاست دولت در خصوص تامین هزینه های عمومی از قبیل کمک های بهداشتی و دفاع و حمایت از سرمایه انسانی و حمایت اجتماعی در شرایطی که بدهی دولت بالا باشد و اقتصاد در حال رشد نباشد اثرات منفی را به همراه دارد و از طرفی اگر دولت سرمایه گذاری در امر آموزش و پرورش و بهداشت و حمایت اجتماعی را کاهش دهد به ضرر اقشار متوسط و ضعیف است و این امر نابرابری بیشتر درآمدی را به همراه خواهد داشت و افزایش هزینه ها در بلند مدت باعث افزایش میزان کسری بودجه می شود از این رو اجرای سیاست مربوط به دوره زمانی کوتاه مدت را پیشنهاد می دهند.

۵- در زمینه فرصت طلبی سیاسی تاثیر هزینه دولتی در مدل پانل از ۱۵ کشور OECD بررسی شده آنها گروهی از کشور ها را مقایسه کرده و به این نتیجه رسیدند افزایش هزینه عمومی باعث ایجاد شرایط اقتصادی و مالی نامطلوب (رکود و بیکاری) و افزایش مداوم کسری بودجه می گردد و برای غلبه بر این مشکل مجبور به استقراض (افزایش مالیات های دریافتی- استقراض از IMF) می گردد (Castro, V., Martins, R., 2016b)

۶- ویلسون و همکاران (۲۰۱۵) نیز تحقیقی با عنوان سرمایه های انسانی سالم و رشد اقتصادی و در کشورهای آفریقایی و OECD انجام دادند. در این تحقیق با استفاده از الگوی سولوی توسعه یافته (داده های ترکیبی دیتا پانل و روش تخمین زننده پویا) به این نتیجه رسیدند که سرمایه های انسانی و سرمایه گذاری در آن تاثیر مثبت و قوی بر رشد درآمد سرانه داشته است.

۷- جریمی لیم (۲۰۱۶) با بررسی عوامل نهادی و ساختار سرمایه گذاری در سراسر جهان در ۴۶ کشور در حال توسعه طی سالهای ۱۹۹۹-۲۰۱۱ نمودند نتیجه گرفتند بین بهبود نهادها و افزایش سرمایه گذاری داخلی شواهد قوی وجود ندارد اما سرمایه گذاری خارجی یک عامل قوی دارای اثرات مثبت بر سرمایه گذاری داخلی و رشد و توسعه است

۸- (Kaufmann, Kraay and Mastruzzi, 2011) شاخص مقایسه کارایی بخش دولتی بر اساس برنامه تحقیقاتی طولانی مدت آنها از بانک جهانی بدست آمده نشان می دهد شش بعد

اصلی حاکمیت: پاسخگویی، ثبات سیاسی و فقدان خشونت، اثربخشی دولت، کیفیت نظارتی حاکمیت قانون و کنترل فساد شاخص های کارایی نهادها در نظر گرفته می شود.

۹- (ROMER, 2010) در مقاله ای به عنوان (اثرات تغییرات مالیات بر اقتصادکلان آمریکا) نتیجه گرفت یک درصد افزایش مالیات باعث کاهش ۳ درصدی رشد اقتصادی بعد از دو سال می گردد.

۱۰- تالس و موسولینی (۲۰۱۵) با استفاده از داده های ۷۴ کشور طی دوره زمانی ۱۹۷۵-۲۰۰۵ با به کارگیری روش گشتاوری تعمیم یافته و با استفاده از مدل رشد درون زا به بررسی نحوه تاثیر مخارج عمرانی (آموزش و بهداشت و ارتباطات و حمل و نقل) بر رشد اقتصادی پرداختند به این نتیجه رسیدند مخارج عمرانی در وضعیتی که بدهی دولت پایین باشد تاثیر مثبتی بر رشد اقتصادی ایجاد می کند و چنانچه نسبت بدهی دولت به تولید ناخالص داخلی زیاد باشد مخارج عمرانی تاثیر منفی بر رشد اقتصادی خواهد داشت.

۱۱- موتاسکو و دانولیتو (۲۰۱۵) رابطه سیاست مالی و رشد اقتصادی را در کشور رومانی طی سالهای ۱۹۹۹-۲۰۱۱ با استفاده از الگوی VAR مورد بررسی قرار دادند و به این نتیجه رسیدند به دلیل اثر گذاری سیاست مالی بر متغیرهای رشد اقتصادی (پس انداز و سرمایه گذاری و مصرف) در ارتباط با سیاست مالیاتی به دلیل اثراتی که بر متغیرهای مرتبط با رشد دارند (مصرف و پس انداز و سرمایه گذاری) باید با حساسیت بیشتری تصمیم گرفت. (توجه به وضعیت اقتصادی کشور و عدم مقایسه کشورهای توسعه یافته و در حال توسعه).

۹-۲- جمع بندی :

در این فصل به تعریف هر یک از متغیرهای موضوع و مبانی نظری و بررسی مطالعات انجام شده پرداخته شد و نتایج نشان می دهد اخذ مالیات ها و افزایش مخارج عمومی به منظور بهبود توزیع درآمد در هر کشور اثرات مثبت و منفی خود را دارد و نتایج اجرای سیاست مالی موفق مربوط به یک کشور را نمی توان به سایر کشور ها تعمیم داد زیرا کشور ها از نظر وضعیت اقتصادی (درآمد سرانه و میزان تولید ناخالص داخلی و نرخ تورم و رکود و میزان

بدهی دولت و سیستم مالیاتی) با یکدیگر تفاوت دارند به عنوان مثال یک کشور توسعه یافته به دلیل داشتن درآمد سرانه بالا مزاد بودجه مخارج عمرانی را افزایش می دهد و در زمان آینده از آن بهره برداری می کنند و اثرات مثبتی در فرآیند رشد و توسعه آنان دارد، ولی در یک کشور در حال توسعه که دچار کسری بودجه و میزان بدهی دولت بالا باشد مخارج دولتی اثرات منفی را به همراه خواهد داشت. و به طور کلی می توان گفت برای ارائه سیاست مناسب در جهت تسریع رشد اقتصادی علاوه بر مالیات و مخارج به عواملی از جمله تضمین مالکیت خصوصی و تصویب قوانین کارآمد و جلوگیری از ایجاد رانت را باید مورد توجه قرار داد این عوامل عملکرد اقتصادی و انگیزه افراد برای سرمایه گذاری در سرمایه انسانی و فیزیکی و ایجاد شرایط رقابتی در فضای کسب و کار را تحت تاثیر قرار می دهد و نقش مهمی در روند رشد و توسعه دارد.

فصل سوم

روش تحقیق

۱-۳- مقدمه

موضوع پژوهش و تحقیق را می توان مهمترین و شاخص ترین ابزار پیشرفت هر جامعه دانست جامعه ای پویا و رو به رشد است که به پژوهش بنیادین توجه ویژه نماید و بتواند از داده های پژوهش برای پیشرفت گوناگون در عرصه های مختلف استفاده نماید یکی از مشخصه هایی که تعیین کننده ی اعتبار و ارزش یک فعالیت تحقیقاتی است، روش و ابزاری است که محقق را در رسیدن به نتیجه های محکم تر و قابل اعتمادتر یاری می دهد، روند پیشرفت پژوهش را بسیار تسهیل می نماید.

یک محقق باید به بررسی مستقیم موضوع بپردازد و با مشاهده و تجربه به موضوع نفوذ داشته باشد حقیقت آنرا را بدست آورد و برای دستیابی به اطلاعات موجود باید قدرت شناسایی منابع مناسب را داشته باشد و در نهایت پاسخگوی سوالات مطرح شده باشد و راه حل مناسب ارائه دهد. در این فصل چگونگی انجام تحقیق جهت رسیدن به اهداف مطالعه بیان می گردد.

۲-۳- جامعه آماری تحقیق

جامعه آماری از بعد زمانی مربوط به دوره ۱۳۵۷-۱۳۹۳ است و همچنین از بعد مکانی مربوط به کشور ایران می باشد.

۳-۳- روش و ابزار تجزیه و تحلیل داده ها

برای تجزیه و تحلیل داده ها و برآورد مدل از روش خودتوضیح برداری با وقفه ی گسترده (ARDL) استفاده می شود. برای برآورد پارامترها و ارزیابی اثرات متغیرهای درون مدل از نرم افزارهای اقتصادسنجی Eviews استفاده خواهد شد.

۴-۳- روش تخمین رگرسیون:

اولین مرحله در انجام تخمین سری های زمانی بررسی وضعیت ایستایی متغیرها می باشد. زیرا در صورت استفاده از سری های نایستا در برآورد اقتصادسنجی نتایج بدست آمده قابل

تفسیر نخواهد بود. در این پژوهش جهت اطمینان از اینکه متغیرهای مورد بررسی انباشته از مرتبه صفر یا یک هستند از آزمون دیکی فولر تعمیم یافته استفاده خواهد شد. قبل از انجام آزمون ARDL جهت بررسی رابطه بلندمدت و کوتاهمدت بین متغیرها می‌بایست به بررسی تعداد بردارهای هم‌جمعی و وجود رابطه بلندمدت بین متغیرهای مدل پرداخته شود که از طریق انجام آزمون جوهانسن جوسلیوس^۱ (آزمون اثر^۲ و آزمون حداکثر مقادیر ویژه^۳) انجام می‌شود. و اما تحلیلی‌های هم‌جمعی به روش جوهانسن، نیازمند تعیین وقفه بهینه در مدل خود رگرسیون برداری (VAR) می‌باشد. با استفاده از روش ARDL ارتباط کوتاه مدت و بلند مدت بین متغیرها برآورد می‌شود و متناسب با هر رابطه کوتاه مدت یک الگوی تصحیح خطا وجود دارد که نوسانات کوتاه مدت متغیرها را به مقادیر تعادلی بلند مدت آنها ارتباط می‌دهد. با استفاده از آزمون علیت گرنجر جهت و علیت رابطه متغیرهای مورد مطالعه سنجیده خواهد شد و در نهایت برای بررسی ثبات ساختاری مدل تخمینی نیز از آزمون‌های ثبات مجموع تجمعی باقیمانده‌های تکراری (CUSUM) و مجموع تجمعی مربعات باقیمانده‌های تکراری (CUSUMSQ) استفاده می‌گردد.

۵-۳- روش خود توضیح برداری با وقفه گسترده (ARDL):

فرم کلی الگوی (ARDL) را می‌توان به صورت زیر بیان کرد:

$$\begin{aligned} \mathcal{A}(L, P) Y_t &= \sum_{i=1}^k b_i(L, q_i) X_{it} + dW_t + m_t \\ Q(L, P) &= 1 - j_1 L - j_2 L^2 - \dots - j_l L^l \\ b_i(L, q_i) &= b_{i0} + b_{i1} L + \dots + b_{iq_i} L^{q_i} \quad i = 1, 2, 3, \dots, k \end{aligned}$$

¹ Johansen Cointegration Test

² Trace Test

³ Maximal Eigen value Test

در رابطه فوق L نشانگر وقفه ی زمانی مرتبه اول است بطوریکه Y_t : نشانگر متغیر وابسته
 X_t : نشانگر بردار متغیر توضیحی $Q_i (i=1, \dots, k)$ تعداد وقفه ی بهینه مربوط به هر یک از مغیر
 های توضیحی P : تعداد وقفه بهینه مربوط به متغیر وابسته W_t : بردار متغیرهای قطعی مانند
 عرض از مبداء و متغیر فصلی و روند زمانی یا متغیر درون زا با وقفه های ثابت است.
 نرم افزار معادله را با استفاده از روش حداقل مربعات معمولی برای تمامی مقادیر یعنی تعداد
 رگرسیون مختلف تخمین زده می شود در مرحله بعد با استفاده از معیار آکاییک شوارتز-بیزین
 کوپین با ضریب تعیین تعدیل شده و به انتخاب وقفه ی بهینه مدل پرداخته می شود.
 برای تشخیص همگرایی بلند مدت مقدار آماره t را با کمیت بحرانی ارائه شده توسط بنرجی
 ومستر (۱۹۹۲) مقایسه نمود فرضیه صفر و مقابل برای تشخیص همگرایی بلند مدت به صورت
 زیر تعریف می شود:

$$H_0: \sum_{i=1}^p a_i - 1 \geq 0 \quad \text{عدم همگرایی بلندمدت بین متغیرهای مدل وجود دارد}$$

$$H_1: \sum_{i=1}^p a_i - 1 < 0 \quad \text{همگرایی بلندمدت بین متغیرهای مدل وجود دارد}$$

اگر آماره t محاسبه شده از کمیت بحرانی ارائه شده بیشتر باشد فرضیه صفر مبنی بر عدم
 وجود همگرایی بلند مدت رد می شود.

$$t = \frac{\sum_{i=1}^p \hat{a}_i - 1}{\sum_{i=1}^p S_{\hat{a}_i}}$$

۶-۳- دلیل انتخاب روش (ARDL):

پیش فرض استفاده از روش حداقل مربعات معمولی وقتی داده ها به صورت سری زمانی
 هستند این است سری زمانی پایا باشد، اگر چنین فرضی نقض شود برآورد اقتصادسنجی و
 استنتاج آزمون آماری مورد تردید خواهد بود. استفاده از روش حداقل مربعات معمولی در نمونه

کوچک از اریب کمتر و کارایی بیشتر برخوردار است. ولی در برآورد بلند مدت به دلیل در نظر نگرفتن پویایی کوتاه مدت موجود در متغیرها برآوردی بدون تورش ارائه نخواهد کرد تخمین OLS، در بین تمام سایر روش ها بدون تورش کارا نیستند یعنی دارای حداقل واریانس نمی باشند و در نتیجه استنباط آماری قابل اعتماد نخواهد بود. بنابراین باید مدلی را مورد توجه قرار دهیم که پویایی کوتاه مدت را در نظر بگیرد و ضرایب الگو با دقت بیشتر برآورد شوند. الگوی خود توضیح برداری با وقفه بهینه پویایی کوتاه مدت را در خود لحاظ می کند و از دقت بیشتر برخوردار است. (پسران و شین ۱۹۷۵)

۷-۳- الگوی تصحیح خطای برداری (ECM):

نرم افزار یک مدل تصحیح خطا مطابق مدل انتخابی ارائه می کند به منظور استخراج مدل تصحیح خطا بر اساس الگوی متغیرهای بر حسب مقادیر با وقفه و تفاضل مرتبه اول آنها در نظر گرفته می شود مدل تصحیح خطا از رابطه زیر حاصل می شود:

$$\Delta Y_t = -\alpha(L, P)EC_{t-1} + \sum_{i=0}^k b_{i0} \Delta X_{it} + \alpha \Delta W_t - \sum_{j=1}^{p-1} \beta_j \Delta Y_{t-j} - \sum_{i=1}^k \sum_{j=1}^{q_{t-1}} b'_{ij} \Delta X_{i,t-j} + U_t$$

معادلات به روش OLS برآورد شده و با انجام آزمون های لازم ساختار پویایی کوتاه مدت مدل مشخص می شود در مدل تصحیح خطا ضریب (EC)t-1 نشان دهنده سرعت تعادل به سمت تعادل بلند مدت است این ضریب نشان می دهد چه سهمی از عدم تعادل متغیر وابسته Yt مربوط به دوره قبل در دوره جاری تصحیح می شود، انتظار می رود علامت این متغیر بین صفر و یک باشد. در رابطه با الگوی تصحیح خطا باید به نکاتی توجه کرد:

➤ اگر متغیرهای سمت راست همه معادلات مدل تصحیح خطای برداری یکسان باشند، برآورد هر کدام از معادلات به روش حداقل مربعات معمولی کارا می باشد.

➤ اگر پسماند های هر کدام از معادلات تصحیح خطای برداری به طور سریالی همبسته باشند ممکن است درجه وقفه کم باشد، در این صورت باید با زیاد کردن تعداد وقفه ها همبستگی سریالی پسماندها را بررسی کرد.

➤ ضرایب وقفه های تفاضل یک متغیر درون زا که در سمت راست معادله قرار دارد علیت کوتاه مدت آن متغیر را نسبت به متغیر سمت چپ نشان می دهد، به طوری که اگر ضرایب برابر صفر باشد، آن گاه متغیر سمت راست علیت کوتاه مدت متغیر سمت چپ نمی باشد.

۸-۳- پایایی:

وجود متغیرهای ناپایا در الگو سبب می شود تا آزمونهای F , T معمول نیز از اعتبار لازم برخوردار نباشند. در چنین شرایط کمیت های بحرانی ارائه شده توسط توزیع های F , T کمیت های بحرانی صحیحی برای انجام آزمون نیستند. به گونه ای است که با افزایش نمونه امکان رد هر چه بیشتر فرضیه H_0 را فراهم می آورند. با رد فرضیه H_0 به غلط نتیجه گیری می شود که رابطه مستحکم و معنی داری بین متغیرهای الگو وجود دارد، در حالی که رگرسیون نتیجه شده رگرسیون کاذبی (Spurious) است. از مشخصه های معمول یک رگرسیون کاذب داشتن ضریب تعیین R^2 بالا (نزدیک به یک) و آماره دوربین واتسون $D.W$ پایین (نزدیک به صفر) است. دلیل بزرگ بودن R^2 آن است که وقتی یک سری زمانی نظیر Y_t دارای روند است، کل پراکندگی رگرسیون یعنی $\sum (y_t - \bar{y})^2$ طول میانگین \bar{y} محاسبه می شود که به غلط ثابت فرض شده است. ضریب تعیین R^2 به صورت $R^2 = 1 - [\sum e_t^2 / \sum (y_t - \bar{y})^2]$ محاسبه می شود که در آن e_t جملات خطای رگرسیون است، وقتی $\sum (y_t - \bar{y})^2$ بزرگ می شود، جمله داخل کروشه فوق کوچک می شود و در نتیجه R^2 بزرگی نتیجه می شود. استفاده از روش برآورد OLS در کارهای تجربی بر این فرض استوار است که متغیرهای سری زمانی مورد استفاده پایا هستند.

در حالی که ممکن است بسیاری از متغیرهای سری زمانی در اقتصاد پایا نیستند از این رو قبل از استفاده از متغیرها لازم است نسبت به پایایی یا عدم پایایی متغیرها اطمینان حاصل کرد.

اولین قدم در راستای تعیین پایایی یک متغیر مشاهده نمودار سری زمانی آن متغیر است. روش دیگر از طریق آزمون ریشه واحد امکانپذیر است. در تحقیقات مبتنی بر داده‌های سری زمانی فرض می‌شود که سری زمانی ایستا (ساکن، پایا) است. اگر متغیرها پایا نباشد در این صورت قابل اعتماد نخواهد بود.

۹-۳- آزمون تشخیص خود همبستگی دوربین واتسون (D-W):

در مطالعات اقتصاد سنجی که برمبنای سری های زمانی قرار دارند، فرض عدم خود همبستگی سریالی بین اجزاء اخلاخل که از فروض مهم مدل کلاسیک است، اغلب نقض می‌شوند، بنابراین لازم می باشد که قبل از تفسیر نتایج به بررسی پدیده خود همبستگی سریالی بین جملات اخلاخل پرداخته شود؛ زیرا در صورت وجود خود همبستگی بین اجزاء اخلاخل تخمین OLS در بین تمام سایر روش ها بدون تورش کارا نیستند یعنی دارای حداقل واریانس نمی باشند. و در نتیجه استنباط آماری قابل اعتماد نخواهد بود. برای این منظور از آزمون تشخیص خود همبستگی دوربین- واتسون (D-W) استفاده می گردد. آزمون دوربین-واتسون می‌تواند تنها پدیده خود همبستگی مرتبه اول را مورد بررسی قرار دهد و از سوی دیگر این آزمون تنها برای زمانی مناسب است که متغیر وابسته با وقفه به عنوان متغیرهای توضیحی در مدل وجود نداشته باشد.

۱۰-۳- آزمون ریشه واحد برای پایایی

استفاده از ریشه واحد برای آزمون پایایی بدین معنی است که ببینیم آیا ρ در معادله $y_t = \rho y_{t-1} + u_t$ برابر یک می باشد یا نه. اگر برابر یک بود به معنی وجود ریشه واحد و ناپایایی سری مورد بررسی است. در اینجا نمی‌توان برای آزمون از آماره t حاصل از روش

حداقل مربعات استفاده کرد. زیرا تحت فرض $\rho=1$ ، حتی برای نمونه‌های بزرگ هم دارای توزیع t معمول نیست. از این رو برای این کار از آزمون دیکی - فولر استفاده می‌کنیم.

۱-۱۰-۳- آزمون دیکی فولر

بر اساس روش حداقل مربعات داشتیم :

$$y_t = \rho y_{t-1} + u_t \quad t = 2, \dots, n$$

$$\hat{\rho} = \frac{\sum_{t=2}^n (y_t - \bar{y})(y_{t-1} - \bar{y})}{\sum_{t=2}^n (y_{t-1} - \bar{y})^2}$$

این برآورد کننده طوری است که وقتی n افزایش می‌یابد، توزیع احتمال آماره $\sqrt{n}(\hat{\rho} - \rho)$ به سمت توزیع نرمال با میانگین صفر و واریانس $1 - \rho^2$ میل می‌کند. اما این آماره تحت فرض درست بودن H_0 یعنی $\rho=1$ دارای توزیع احتمال حدی نرمال نمی‌باشد و شکل استاندارد ندارد. بنابراین برای انجام آزمون نمی‌توان از کمیت‌های بحرانی ارائه شده توسط توزیع نرمال و یا t استفاده کرد.

دیکی و فولر (۱۹۷۹) بر اساس برآورد کننده بالا برای $\hat{\rho}$ ، آماره $n(\hat{\rho} - 1)$ را پیشنهاد کردند، برای تعیین درجه هم انباشتگی سری‌ها از آزمون ریشه واحد استفاده می‌شود. آزمون ریشه واحد دیکی فولر یکی از گسترده‌ترین آزمون‌هایی که برای تعیین پایایی یک متغیر مورد استفاده قرار می‌گیرد آزمون ریشه واحد دیکی فولر به صورت ذیل نشان داده می‌شود:

$$y_t = \alpha y_{t-1} + u_t$$

ارزش α نشان‌دهنده مانایی سری‌هاست. $|\alpha| < 1$ و $\alpha = 1$ به ترتیب نشان‌دهنده مانایی و نامانایی سری‌هاست.

۲-۱۰-۳- آزمون دیکی فولر تعمیم یافته

یکی از آزمون‌های تشخیص ریشه واحد آزمون دیکی - فولر تعمیم یافته است که در این پژوهش از آزمون مذکور در شرایطی استفاده می‌شود که متغیرها بر اساس آزمون دیکی فولر

در سطح ۰/۹۹ مانا نباشد و بعد از یک مرتبه تفاضل با عرض از مبداء مانا می شوند آزمون به شرح زیر است:

$$\Delta x_t = \gamma x_{t-1} + \sum_{i=1}^k \gamma_i \Delta x_{t-i} + \zeta_t$$

در صورتی که مقدار آماره محاسبه شده کمتر از مقادیر بحرانی باشد فرضیه صفر مبنی بر وجود خود همبستگی جملات خطا پذیرفته می شود.

۱۱-۳- همجمعی

در روش همجمعی، روابط بلند مدت اقتصادی برآورد و تجزیه و تحلیل می شوند. ایده اصلی در تجزیه و تحلیل های همجمعی آن است که اگر چه بسیاری از سری های زمانی اقتصادی ناپایا هستند و یک روند افزایشی و یا کاهشی دارند، اما ممکن است در بلند مدت یک ترکیب خطی از این متغیرها، همواره پایا و بدون روند باشند. تجزیه و تحلیل های همجمعی به ما کمک می کند که این رابطه تعادلی بلند مدت را کشف نمود. اگر یک نظریه اقتصادی صحیح باشد در این صورت انتظار می رود یک ترکیب خطی از این متغیرها در بلند مدت پایا و بدون روند بلند مدت باشد. در غیر این صورت اعتبار نظریه مورد نظر زیر سؤال قرار می گیرد. این تکنیک در اجرا بسته به این که هدف مطالعه و آزمون فرضیات مورد نظر و تئوری های مربوطه آن چگونه باشد دسته بندی می گردد. در این روش پس از اطمینان از این که تمام متغیرها دارای درجه انباشتگی یکسان از مرتبه یک می باشند، یعنی با استفاده از روش حداقل مربعات معمولی، اگر متغیرهای معادله رگرسیون پایا باشد، آن گاه همجمعی را می توان پذیرفت. از متغیرهای غیر پایا، در صورتی رابطه همجمعی خواهند داشت که حداقل یک ترکیب خطی پایا میان آن ها وجود داشته باشد. وجود با نبود رابطه همجمعی میان متغیرهای الگو، پیش بینی هایی را که توسط آن صورت می گیرد، به شدت تحت تأثیر قرار می دهد، به طوری که اگر در یک معادله رگرسیونی رابطه همجمعی وجود نداشته باشد، پیش بینی های ضعیفی توسط الگو صورت خواهد گرفت. متخصصان اقتصاد سنجی برای های برآورد روابط میان متغیرهای دارای

روند زمانی، روش هایی را ابداع کرده اند. روشی که در این مطالعه مورد استفاده قرار می گیرد روش جوهانسون می باشد. (نوفرستی ۱۳۷۸)

۱-۱۱-۳- معیار شوارتز- بیزین

تحلیل های هم جمعی به روش جوهانسن، نیازمند تعیین (VAR) طول وقفه بهینه در مدل خود رگرسیون برداری می باشد به طوری که نتایج تخمین های روابط بلندمدت به طول وقفه انتخاب شده برای VAR بسیار حساس می باشند به طوری که اگر طول وقفه انتخابی کمتر از طول وقفه واقعی باشد، حذف وقفه های صحیح باعث بوجود آمدن اریب در نتایج خواهد شد و اگر طول وقفه انتخابی بیشتر از طول وقفه واقعی باشد، وقفه های اضافی در مدل خود رگرسیون برداری، باعث ناکارایی تخمین ها می شود و معمولاً وقفه های بالاتر متغیرها از لحاظ آماری معنی دار نمی شوند. در این بررسی با توجه به حداقل معیارهای آکائیک، شوارتز بیزین، حنا کویین و حداکثر مقدار تابع تعداد وقفه های بهینه متغیرها تعیین می گردد. استفاده از معیار شوارتز-بیزین برای هر یک از متغیرها پیشنهاد می شود این معیار با توجه به کوچک بودن حجم نمونه در تعداد وقفه ها صرفه جویی می کند.

۲-۱۱-۳- آزمون هم انباشتگی جوهانسون

پس از تعیین تعداد وقفه های بهینه مدل VAR، لازم است تا تعداد بردارهای همجمعی را مشخص نماییم که برای این منظور از روش حداکثر درست-نمایی جوهانسون استفاده شود اما پیش از آن باید در مورد لزوم وارد کردن متغیرهای قطعی عرض از مبدأ و روند در بردار هم جمعی تصمیم گیری نمود. به منظور تصمیم گیری برای منظور کردن متغیرهای قطعی عرض از مبدأ و روند در بردارهای همجمعی پنج الگوی متفاوت در VAR وجود دارد، که می توان حالت های مختلف را برآورد نماید و بهترین حالت را انتخاب نمود که از ترتیب عبارتند از :

۱- عرض از مبدا و روند در هیچ یک از روابط بلندمدت و کوتاه مدت وجود ندارد. ۲- عرض از مبدا و روند در الگوی کوتاه مدت و روند در بلند مدت وجود ندارد. ۳- در الگوی کوتاه مدت روند زمانی وجود ندارد، ولی عرض از مبدا وجود دارد این عرض از مبدا سبب می شود تا روابط بلند مدت از روند زمانی برخوردار شوند. ۴- روند زمانی در الگوی کوتاه مدت وجود ندارد ولی در روابط بلند مدت وجود دارد. ۵- روند زمانی در الگوی کوتاه مدت وجود دارند، بنابراین روابط بلند مدت از روند زمانی مرتبه دوم برخوردار خواهد بود.

برای تصمیم گیری در مورد انتخاب هر یک از الگوی فوق، (۱۹۹۲) به روش جوهانسن لزوم وارد کردن متغیرهای قطعی در الگو توأم با تعیین بردارهای همجمعی مورد آزمون قرار می دهیم. بدین صورت که در مرحله اول، فرضیه صفر مبنی بر وجود هیچ بردار همجمعی ($r=0$) را به ترتیب در الگوها آزمون می کنیم.

چنانچه مقدار آماره آزمون اثر و مقدار آماره آزمون حداکثر مقدار ویژه از مقدار بحرانی ارائه شده توسط جوهانسون در سطح مورد نظر بزرگتر باشند، فرضیه صفر مبنی بر عدم وجود بردار همجمعی رد می شود و در مرحله دوم فرضیه صفر مبنی بر وجود یک بردار همجمعی ($r=1$) بین متغیرهای الگو را در برابر فرضیه مقابل یعنی وجود دو بردار همجمعی ($r=2$) مجدداً برای الگوها آزمون می نماییم و به همین ترتیب این آزمون را برای $r=2$ و بیشتر تکرار می نماییم تا زمانی که فرضیه صفر مورد پذیرش واقع شود در این هنگام تعداد بردارهای همجمعی به همراه الگویی که براساس آن تعداد بردارهای همجمعی تعیین شده است به صورت یکجا مشخص می شود آزمون هم انباشتگی جوهانسون به منظور آزمون هم انباشتگی بین متغیرها براساس مدل خود رگرسیون برداری (VAR) استفاده شده است. مدل VAR در ادامه ارائه شده است. (Johansen & Juselius, 1990)

$$Z_t = \Pi_1 Z_{t-1} + \dots + \Pi_j Z_{t-j} + \Phi D_t + \varepsilon_t$$

$$\Delta Z_t = \Pi Z_{t-1} + \sum_{i=1}^{p-1} \Gamma_i \Delta Z_{t-i} + \Phi D_t + \varepsilon_t$$

$$\Pi = \sum_{i=1}^p \Pi - 1(6) \text{ and } \Gamma_i = - \sum_{j=i+1}^p \Pi_j$$

نتایج هم انباشتگی به رتبه Π بستگی دارد. اگر رتبه Π صفر باشد، رابطه خطی ترکیبی با Z_t وجود ندارد. اگر رتبه Π یک باشد که نمایانگر رابطه خطی و ترکیبی مستقل بین متغیرها می‌باشد. اگر رتبه Π بزرگ‌تر از یک باشد به معنی بردارهای هم انباشتگی بین متغیرها می‌باشد.

رابطه هم انباشتگی بین متغیرها می‌تواند به وسیله دو آزمون اثر و حداکثر مقدار ویژه مورد بررسی قرار گیرد. این آزمون‌ها وجود بردارهای هم انباشتگی را بررسی می‌کنند که این آزمون‌ها به ترتیب ذیل می‌باشند: ($r \leq .$ و جایگزین آن $r \leq q+1$ می‌باشد).

$$Trace = -T \sum_{i=q+1}^n \ln(1 - \bar{\lambda}_i)$$

$$L - max = -T \ln(1 - \bar{\lambda}_{q+1})$$

۳-۱۱-۳- آزمون علیت گرنجر

آزمون علیت گرنجری یکی از کاربردی‌ترین و متداول‌ترین روش برای بررسی رابطه علیت می‌باشد. اگرچه آزمون همجمعی وجود یا عدم وجود رابطه علیت بین متغیرها را معین می‌نماید اما جهت رابطه علیت را نمی‌تواند مشخص کند انگل و گرنجر (۱۹۷۳) نشان دادند که اگر دو متغیر سری زمانی دارای رابطه همجمعی باشند، حداقل یک رابطه مستقیم علی وجود دارد. وجود رابطه بلندمدت (روابط هم انباشتگی) بین دو متغیر نشان می‌دهد که دو متغیر به صورت علی حداقل در یک جهت ارتباط داده می‌شود همچنین انگل و گرنجر بیان نمودند اگر دو متغیر X, Y همجمع باشد همواره یک الگوی تصحیح خطا بین آن‌ها وجود خواهد داشت. بنابراین می‌توان برای بررسی رابطه علیت گرنجری بین متغیرها از یک مدل تصحیح خطای برداری استفاده نمود. با استفاده از الگوی تصحیح خطای برداری، به بررسی ارتباط بین متغیرها پرداخت و همچنین برای جواب دادن به جهت علیت یا بررسی رابطه علت و معلول بین متغیرها می‌توان از آزمون علیت گرنجر در چارچوب الگوی (VECM) استفاده نمود.

مدل علیت گرنجر به شرح ذیل نشان داده می‌شود:

$$E(\varepsilon_i, \varepsilon_s) = 0 = E(\eta_t, \eta_s), s \neq t$$

$$X_t = \sum_{j=1}^m a_j X_{t-j} + \sum_{j=1}^m b_j Y_{t-j} + \varepsilon_t$$

$$Y_t = \sum_{j=1}^m c_j X_{t-j} + \sum_{j=1}^m d_j Y_{t-j} + \eta_t$$

نتایج آزمون علیت گرنجر می‌تواند به چهار فرم تفسیر شود: (گجراتی، 2004)

اگر ضریب وقفه متغیرهای X_t و Y_t به‌طور آماری معنادار نباشد، استقلال بین متغیرها اتفاق می‌افتد.

اگر ضریب وقفه X_t به‌طور آماری معنی‌دار باشد (به‌طور مثال $a_j \neq 0$) درحالی‌که ضریب وقفه Y_t از لحاظ آماری معنی‌دار نباشد (به‌طور مثال $d_j = 0$)؛ یک علیت یک‌طرفه از X_t به Y_t وجود دارد. از طرف دیگر، اگر ضریب وقفه X_t به‌طور آماری معنی‌دار نباشد (به‌طور مثال $a_j = 0$) درحالی‌که ضریب وقفه Y_t از لحاظ آماری معنی‌دار باشد (به‌طور مثال $d_j \neq 0$) یک علیت یک‌طرفه از Y_t به X_t وجود دارد. اگر هر دو ضریب با وقفه X_t و Y_t معنی‌دار باشد یک علیت دوطرفه بین متغیرها وجود دارد.

۴-۱۱-۳- آزمون ثبات ساختاری مدل

در این مطالعه از آزمون ثبات معرفی شده توسط بروان، دوربین و ایوانز استفاده می‌شود که مبتنی بر اجزاء باقیمانده عطفی است در مدل‌های عطفی همبستگی اجزاء اخلاص در یک دوره، صفر است و آزمون ثبات مبتنی بر خلاصه انباشته اجزاء باقیمانده عطفی، CUSUM و خلاصه انباشته مربع اجزاء باقیمانده عطفی، (CUSUMSQ) می‌باشد ویژگی مهم این آزمون این است که می‌توان از آن حتی در شرایطی که نسبت به وقوع تغییر ساختاری نااطمینانی داریم استفاده کنیم. از سوی دیگر برای داده‌های سری زمانی نیز کاملاً مناسب است. فرضیه صفر در این آزمون بیان می‌کند که بردار ضرایب در هر دوره یکسان است و فرضیه ی دیگر حالات دیگر را بیان می‌کند. مادالا (۱۹۷۷) بیان می‌

کند که این آزمون نسبت به وجود هم بستگی سریالی و هم خطی بین تخمین زن ها حساس است . تو یودا (۱۹۷۴)، اشمیت (۱۹۷۷) و سکلز (۱۹۷۸) و گوپتا بیان می دارند که در شرایطی که این آزمون واریانس ناهمسانی وجود داشته باشد کارایی خود را از دست می دهد. براون و دیگران (۱۹۷۵) براساس رابطه زیر ، دو آزمون (CUSUMSQ) و (CUSUM) را به ترتیب به صورت زیر پیشنهاد می کنند:

$$w_r = \frac{c_t}{s.e(c_t)}$$

$$w_r = \frac{1}{\sigma} \sum_{k=1}^r w_j$$

که در آن عبارت ضریب انحراف معیار را نشان می دهد. اگر W_r و S_r بین حدود مرزی باشد (در سطح معناداری ۰/۰۵) فرضیه ثبات رد می شود) و گفته می شود ضریب تخمینی با ثبات است ولی اگر W_r و S_r بین حدود مرزی نباشد فرضیه ثبات رد می شود و نتیجه می گیریم ضرایب تخمینی با ثباتند.

۱۲-۳- جمع بندی

با توجه به این که هدف تحقیق که بررسی تاثیر ابزارهای سیاست مالی بر رشد اقتصادی و توجه به عملکرد نهادها می باشد و شاخص های اقتصادی مربوط به کشور ایران بر اساس تحلیل هم انباشتگی ARDL است. در این فصل به تشریح روش تحقیق و ابزارهای مورد استفاده جهت دستیابی به اهداف تحقیق و آزمون فرضیات مورد نظر پرداخته شد. در فصل آتی تصریح مدل و نتایج تجربی تحقیق ارائه می شود که این فصل بر اساس مطالبی که در فصل ارائه شد تدوین می شود.

فصل چهارم

برآورد مدل و آزمون فرضیه‌ها

۴-۱- مقدمه

دولت‌ها برای بهبود اوضاع اقتصادی، خط‌مشی‌ها و تدابیری به کار می‌برند که به سیاست‌های اقتصادی معروف است. سیاست‌گذاری اقتصادی، به مجموعه اقدامات و دخالت‌های دولت در اقتصاد به منظور تحقق اهداف اقتصادی و اجتماعی معین، با استفاده از ابزارهای تحت‌مهار خود در چارچوب امکانات و محدودیت‌ها اطلاق می‌شود. هدف اساسی از سیاست‌گذاری‌های دولت، عبور از وضع موجود و رسیدن به وضع مطلوب است. سیاست‌گذاری‌ها در ارتباط با یکدیگر و به طور هماهنگ اعمال می‌شوند. سیاست‌های اقتصادی که ابزار اساسی اقتصاد کلان است، به چهار دسته کلی شامل سیاست مالی، سیاست پولی، سیاست درآمدی و سیاست اقتصاد خارجی تقسیم می‌شود. سیاست مالی، مجموعه تدابیر و اقداماتی است که نظام مالی دولت را از نظر درآمدها و هزینه‌ها، به منظور دستیابی به اهداف اقتصادی (مانند سرمایه‌گذاری، رشد اقتصادی و...)، تحت تأثیر قرار می‌دهد. با استفاده از ابزار سیاست مالی، دولت بر متغیرهای کلان اقتصادی مثل سطح تولید، مصرف، سرمایه‌گذاری، سطح قیمت‌ها و نرخ بیکاری اثر می‌گذارد و همچنین دولت از طریق مخارج خود و مالیات‌ها، می‌تواند حجم فعالیت‌های بخش دولتی و بخش خصوصی را در کل اقتصاد تعیین کند و تغییر این مخارج و مالیات‌ها، به عنوان یک ابزار مهم اقتصادی در دست دولت قرار دارد. (هراتی و همکاران، ۱۳۹۲).

۴-۲- تصریح مدل

به منظور بررسی تأثیر ابزارهای سیاست‌های مالی بر رشد اقتصادی از مدل مچک و جانکو، ۲۰۱۵ و با استفاده از داده‌های سری زمانی ۱۳۹۳-۱۳۵۷ برای کشور ایران استفاده گردید. بدین منظور جهت بررسی تأثیرات متغیرهای معرفی شده در این مطالعه بر رشد اقتصادی در کشور ایران الگوی ذیل تخمین زده می‌شود.

$$GDP_t = f(\text{SOCIAL}, \text{INCOME}, \text{GOV}, \text{HUM}, \text{TAX})$$

$$TAX_t = f(\text{TAXincom}, \text{TAXwealth}, \text{TAXconsum})$$

$$\ln GDP_t = a_0 + a_1 \ln K_t + a_2 \ln GOV_t + a_3 \ln HUM_t + a_4 \ln TAX_t + \varepsilon_t$$

تعریف متغیرها نیز به شرح ذیل است:

GDP_t : تولید ناخالص داخلی واقعی سرانه بر اساس سال پایه ۱۳۸۳ (میلیارد ریال)

GOV_t : سهم کل مخارج دولت به تولید ناخالص داخلی (پرداخت های انتقالی)

HUM_t : نسبت افراد با تحصیلات متوسطه به کل نیروی کار

Social t: میزان کیفیت ارائه خدمات عمومی

اطلاعات مربوط به درصد خانوارهای شهری استفاده کننده از برخی تسهیلات محل سکونت

نظیر آب لوله کشی شده، تلفن، برق و گاز شهری را نشان می دهد

Income t: نحوه توزیع درآمد بر اساس ضریب جینی

ضریب جینی از شاخص های مهم اندازه گیری نابرابری توزیع درآمد می باشد. اندازه این

شاخص بین صفر (معرف جامعه ای با برابری کامل توزیع درآمد) و یک (نمایانگر عدم برابری

توزیع درآمد در جامعه) تغییر می کند. آمار مزبور نشان دهنده میزان ارقام ضریب جینی در

مناطق شهری می باشد.

TAX_t شامل:

$TAXincom_t$: مالیات بر درآمد (میلیارد ریال)

$TAXwealth_t$: مالیات بر ثروت (میلیارد ریال)

$TAXconsum_t$: مالیات بر مصرف (میلیارد ریال)

ضمناً آمارهای بکار گرفته شده در این تحقیق از بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، مرکز

آمار ایران و بانک جهانی برای سال های ۱۳۹۳-۱۳۵۷ کشور ایران استخراج شده است.

۳-۴- آزمون ایستایی

اولین مرحله در انجام تخمین سری‌های زمانی بررسی وضعیت ایستایی متغیرها می‌باشد. زیرا در صورت استفاده از سری‌های نایستا در برآورد سنجی مسئله رگرسیون کاذب به وجود می‌آید که در این صورت نتایج به دست آمده قابل تفسیر نخواهند بود. لذا جهت اطمینان از اینکه متغیرهای مورد بررسی انباشته از مرتبه صفر و یک هستند و هیچ یک از متغیرها انباشته از مرتبه ۲ نخواهند بود، از آزمون دیکی- فولر تعمیم یافته استفاده گردید. که نتایج به دست آمده آن در جدول ۴-۱ ارائه شده است.

جدول ۴-۱: نتایج آزمون ریشه واحد متغیرها در سطح $I(0)$

متغیر	روش	فرآیند آزمون	ADF محاسباتی	مقادیر بحرانی در سطح ۵٪	Prob
$LnGDP_t$	ADF	با عرض از مبدأ	-۰/۴۹۷۱۳۱	-۲/۹۴۸۴۰۴	۰/۸۸۰۰
$LnGOV_t$	ADF	با عرض از مبدأ	-۲/۲۱۹۲۰۴	-۲/۹۴۵۸۴۲	۰/۲۰۳۲
Ln social t	ADF	با عرض از مبدأ	-۴/۲۹۶۵۵۲	-۲/۹۵۴۰۲۱	۰/۰۰۱۹
$LnHUM_t$	ADF	با عرض از مبدأ	-۱/۳۶۸۹۳۶	-۲/۹۴۸۴۰۴	۰/۵۸۶۱
$LnTAXincom_t$	ADF	با عرض	-۰/۳۱۸۴۰۷	-۲/۹۴۵۸۴۲	۰/۶۱۲۱
$LnTAXwealth_t$	ADF	با عرض از مبدأ	-۰/۹۰۳۰۷۵	-۲/۹۵۴۰۲۱	۰/۷۷۵۸
$LnTAXconsum_t$	ADF	با عرض از مبدأ	-۰/۱۷۷۴۲۸	-۲/۹۵۴۰۲۱	۰/۹۳۱۹
Ln income t	ADF	با عرض از مبدأ	-۲/۳۵۵۸۱۸	-۲/۹۴۵۸۴۲	۰/۱۶۱۰

** نشان‌دهنده ایستایی در سطح اطمینان ۵ درصد می‌باشد

*** نشان‌دهنده ایستایی در سطح اطمینان ۱ درصد می‌باشد

مأخذ: یافته‌های تحقیق با استفاده نرم افزار Eviews 9

نتایج نشان می‌دهد که تمام متغیرها بجز متغیر کیفیت خدمات عمومی در (0) Level و در ۵٪ ایستا نمی‌باشند. لذا ایستایی متغیرها در (1) Level مورد بررسی قرار گرفتند که نتایج حاصل از آن در جدول ۲-۴ درج گردید.

جدول ۲-۴ نتایج آزمون ریشه واحد متغیرها در سطح I(1)

متغیر	روش	فرآیند آزمون	ADF محاسباتی	مقادیر بحرانی در سطح ۵٪	Prob
$LnGDP_t$	ADF	با عرض از مبدأ	-۷/۰۲۷۵۲۸***	-۲/۹۵۱۱۲۵	۰/۰۰۰۰
Ln income t	ADF	با عرض از مبدأ	-۱۰/۵۰۶۲۴	-۲/۹۴۸۴۰۴	۰/۰۰۰۰
$LnGOV_t$	ADF	با عرض از مبدأ	-۵/۹۷۶۲۴۶***	-۲/۹۴۸۴۰۴	۰/۰۰۰۰
$LnHUM_t$	ADF	با عرض از مبدأ	-۲/۷۱۷۳۳۲***	-۳/۶۱۲۸۷۴	۰/۰۰۸۱
$LnTAXincom_t$	ADF	با عرض از مبدأ	-۳/۷۷۲۳۹***	-۲/۹۴۸۴۰۴	۰/۰۰۵۴
$LnTAXwealth_t$	ADF	با عرض از مبدأ	-۶/۹۲۹۲۲۲***	-۲/۹۴۸۴۰۴	۰/۰۰۰۰
$LnTAXconsum_t$	ADF	با عرض از مبدأ	-۵/۱۰۵۸۸۴***	-۲/۹۵۴۰۲۱	۰/۰۰۰۲

** نشان‌دهنده ایستایی در سطح اطمینان ۵ درصد می‌باشد

*** نشان‌دهنده ایستایی در سطح اطمینان ۱ درصد می‌باشد

مأخذ: یافته‌های تحقیق با استفاده نرم افزار Eviews 9

همانطور که ملاحظه شد با یکبار تفاضل گیری تمام متغیرهای مدل در (1) Level و در سطح ۵٪ ایستا گردیده‌اند.

۴-۴- آزمون هم‌جمعی

اما آزمون هم‌جمعی به روش جوهانسن جهت تعیین تعداد بردارهای هم‌جمعی که به وسیله صورت می‌پذیرد، انجام گرفت که نتایج آن در جداول ذیل ثبت گردید.

حال قبل از انجام آزمون ARDL جهت بررسی رابطه بلندمدت و کوتاه‌مدت بین متغیرها می‌بایست به بررسی تعداد بردارهای هم‌جمعی و وجود رابطه بلندمدت بین متغیرهای مدل پرداخته شود که این مهم از طریق انجام آزمون جوهانسن جوسلیوس^۴ (آزمون اثر^۵ و آزمون حداکثر مقادیر ویژه^۶) انجام و نتایج حاصل از آن در جدول ۴-۴ و ۵-۴ آورده شود. اما تحلیلی‌های هم‌جمعی به روش جوهانسن، نیازمند تعیین وقفه بهینه در مدل خود رگرسیون برداری (VAR) می‌باشد. که با توجه به حجم نمونه از طریق ملاک شوارتز- بیزین، وقفه بهینه مدل تعیین و نتیجه آن در جدول ۴-۳ آورده شد. که نتایج حاکی از وقفه بهینه یک می‌باشد.

جدول ۴-۳ آزمون هم‌جمعی براساس آزمون اثر

معیار شوارتز - بیزین (SBC)	
تعداد وقفه	مقدار آماره
۰	-۲/۳۶۸۳۹۴
۱	-۱۲/۰۰۸۰۴*
۲	-۱۰/۷۹۵۸۲

^۴ Johansen Cointegration Test

^۵ Trace Test

^۶ Maximal Eigen value Test

جدول ۴-۴ آزمون هم‌جمعی براساس آزمون اثر

Hypothesized No. of CE(s)	Eigenvalue	Trace statistic	critical value 0/05	Prob.**
None*	۰/۹۳۵۷۶۷	۲۹۳/۸۸۹۶	۱۵۲/۵۲۹۷	۰/۰۰۰۰
At most 1*	۰/۸۶۶۶۶۵	۱۹۷/۸۰۶۴	۱۲۵/۶۱۵۴	۰/۰۰۰۰
At most 2*	۰/۶۵۹۵۱۴	۱۲۷/۲۸۵۱	۹۵/۷۵۳۶	۰/۰۰۰۱
At most 3*	۰/۵۸۴۱۴۰	۸۹/۵۷۶۸۳	۶۹/۱۸۸۹	۰/۰۰۰۶
At most 4	۰/۴۸۰۱۲۳	۵۸/۸۶۷۵۷	۴۷/۸۵۶۱	۰/۰۰۳۳
At most 5	۰/۴۶۴۰۶۵	۳۵/۹۷۱۸۵	۲۹/۷۹۷۰۹	۰/۰۰۸۶
At most 6	۰/۲۰۵۱۴۴	۱۴/۱۴۰۸۵	۱۵/۹۴۴۷۱	۰/۰۷۹۲
At most 7	۰/۱۶۰۰۶۴	۶/۱۰۵۰۳۳	۳/۸۴۱۴۶۶	۰/۰۱۳۵

** نشان‌دهنده ایستایی در سطح اطمینان ۵ درصد می‌باشد

مأخذ: یافته‌های تحقیق با استفاده نرم افزار 9 Eviews

جدول ۴-۵ آزمون هم‌جمعی براساس حداکثر مقادیر ویژه

Hypothesized No. of CE(s)	Eigenvalue	Trace statistic	critical value 0/05	Prob.**
None*	۰/۹۳۵۷۶۷	۹۶/۰۸۳۱۷	۵۲/۳۶۲۹۱	۰/۰۰۰۰
At most 1*	۰/۸۶۶۶۶۵	۷۰/۵۲۱۲۵	۴۶/۲۳۱۴۲	۰/۰۰۰۰
At most 2*	۰/۶۵۹۵۱۴	۳۷/۷۰۸۳۱	۴۰/۰۷۷۵۷	۰/۰۹۰۳
At most 3*	۰/۵۸۴۱۴۰	۳۰/۷۰۹۲۶	۳۳/۸۷۶۸۷	۰/۱۱۴۱
At most 4	۰/۴۸۰۱۲۳	۲۲/۸۹۵۷۲	۲۷/۵۸۴۳۴	۰/۱۷۸۰
At most 5	۰/۴۶۴۰۶۵	۲۱/۸۳۱۰۰	۲۱/۱۳۱۶۲	۰/۰۳۹۸
At most 6	۰/۲۰۵۱۴۴	۸/۰۳۵۸۱۵	۱۴/۲۶۴۶۰	۰/۳۷۵۱
At most 7	۰/۱۶۰۰۶۴	۶/۱۰۵۰۳۳	۳/۸۴۱۴۶۶	۰/۰۱۳۵

* نشان‌دهنده معناداری در سطح اطمینان ۵ درصد می‌باشد

مأخذ: یافته‌های تحقیق با استفاده نرم افزار 9 Eviews

براساس نتایج بدست آمده، که در جداول ۴-۴ و ۴-۵ درج شده است، فرضیه $H(0): R=(0)$ در سطح ۵٪ مبنی بر عدم وجود هم‌جمعی رد گردید و وجود ۵ بردار هم‌جمعی در بلندمدت تأیید شد. که دلالت بر وجود روابط بلندمدت در بین متغیرهای مدل در طول دوره ۱۳۹۳-۱۳۵۷ در کشور ایران می‌باشد.

۴-۵- برآورد کوتاه مدت با روش خودرگرسیون با وقفه توزیعی گسترده (ARDL) جهت برآورد الگوی خودرگرسیونی با وقفه‌های توزیعی (ARDL) از معیار شوارتز بیزین برای تعیین وقفه بهینه استفاده نمودیم زیرا این معیار در تعداد وقفه‌ها صرفه‌جویی می‌کند. لذا نتایج برآورد کوتاه‌مدت مدل در جدول ۴-۶ درج شده است.

جدول ۴-۶ نتایج الگوی کوتاه مدت و تصحیح خطای ECM

متغیر	ضریب	آماره T	احتمال
$DLnGOV_t$	۰/۱ **	-۳/۳۹۲۲۴۱	۰/۰۰۸۹
$DLnHUM_t$	-۰/۶ **	-۵/۷۰۵۳۶۲	۰/۰۰۰۰
Ln income t	۰/۲	۴۶/۱۶۵۵۶۵	۰/۰۰۰
Ln social t	۱/۸	۷۸/۴۱۳۶۹۳	۰/۰۰۰
$DLnTAXincom_t$	-۰/۱	-۳/۲۸۰۵۷۹	۰/۰۰۵۱
$DLnTAXwealth_t$	۰/۱	۴/۵۸۴۴۷۲	۰/۰۰۰۴
$DLnTAXconsum_t$	-۰/۰۲	-۱/۳۰۸۳۳۸	۰/۲۱۰۵
ECM(-1)	-۰/۵ **	-۵/۷۷۴۶۰۱	۰/۰۰۰۰
Schwarz Bayesian Criterion		۰/۹۹	R-Squared
Akaike Info Criterion		۰/۹۸	Adjusted R-squared
		۲/۰۸	Durbin-Watson

** نشان‌دهنده ایستایی در سطح اطمینان ۵ درصد می‌باشد

*** نشان‌دهنده ایستایی در سطح اطمینان ۱ درصد می‌باشد

مأخذ: یافته‌های تحقیق با استفاده نرم افزار Eviews 9

همانطور که از نتایج ثبت شده در جدول فوق مشخص است تأثیر متغیر مخارج دولت بر تولید ناخالص داخلی در سال‌های مورد مطالعه در کشور ایران در کوتاه‌مدت مثبت و قابل تفسیر بدست آمد. بدین صورت که با فرض ثابت بودن سایر شرایط با یک درصد افزایش در مخارج دولت ۰/۱ درصد به تولید ناخالص داخلی افزوده خواهد شد.

تأثیر متغیر افراد با تحصیلات متوسطه که در این پژوهش بعنوان شاخص سرمایه انسانی در نظر گرفته شده بود بر میزان تولید ناخالص داخلی در کوتاه‌مدت منفی و معنادار بدست آمد. بدین صورت که با فرض ثابت بودن سایر شرایط یک درصد افزایش در این متغیر ۰/۶ درصد از میزان تولید ناخالص داخلی کاسته خواهد شد.

تأثیر متغیر نحوه توزیع درآمد در کوتاه‌مدت مثبت و معنادار است. بدین مفهوم که در کوتاه‌مدت با یک درصد بهبود توزیع درآمد به نفع اقشار فقیر جامعه باعث افزایش ۰/۲ درصدی رشد اقتصادی در کوتاه مدت می‌گردد.

ضمناً تأثیر متغیر مالیات بر درآمد بر تولید ناخالص داخلی در کوتاه‌مدت منفی و معنادار بدست آمد. بدین صورت که با فرض ثابت بودن سایر شرایط با یک درصد افزایش در این متغیر ۰/۱ درصد از میزان تولید ناخالص داخلی و سطح رفاه اجتماعی خواهد کاست.

همچنین تأثیر متغیر مالیات بر ثروت بر رشد اقتصادی در کوتاه‌مدت مثبت و معنادار بدست آمد. بدین مفهوم که با فرض ثابت بودن سایر شرایط با یک درصد افزایش در دریافت‌های مالیات بر ثروت ۰/۱ بر تولید ناخالص داخلی در کوتاه‌مدت افزوده خواهد شد.

در نهایت تأثیر متغیر مالیات مصرف در کوتاه مدت در سال‌های مطالعه نشان از تأثیر منفی بر میزان تولید ناخالص داخلی داشته است. ولی معنادار نمی‌باشد بدین صورت که با فرض ثابت بودن سایر شرایط با یک درصد افزایش در این متغیر میزان ۰/۰۲ درصد از میزان رفاه اجتماعی کاسته خواهد شد.

تأثیر متغیر ارائه خدمات عمومی به مردم در کوتاه مدت مثبت و معنی دار می‌باشد، بدین صورت که با فرض ثابت بودن سایر شرایط اگر یک درصد میزان ارائه خدمات عمومی ارتقا پیدا کند ۱/۸ درصد رشد اقتصادی در کوتاه مدت افزایش می‌یابد.

۴-۶- برآورد الگوی تصحیح خطای ECM

متناسب با هر رابطه کوتاه‌مدت یک الگوی تصحیح خطا (ECM) وجود دارد که نوسانات کوتاه‌مدت متغیرها را به مقادیر تعادلی بلندمدت آنها ارتباط می‌دهد. لذا نتایج الگوی تصحیح خطا در جدول ۴-۶ درج شده است. مطابق انتظار، علامت ضریب جمله تصحیح خطا (-) ECM (1) طبق انتظار منفی و معنادار بدست آمده است که نشان می‌دهد در حدود ۲ سال طول خواهد کشید تا عدم تعادل کوتاه‌مدت به سمت رابطه بلندمدت تعدیل شود. این مقدار نشان دهنده این است که هرگونه تغییر سیاست‌گذاری در حوزه‌های مورد بحث که باعث برهم خوردن تعادل شود مدت زمان دو سال لازم است که دوباره تعادل بین کوتاه مدت و بلند مدت برقرار گردد ضمن اینکه مطابق جدول ۴-۶ مقدار دوربین واتسون ۲/۰۸ بدست آمد که نشان از عدم وجود خود همبستگی در مدل برآوردی است. همچنین $R^2 = ۰/۹۹$ بدست آمد.

۴-۷- برآورد بلند مدت مدل با روش خودرگرسیون با وقفه توزیعی گسترده (ARDL)

ضمناً نتایج آزمون بلندمدت در جدول ۴-۷ درج شده است. تمامی ضرایب متغیرها به جز متغیر درآمد غیر رسمی شهری در این معادله به شرح ذیل دارای تفسیر بلندمدت هستند.

جدول ۴-۷ نتایج آزمون برآورد روابط بلندمدت ARDL(1,2,2,3,3,2,0)

متغیر	ضریب	آماره T	احتمال
$LnGOV_t$	-۰/۹	-۴/۰۷۱۴۰۲	۰/۰۰۱۰
$LnHUM_t$	۰/۴	۴/۹۵۲۸۷۹	۰/۰۰۲
LnK_t	۱/۰۶	۲۴/۵۰۸۹۸۲۸	۰/۰۰۰
Ln income t	۱/۴۶	۱۳/۹۳۵۱۹۹	۰/۰۰۰
Ln social t	۳/۶۲	۱۳/۳۳۲۵۱۸	۰/۰۰۰
$LnTAXconsum_t$	-۰/۱	-۳/۹۴۶۱۰۹	-۰/۰۰۱۳
$LnTAXincom_t$	-۰/۲	-۳/۹۴۶۱۰۹	۰/۰۰۵۸
$LnTAXwealth_t$	۰/۰۱	۴/۲۴۱۴۸۲	۰/۰۰۰۷

** نشان‌دهنده ایستایی در سطح اطمینان ۵ درصد می‌باشد

*** نشان‌دهنده ایستایی در سطح اطمینان ۱ درصد می‌باشد

مأخذ: یافته‌های تحقیق با استفاده نرم افزار Eviews 9

تأثیر متغیر هزینه‌های دولت بر میزان رشد اقتصادی در سال‌های مورد مطالعه در ایران در بلند مدت منفی و قابل تفسیر بدست آمد. بدین صورت که با فرض ثابت بودن سایر شرایط یک درصد افزایش در این متغیر ۰/۹ درصد میزان تولید ناخالص داخلی را کاهش خواهد داد. لذا با توجه به نتایج بدست آمده کاملاً مشخص است که اگر چه هزینه‌ها و مصارف دولت در کوتاه مدت منجر به رشد اقتصادی خواهد شد ولی اثر این مخارج در بلند مدت کاملاً برعکس و منجر به کاهش رشد اقتصادی با توجه به ساختار اقتصادی ایران داشته است. تأثیر متغیر افراد با تحصیلات متوسط بر تولید ناخالص داخلی در بلندمدت برعکس کوتاه‌مدت مثبت و معنادار بدست آمد. بدین صورت که با فرض ثابت بودن سایر شرایط یک درصد افزایش در تعداد افراد با تحصیلات متوسطه ۰/۴ درصد میزان تولید ناخالص داخلی را خواهد افزود. تأثیر متغیر ارائه خدمات عمومی بر تولید ناخالص داخلی در بلندمدت مثبت و معنادار بدست آمد. بدین صورت که با فرض ثابت بودن سایر شرایط با یک درصد افزایش در این متغیر ۳/۶۲ درصد میزان تولید ناخالص داخلی افزایش خواهد یافت. تأثیر متغیر مالیات بر مصرف بر رشد اقتصادی در بلندمدت، همانند کوتاه‌مدت منفی و معنادار بدست آمد. بدین صورت که با فرض ثابت بودن سایر شرایط با یک درصد افزایش در این متغیر ۰/۱ درصد از رشد اقتصادی و به تبع آن از رفاه اجتماعی کاسته تأثیر متغیر مالیات بر درآمد بر میزان تولید ناخالص داخلی در بلندمدت به مانند کوتاه مدت منفی و قابل تفسیر بدست آمد. بدین صورت که با فرض ثابت بودن سایر شرایط با یک درصد افزایش در این متغیر ۰/۲ درصد از رشد اقتصادی و به تبع آن از رفاه اجتماعی کاسته خواهد شد. تأثیر متغیر نحوه توزیع درآمد به نفع اقشار فقیر جامعه بر رشد اقتصادی در بلند مدت مثبت و معنی دار است بدین معنی که به فرض ثابت بودن سایر شرایط با یک درصد افزایش در این متغیر ۱/۴۶ درصد رشد اقتصادی و به تبع آن از رفاه اجتماعی افزایش می یابد.

۴-۸- نتایج آزمون علیت گرنجر

با استفاده از آزمون علیت گرنجر رابطه بین متغیرهای مدل سنجیده و نتایج در جدول ۴-۸

ثبت گردید.

جدول ۴-۸- نتایج آزمون علیت گرنجر بین متغیرهای مدل

<i>LnTAXwealth_t</i>	<i>LnTAXincom_t</i>	Insocialt	Lnincomt	<i>LnTAXconsum_t</i>	<i>LnHUM_t</i>	<i>LnGOV_t</i>	<i>LnGDP_t</i>	متغیرها
۰/۱۷۶۳۴ [۰/۶۷۷۳]	۱/۰۴۳۱۲ [۰/۳۱۴۵]	۱/۷۶۷۶۶ (۰/۰۱۹۸)	۵/۹۹۸۶۱ (۰/۱۹۲۰)	۰/۴۴۸۷۳ [۰/۵۰۷۶]	۲/۲۹۱۸۶ [۰/۱۳۹۶]	۱۱/۸۱۵۸* [۰/۰۰۱۶]	-	<i>LnGDP_t</i>
۰/۰۰۲۸۵ [۰/۹۵۷۷]	۲/۲۶۰۹۳ [۰/۱۴۲۲]	۰/۴۹۶۹۶ -۰/۴۸۵۸	۸/۵۷۲۶۳ -۰/۰۰۶۱	۲/۲۰۸۹۱ [۰/۱۴۶۷]	۰/۶۱۳۵۷ [۰/۴۳۹۰]	-	۱۱/۸۱۵۸** [۰/۰۰۱۶]	<i>LnGOV_t</i>
۳/۰۳۷۷۹۴*** [۰/۰۹۰۷]	۴/۹۵۷۲۱ [۰/۰۳۲۹]	۰/۱۹۱۰۹ ۰/۶۶۴۹	۲/۴۴۴۱ ۰/۱۲۷۵	۲/۱۲۷۰۱ [۰/۱۵۴۲]	-	۰/۴۴۰۳۳ [۰/۵۱۱۶]	۳/۹۹۶۵۲** [۰/۰۵۳۹]	<i>LnHUM_t</i>
۱/۶۷۴۱۰ ۰/۰۴۱۷۵	۵/۶۷۱۸۷ ۰/۰۲۳۱	-	۰/۳۳۲۳۹ ۰/۵۶۸۲	۲۵/۵۲۹۹ ۰/۵۲	۰/۲۴۹۵۷ ۰/۶۲۰۷	۳/۰۳۸۸۹ ۰/۰۰۵	۱۱/۷۷۱۵ ۰/۰۰۱۶	LnSocial t
۰/۰۲۹۵۸ ۰/۸۶۴۵	۵/۳۳۴۸۹ ۰/۰۲۷۳	۰/۳۳۲۳۹ ۰/۵۶۸۱	-	۰/۵۹۴۱۶ ۰/۴۴۶۳	۰/۴۸۶۱۵ ۰/۴۹۰۵	۳/۶۸۰۹۰ ۰/۰۶۳۷	۴/۵۱۲۹۴ ۰/۰۴۱۲	LnIncome t
۰/۵۱۸۳۸ [۰/۴۷۶۶]	۱/۳۹۲۲۴ [۰/۲۹۶۵]				۲/۴۰۷۰۴ [۰/۰۹۰۰]	۱/۷۹۱۴۰ [۰/۱۸۹۹]	۹/۲۷۸۸۵** [۰/۰۰۴۵]	<i>LnTAXconsum_t</i>
۷/۳۷۷۸۹*** [۰/۰۱۰۴]	-			۹/۹۱۸۸۸** [۰/۰۰۳۵]	۲/۴۱۸۷۳ [۰/۱۲۹۴]	۲/۴۰۷۰۴ [۰/۰۹۰۰]	۱۶/۷۳۵۷** [۰/۰۰۰۳]	<i>LnTAXincom_t</i>
	۳/۴۱۱۸۴** [۰/۰۷۳۷]		-	۲/۴۰۷۰۴ [۰/۰۹۰۰]	۱/۹۶۰۴۲ [۰/۱۷۰۸]	۲/۸۰۹۷۳ [۰/۱۰۳۱]	۲۰/۱۳۴۵ [۰/۸۵۰۰]	<i>LnTAXwealth_t</i>

**نشان دهنده ی ایستایی در سطح اطمینان ۵ درصد می باشد

***نشان دهنده ایستایی در سطح اطمینان ۱ درصد می باشد

مأخذ: یافته‌های تحقیق با استفاده نرم افزار Eviews 9

با توجه به نتایج فوق نوع رابطه متغیرها با متغیر وابسته مدل، تولید ناخالص داخلی بطور خلاصه در جدول ذیل درج گردید.

جدول ۹-۴- رابطه علیت تولید ناخالص داخلی با سایر متغیرهای مدل

LnIncom t	$LnTAXwealth_t$	$LnTAXincom_t$	$LnTAXconsum_t$	LnSocial t	$LnHUM_t$	$LnGOV_t$	متغیرها
رابطه یکطرفه ⇒	رابطه یکطرفه ⇒	رابطه یکطرفه ⇒	رابطه یکطرفه ⇒	دو طرفه ⇒ ⇐	رابطه یکطرفه ⇒	دو طرفه ⇒ ⇐	$LnGDP_t$

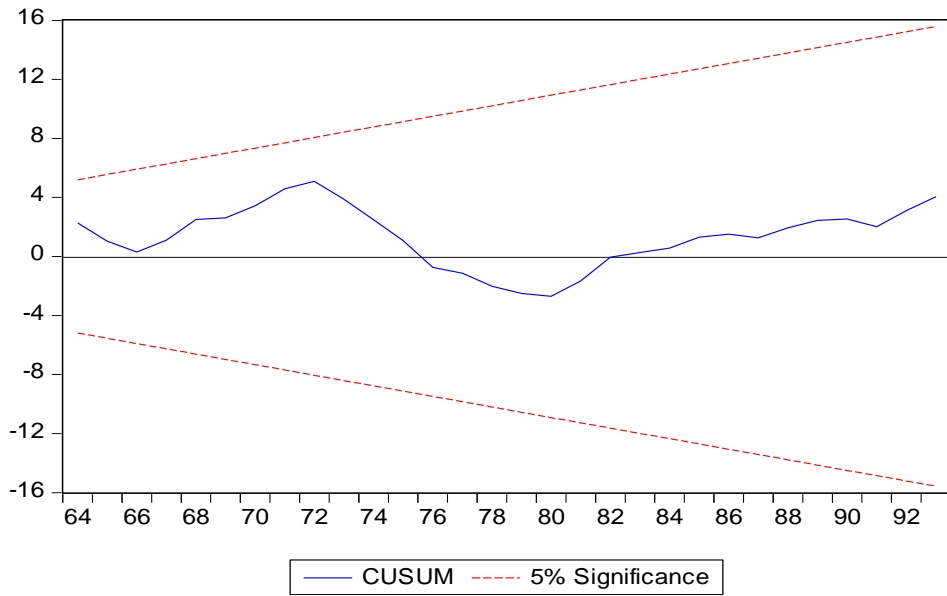
همانطور که از جدول ۴-۸ مشخص است انجام آزمون گرنجر نشان داد که یک رابطه دوطرفه بین متغیر تولید ناخالص داخلی واقعی با هزینه‌های دولت و ارائه خدمات عمومی وجود دارد. همچنین رابطه متغیر تولید ناخالص داخلی با سایر متغیرهای مدل یک رابطه یک طرفه از سمت متغیرهای مستقل یعنی افراد با تحصیلات متوسطه نشان دهنده سرمایه انسانی، انباشت سرمایه فیزیکی، مالیات بر درآمد، مالیات بر ثروت و مالیات بر مصرف وجود دارد. بدین مفهوم که هرگونه تغییر در این متغیرها قطعاً بر میزان تولید ناخالص داخلی واقعی کشور ایران تأثیر گذار است.

۹-۴- آزمون ثبات ساختاری مدل

حال برای بررسی ثبات ساختاری مدل تخمینی نیز از آزمون ثبات مجموع تجمع باقیمانده تکراری (CUSUM) و مجموع تجمعی مربعات باقیمانده‌های تکراری (CUSUMSQ) استفاده گردید.

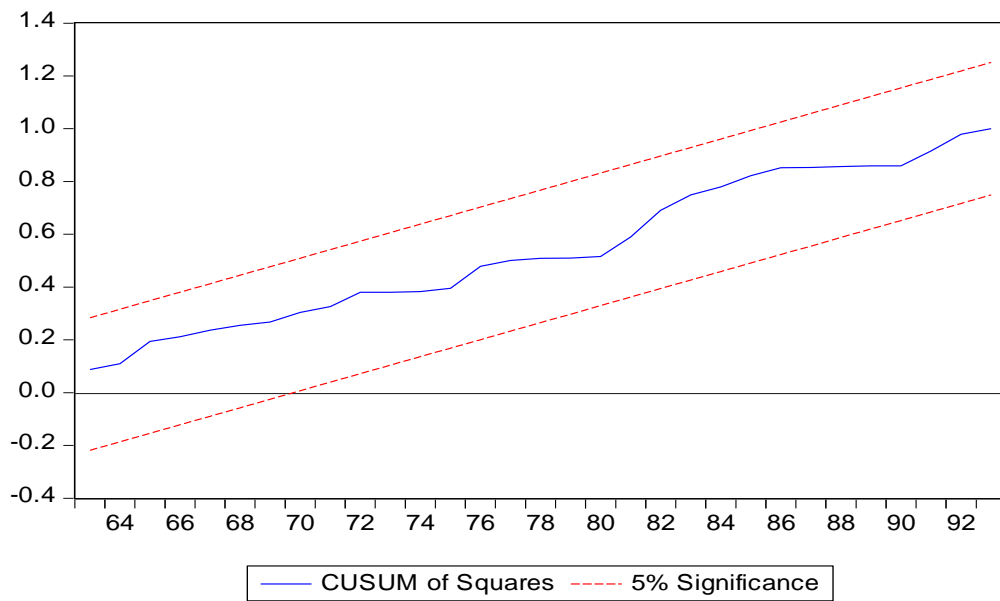
نتایج آن در نمودار ۱ و ۲ نشان می‌دهد که مدل تخمینی در سطح ۵٪ از ثبات ساختاری برخوردار بوده و شکستی ملاحظه نمی‌گردد.

نمودار ۱: آزمون CUSUM

مأخذ: یافته‌های تحقیق با استفاده نرم افزار 9 Eviews

نمودار ۲: آزمون CUSUMSQ

مأخذ: یافته‌های تحقیق با استفاده نرم افزار 9 Eviews

فصل پنجم

نتیجه گیری

۱-۵- مقدمه:

این مطالعه در جهت بررسی تاثیر ابزار های سیاست مالی بر رشد اقتصادی با توجه به عملکرد نهادها در کشور ایران صورت گرفته است. برای روشن شدن دقیق موضوع این مطالعه در ۵ فصل تنظیم شد. در فصل اول از تحقیق به بیان مسأله بررسی اهمیت موضوع، فرضیه و سؤالات تحقیق و تعریف های عملیاتی پرداخته شد.

در فصل دوم به بررسی مبانی نظری تحقیق و ادبیات موضوع پرداخته شده و توضیحی درمورد کلیت موضوع صورت گرفت و در انتها نیز مطالعات داخلی و خارجی صورت گرفته در این زمینه پرداخته شد. در فصل سوم روش شناسی تحقیق مورد بررسی قرار گرفت و جامعه آماری تحقیق تشریح گردید و روش تجربی تحقیق بر اساس روش مدل های خودهمبستگی با وقفه های توزیعی بررسی شد. در فصل چهارم به بررسی مدل تجربی تحقیق و آزمون فرضیه ها پرداخته شد و بعد از بیان ویژگیهای آماری متغیرها آزمون های ریشه واحد، انجام شده و به برآورد ضرایب کوتاه مدت و بلندمدت پرداخته شد.

در این فصل نیز در ادامه مهم ترین بخش مطالعه یعنی فرضیه های تحقیق و نتایج کلی تحقیق تشریح خواهد شد. و سپس توصیه های سیاستی و پیشنهادات برای تحقیقات آتی ارائه می شود.

۲-۵- آزمون فرضیه:

فرضیه اول

افزایش مالیات بر درآمد تاثیر منفی بر رشد اقتصادی ایجاد می کند با توجه به نتایج تخمین مدل مورد مطالعه مشخص گردید که بین مالیات بر درآمد و رشد اقتصادی رابطه منفی و معنی داری وجود دارد و این فرضیه تایید می شود.

فرضیه دوم

افزایش مخارج دولتی در صورت تداوم در بلند مدت تاثیر منفی بر رشد اقتصادی دارد. طبق نتیجه مدل مشاهده شد مخارج دولت در کوتاه مدت باعث ارتقاء رشد اقتصادی می گردد، ولی در بلند مدت باعث منفی شدن رشد اقتصادی می شود بنابراین فرضیه قابل قبول است.

فرضیه سوم

بهبود نهادها رشد اقتصادی را افزایش می دهد. عملکرد مطلوب نهادها باعث افزایش انگیزه نیروی انسانی تحصیلکرده و ایجاد فضای مناسب برای فعالیت اقتصادی می شود و روش تولید به کمک ابتکار ارتقاء می یابد. کیفیت نهادها با توجه به آزادی اقتصادی تعیین می شود و آزادی اقتصادی با شاخص نحوه توزیع درآمد و کیفیت خدمات عمومی ارتباط مستقیم دارد و نتایج تخمین نشان میان شاخص های سرمایه انسانی و نحوه توزیع درآمد و کیفیت خدمات عمومی ارتباط مثبت و معنی دار وجود دارد بنابراین فرضیه قابل قبول است.

فرضیه چهارم

افزایش مالیات بر ثروت در بلند مدت باعث بهبود میزان رشد اقتصادی می گردد. طبق نتایج مطالعه مالیات بر ثروت رابطه مثبت و معنی داری بر رشد اقتصادی دارد بنابراین فرضیه تایید می شود.

۳-۵- نتیجه گیری:

در این پژوهش تاثیر ابزار های سیاست مالی بر رشد اقتصادی با توجه به عملکرد نهادها در ایران بر اساس داده های سری زمانی (۱۳۵۷-۱۳۹۳) با استفاده از روش خود رگرسیون با وقفه گسترده مورد بررسی قرار گرفت نتایج حاکی از آن است:

با توجه به برآورد اقتصاد سنجی می توان گفت سیستم مالیاتی در داخل کشور به گونه ای است مالیات بخش کوچکی از درآمد دولت را شامل می شود و هیچ گاه به طور جدی به

سیستم مالیاتی راههای مناسب و بهینه اخذ آن توجهی نمی شود، مالیات یک منبع ضعیف تامین درآمد برای دولت بوده است با استفاده از الگوی تصحیح خطای برداری آثار تغییرات مختلف بر رشد مطالعه شد نتایج حاصل از افزایش مالیات بر درآمد و مالیات بر ثروت و مالیات بر مصرف نشان می دهد مالیات بر ثروت برای رشد اقتصادی مناسب است و مالیات بر مصرف و درآمد اثر منفی بر رشد اقتصادی دارد. علاوه بر مالیات ها برآورد مربوط به مخارج دولت نشان می دهد افزایش مخارج دولت در کوتاه مدت دارای اثر مثبت و معنی داری بر رشد اقتصادی می باشد، به طوریکه با یک درصد افزایش مخارج دولت ۰/۸ درصد میزان رشد اقتصادی افزایش می یابد ولی در شرایطی که در بلند مدت تداوم داشته باشد نتیجه آن کسری بودجه و تورم است و تاثیر منفی بر رشد اقتصادی دارد.

همچنین شاخص هایی که مربوط به عملکرد نهادها در این پژوهش تخمین شد: (سرمایه انسانی-نحوه توزیع درآمد-کیفیت خدمات عمومی) می باشد بر اساس تخمین انجام شده می توان نتیجه گرفت برای دستیابی به رشد اقتصادی علاوه بر مالیات و مخارج دولتی توجه به عواملی مانند سرمایه گذاری در سرمایه انسانی و بهبود توزیع درآمد در جهت کمک به رفع فقر- افزایش رضایت مردم با ارتقاء کیفیت خدمات لازم و ضروری است زیرا این شاخص ها در بلند مدت تاثیر مثبت و معنی داری بر رشد اقتصادی دارد به ازای یک درصد افزایش سرمایه انسانی رشد اقتصادی ۰/۴ درصد و یک درصد بهبود توزیع درآمد رشد اقتصادی ۱/۴۶ درصد و یک درصد ارتقاء کیفیت خدمات عمومی رشد اقتصادی ۳/۶۲ درصد افزایش می یابد.

۴-۵- توصیه ها و پیشنهادات:

با توجه به نتایج پژوهش می توان موارد زیر را توصیه نمود:

-اقتصادی که بر فروش منبع نفتی متکی است به علت محدودیت منابع و سایر عوامل نمی تواند اقتصاد پویا داشته باشد، اقتصاد سالم اقتصادی است که بیشتر بر پایه مالیات بنا شده و در آن سعی شود که هزینه های جاری و عمرانی دولت از طریق وصول مالیات تامین شود. بنابراین گسترش فرهنگ مالیات در سطح جامعه و شناختن اهمیت آن در توزیع درآمد و ایجاد عدالت

اجتماعی و به وجود آوردن این باور عمومی که درآمدهای مالیاتی از راه های گوناگون در نهایت متعلق به خود مردم است ضروری می باشد به عنوان مثال با ایجاد ثبات و امنیت و رفاه اجتماعی، احداث مراکز درمانی و کارهای عمرانی و زیربنایی می توانند از مزایای آن برخوردار شوند.

-ایجاد فرصت های برابر اجتماعی برای کسب آموزش و مهارت و دسترسی به سرمایه های مالی و فیزیکی از طریق بازارهای مناسب.

-به منظور افزایش سهم مالیات در تولید ناخالص داخلی پیشنهاد می شود مالیات بهینه به گونه ای وضع شود دولت از طریق افزایش مالیات از دارندگان درآمد و ثروت بالا و معافیت مالیاتی برای اقشار کم درآمد نابرابری درآمد و شکاف طبقاتی کاهش دهد و از کسری بودجه وابستگی به اقتصاد تک محصولی (نفت) رهایی یابد افزایش مالیات با قدرت پاسخگویی به نیازهای عمومی جامعه و اجرای سیاست اعلام شده از سوی دولت و تضمین امنیت عموم جامعه اعم از سیاسی و اجتماعی همراه باشد.

- مقابله با رانت و بهبود توزیع درآمد و افزایش سطح رفاه از طریق کاهش فرار سرمایه اقتصادی و اجتماعی از کشور با افزایش اعتماد مردم به دولت و جلب رضایت آنها و تقویت پل ارتباطی بین مردم و دولت و تقویت توان تولیدی کشور و برقراری نظام تامین اجتماعی و گسترش آن در کل جامعه پیشنهاد می شود.

و در پایان باید به طور کلی این نکته را مورد توجه نمود که تغییرات نهادی به صورت تدریجی انجام میشود و نمی توان با یک برنامه کوتاه مدت این تغییرات را ایجاد کرد از جمله اقداماتی که اثر مثبتی بر رشد اقتصادی خواهند داشت.

۵-۵- پیشنهادات برای تحقیقات آتی

مالیات و مخارج دولتی در اتخاذ و کنترل سیاست های مالی و اقتصادی دولت نقش بسزایی دارد و می تواند متغیرهای کلان اقتصادی را تحت تأثیر قرار دهد لذا پیشنهادات زیر برای تحقیقات آتی پیشنهاد می شود:

-مطالعه تأثیر مالیات بر مصرف و اشتغال در ایران

-شناخت تأثیر مالیات و انواع آن بر رشد اقتصادی در کشورهای عضو اوپک

-حرکت به سمت رقابتی کردن فضای سیاسی و اقتصادی و اجتماعی کشور به منظور بهره برداری از ایده های گوناگون در جهت حل مشکلات کشور

-واگذاری تصمیم گیری ها در سطح مناطق به ساکنین

-با توجه به تأثیر مهم سرمایه انسانی در رشد اقتصادی دولت باید بیشترین سرمایه گذاری را روی سرمایه انسانی داشته باشد و زیربنای سرمایه گذاری دولت در بخش سرمایه انسانی باشد توسعه ی نیروی انسانی تنها به گروه خاصی از افراد کشور اختصاص ندارد. بلکه ایجاد تحول در چگونگی نگرش به مسائل و تصمیم گیری ها و شیوه قضاوت ارزشی درباره پدیده های اقتصادی برای همه ی مردم از پایین ترین تا عالی ترین سطوح اجرایی کشور ضروری است.

توصیه می شود که سرمایه گذاری در آموزش و پرورش از طریق سرمایه گذاری در تحقیقات، کشف استعدادها، سرمایه گذاری در قابلیت تطبیق نیروی کار، سرمایه گذاری در جهت ایجاد کادر آموزشی افزایش یابد.

-تصویب قوانین تضمین کننده و تسهیل کننده سرمایه گذاری داخلی و خارجی و ایجاد بیمه سرمایه گذاری

Abstract

Extending government commitments to meet goals such as economic growth, price stability, employment growth, fair distribution of income, has faced government spending with an upward trend that has led governments to finance it in various ways. To take action. In this regard, taxes have always been considered as one of the most important means of financing. Therefore, considering the importance of this study, the aim of this study is to investigate the effect of government expenditures and types of taxes, including consumption taxes, income taxes and wealth taxes on economic growth in Iran over the period of 2014-2014 using the ARDL method. And in addition, political, economic and social organizations that are created by the state with regard to the goals of the community enforce laws and regulations in order to fulfill the goals of society, and these laws will play an important role in the functioning of the economy and will bring about consequences. Had these organizations are defined as institutions. In this study, in addition to taxes and expenditures on the performance of institutions as one of the factors influencing economic growth, is considered. The purpose of this research is to study the positive and negative effects of taxes and government expenditures on economic growth. In order to achieve sustainable growth and development, factors such as investing in human capital and improving the distribution of income in order to help poor people and increase People's satisfaction with the quality of service is essential.

From this study, it can be concluded that increasing human capital and improving the distribution of income and the quality of providing services have a positive and significant impact on economic growth, and taxes are a poor source of government revenue. The results of the increase in income tax and wealth tax And consumption taxes show that wealth tax is good for economic growth, and consumption and income taxes have a negative effect on economic growth. In addition to taxes, government spending estimates indicate government spending increases in the short term have a positive and significant impact on economic growth, but in the long run due to budget deficits and inflation, there is a negative impact on economic growth.

Key words: financial instruments, institutional performance, economic growth

فهرست منابع

منابع فارسی:

۱. آذربایجانی و مرادپور و نجفی (۱۳۹۰)، (به بررسی اثر سیاستهای مالیاتی بر نابرابری و رشد اقتصاد با استفاده از آمارهای سری زمانی سالهای ۱۳۸۴-۱۳۵۴ بر اساس آزمون OLS پرداختند. نتایج نشان داد که نرخ رشد مالیات با ضریب جینی و رشد اقتصادی رابطه منفی دارد، به عبارت دیگر افزایش میزان مالیات باعث کند شدن میزان رشد اقتصادی و کاهش ضریب جینی شده است.
۲. پژوهان، جمشید (۱۳۸۷)، اقتصاد بخش عمومی (مالیات ها)، انتشارات جنگل.
۳. حسینی و ایمان فدایی (۱۳۸۷) ترکیب اجزای مخارج دولت و تاثیر آن بر رشد اقتصادی با تاکید بر امور بودجه ی عمومی دولت فصلنامه پژوهش و سیاست ش ۷ ص ۳۷-۶۳
۴. حیدری، حسن و لسیان سعید پور (۱۳۹۳) تحلیل تأثیر شوک های سیاست مالی و ضرایب فزاینده مالی در چارچوب مدل کینزین های جدید» فصل نامه علمی پژوهشی پژوهش های رشد و توسعه اقتصادی سال پنجم ش ۲۰ ۶۰-۷۸
۵. خسروی و تانیا (۱۳۹۵) تأثیر سرمایه گذاری بخش عمومی به سرمایه گذاری بخش خصوصی با حضور مالیات فصلنامه علمی و پژوهشی دانش سرمایه گذاری سال پنجم
۶. داودی، پدram (۱۳۹۴)، بررسی تأثیر مالیات بر رشد اقتصادی (مطالعه موردی برخی از کشورهای OECD)، دومین کنفرانس بین المللی اقتصاد مدیریت با رویکرد ملی، خردادماه
۷. رهبر و فرهاد و مصطفی سر گلزایی (۱۳۹۴) بررسی آثار سیاست مالی بر رشد و فقر دوره ۱۳۶۶-۱۳۸۹ فصلنامه تحقیقات اقتصادی دوره ۴۶ ش ۳.
۸. زراء نژاد، منصور، تبعه ایزدی، امین ۱۳۹۳ بررسی و اندازه گیری درآمد نفتی بر درآمدهای مالیاتی.
۹. زنجانی، ولیمقدم، دهقانی، علی (۱۳۸۸)، مالیه عمومی و خط مشی مالی دولت، انتشارات تهران، ترمه، نوبت دوم.
۱۰. سامتی و مرتضی و مجید و دهشیری (۱۳۹۳) تحلیل نقش ساختار قانونی و امنیت حقوق مالکیت در جذب سرمایه گذاری مستقیم خارجی و مجله علمی و پژوهشی سیاست گذاری اقتصاد سال ۶ شماره ۱۲
۱۱. صادقی و سید کمال (۱۳۹۴) بررسی رابطه بلند مدت مخارج آموزشی و بهداشتی امنیت و رفاه اجتماعی و رشد اقتصادی در کشورهای عضو سازمان کنفرانس اسلامی رهیافت حداقل مربعات پویا فصلنامه برنامه ریزی و بودجه سال ۲۲ شماره ۸۱.
۱۲. فولادی، معصومه و ستایش، هدیه. مطالعه آثار سیاست های مالی بر تولید ۱۳۹۳، اشتغال و درآمد شماره ۱۶
۱۳. گرابی نژاد و غلامرضا و دقیقی و علیرضا و آذین (۱۳۹۴) تاثیر عوامل موثر بر جذب سرمایه گذاری خارجی با تاکید بر متغیر نهادی و ساختاری علوم اقتصادی سال ۹ شماره ۲۹
۱۴. نوفرستی (۱۳۷۸) ریشه واحد و همجمعی در اقتصاد سنجی و انتشارات موسسه رسا تهران چاپ اول.
۱۵. یار محمدی و چشمی (۱۳۸۵) اندازه دولت در ایران (نشریه بانک مرکزی جمهوری اسلامی) ش ۲۹

منابع انگلیسی:

16. Acemoglu, D., Johnson, S., & Robinson, J. A. (2005). Institutions as the fundamental cause of long-run growth. In Ph. Aghionand, & S. Durlauf (Eds.). Handbook of Economic Growth. Elsevier. p. 385.
17. AcemogluD, . (A. J, Robinson 2010. development and growth in institutions of role The),review and Economics
18. Afonso, A., Jalles, J., 2016. Economic performance, government size, and institutional quality. *Empirica* 43 (1), 83–109.
19. Agnello, L., Fazio, G., Sousa, R., 2016. National fiscal consolidations and regional inequality in Europe. *Camb. J. Regions, Econ. Soc.* 9 (1), 59–80.
20. Attinasi, M.G.KLEMN A (2014) << the growth impact of discretionary fiscal policy measures>>, EUROPEAN CENTRAL BANK WORKING PAPER N 169
21. Castro, V., Martins, R., 2016b. Politically driven cycles in fiscal policy: In depth analysis of the functional components of government expendituresNIPE Working Paper, WP 02/2016. University of Minho, Portugal
22. Darvas, Zsolt, Tschekassin, Olga, 2015. Poor and under pressure: the social impact of Europe's fiscal consolidation. *Policy Contrib.*, 877, Bruegel
23. Gwartney, J. and R, Lawson.” Economic Freedom of the World. Annual Report, Vancouver, B. C Fraser Institute,(2003).
24. Hod gson, G. (2007). An interview with oliver Williamson. *Journal of Institutional Economics*, 3(3), pp. 373 –386
25. Jerome lim. j (2016) institutional and structural determinants of investment worldwide. *Jornal of macroeconomics* 41. 161-177
26. KOTLÁN, I., Z. MACHOVÁ and L. JANÍČKOVÁ, 2011. Vliv zdanění na dlouhodobý ekonomický růst. *Politická ekonomie*, 59(5), 638-658. ISSN 0032-3233
27. MACEK, R., 2014. The Impact of Taxation on Economic Growth: Case Study of OECD Countries. *Review of Economic Perspectives*, 14(4), 309-328. ISSN 1804-1663
28. MACHOVÁ, Z., 2013. Pro-growth Effects of (Un)productive Government Spending in the OECD. In: Z. MACHOVÁ, ed. Conference Proceedings 3rd International Scientific Conference TAXES IN THE WORD. Ostrava: VŠB-TU, p. 103-112. ISBN 978-80-2483133-6.]
29. Muhammad, S. D., Wasti, S. K. A., Hussain, A., & Lal, I. (2009). “An Empirical Investigation between Money Supply, Government Expenditure, output & Prices: the Pakistan Evidence, *European Journal of Economics, Finance and Administrative Sciences*, Issue 17, pp.60-68
30. Mutaşcu M.I & Dănuleşiu D.C. (2015). «Taxes and Economic Growth in Romania. A Var Approach», *Annales Universitatis Apulensis Series Oeconomica*, 13(1), pp. 14-25.
31. Wilson, M. & K.G. Brempong. (2015). Health Human Capital and Economic Growth sub Saharan African and OECD Countries. *The Quarterly Review of Economics and Finance*, 44: 296-311.

پیوست ها

	GDPPER	GOV	HUM TAXCONSUM	TAXINCOM	TAXWEALTH	
1357	0.028904994	19.76144566	10.74536333	52.7	58.4	11
1358	0.025276023	21.02873387	11.40003134	39.3	72.3	12.8
1359	0.018692688	21.45146928	11.49539659	50	65.9	17.3
1360	0.017083257	18.4845562	10.5479309	62.5	78.2	16
1361	0.020142384	16.23611099	9.694437936	100.9	96.8	24.8
1362	0.021211196	15.11263954	9.269767402	118.2	90.4	33.3
1363	0.018821362	15.90489432	9.523240424	148.3	105.9	41.1
1364	0.018404238	15.24498824	9.864983379	230.3	136.2	35.7
1365	0.015959471	14.35018762	10.7590403	220	163.5	42.8
1366	0.015383956	15.03398433	11.24057397	216.7	166.4	71.5
1367	0.01405381	11.98083033	11.8460546	194.7	171.7	81.8
1368	0.014417275	10.84637428	13.18989955	178.4	223.3	96.3
1369	0.016022394	10.27625687	13.33109906	269	309.2	118.8
1370	0.017640698	9.714635564	13.89264325	417.3	482.8	138.6
1371	0.017917912	14.23090682	15.31447215	538.9	546.7	147.3
1372	0.017950292	14.35351742	17.81192098	322.2	766	248.7
1373	0.017578828	14.25148419	18.87992001	352.4	1124.9	331
1374	0.017806173	12.36812976	20.76411112	414.3	1869.2	483.4
1375	0.018463679	11.59272637	21.81486665	655.3	2993.7	598.6
1376	0.018282501	13.04910671	23.257052	2002.4	3484.6	710.6
1377	0.018334614	11.81629721	24.10681622	7680.8	3897.1	855.6
1378	0.01831075	12.93211409	24.53733631	17756.8	5383.1	1152.5
1379	0.019035244	12.87156292	24.06522757	8907.4	6834	1455.1
1380	0.019145945	11.7171068	23.74737374	6957.6	8703.7	1912.3
1381	0.020431077	11.41952122	22.28603126	6130.1	8247.6	2647.2
1382	0.021883868	11.93972435	20.80574377	10664.3	9008.3	2649.7
1383	0.022634475	12.7403873	19.99827034	9437	11773.3	4096.1
1384	0.023789729	13.18154484	19.15444317	14590.7	15253.1	4316.6
1385	0.024948492	10.0417209	18.37748746	14123.3	19451.3	5378.3
1386	0.026581482	10.60244651	18.03566712	16662.7	25960.6	7762.3
1387	0.026453366	11.94858013	17.41784639	15899.8	31587.7	7770.6
1388	0.026481716	11.67788966	17.12208341	28451.3	33928	7801.9
1389	0.027862868	10.04289698	15.88556886	37893.2	41115.7	11132.6
1390	0.028701916	9.904608735	14.78982642	60104.1	49612.3	12912.7
1391	0.02641326	10.4382067	14.37798554	70485.9	62678.1	15894
1392	0.025570842	10.70381322	15.91941491	70485.9	62678.1	15894
1393	0.025998225	10.70381322	15.95075242	70485.9	62678.1	15894

امور اجتماعی ◀ توزیع درآمد ▼	امور اجتماعی ◀ برخورداری از امکانات ▼	سال
ضرب جینی (بدون واحد)	آب لوله کشی (درصد)	
0.436	87.2	1357
0.4618	87.9	1358
0.3984	90.4	1359
NA	NA	1360
0.441	91.6	1361
0.454	92.8	1362
0.4043	93.6	1363
0.391	94	1364
0.3944	93.7	1365
0.4038	95.5	1366
0.4043	95.4	1367
0.4092	96.2	1368
0.3969	94.6	1369
0.3996	95.5	1370
0.387	96.2	1371
0.3976	96.9	1372
0.3993	96.8	1373
0.4074	97.7	1374
0.391	97.8	1375
0.4029	97.4	1376
0.3965	97.4	1377
0.4009	97.8	1378
0.3991	98.3	1379
0.3985	98.6	1380
0.4191	98.2	1381
0.4156	98.3	1382
0.3996	98.1	1383
0.4023	98.1	1384
0.4004	97.8	1385
0.4045	98.9	1386
0.3859	98.7	1387
0.3939	98.5	1388
0.3813	99	1389
0.375	99.2	1390
0.3834	99.3	1391
0.3952	99.4	1392
0.3999	99.5	1393

Null Hypothesis: LGDPPER has a unit root

Exogenous: Constant

Lag Length: 1 (Automatic - based on SIC, maxlag=9)

	t-Statistic	Prob.*
Augmented Dickey-Fuller test statistic	-0.497131	0.8800
Test critical values: 1% level	-3.632900	
5% level	-2.948404	
10% level	-2.612874	

*MacKinnon (1996) one-sided p-values.

Augmented Dickey-Fuller Test Equation

Dependent Variable: D(LGDPPER)

Method: Least Squares

Date: 06/25/17 Time: 11:27

Sample (adjusted): 1359 1393

Included observations: 35 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
LGDPPER(-1)	-0.018860	0.037938	-0.497131	0.6225
D(LGDPPER(-1))	0.357187	0.164823	2.167100	0.0378
C	0.279205	0.530006	0.526796	0.6020
R-squared	0.128012	Mean dependent var		0.021968
Adjusted R-squared	0.073513	S.D. dependent var		0.078362
S.E. of regression	0.075427	Akaike info criterion		-2.249487
Sum squared resid	0.182055	Schwarz criterion		-2.116172
Log likelihood	42.36603	Hannan-Quinn criter.		-2.203467
F-statistic	2.348873	Durbin-Watson stat		1.715358
Prob(F-statistic)	0.111730			

Null Hypothesis: D(LGDPPER) has a unit root

Exogenous: Constant

Lag Length: 1 (Automatic - based on SIC, maxlag=9)

	t-Statistic	Prob.*
Augmented Dickey-Fuller test statistic	-7.027538	0.0000
Test critical values: 1% level	-3.639407	
5% level	-2.951125	
10% level	-2.614300	

*MacKinnon (1996) one-sided p-values.

Augmented Dickey-Fuller Test Equation

Dependent Variable: D(LGDPPER,2)

Method: Least Squares

Date: 06/25/17 Time: 11:28

Sample (adjusted): 1360 1393

Included observations: 34 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
D(LGDPPER(-1))	-1.019680	0.145098	-7.027538	0.0000
D(LGDPPER(-1),2)	0.334429	0.125419	2.666495	0.0121
C	0.030038	0.009944	3.020783	0.0050
R-squared	0.624255	Mean dependent var		0.008644
Adjusted R-squared	0.600014	S.D. dependent var		0.087397
S.E. of regression	0.055273	Akaike info criterion		-2.868950
Sum squared resid	0.094710	Schwarz criterion		-2.734271
Log likelihood	51.77215	Hannan-Quinn criter.		-2.823020
F-statistic	25.75140	Durbin-Watson stat		2.244320
Prob(F-statistic)	0.000000			

Null Hypothesis: LGOV has a unit root

Exogenous: Constant

Lag Length: 0 (Automatic - based on SIC, maxlag=9)

	t-Statistic	Prob.*
Augmented Dickey-Fuller test statistic	-2.219304	0.2032
Test critical values: 1% level	-3.626784	
5% level	-2.945842	
10% level	-2.611531	

*MacKinnon (1996) one-sided p-values.

Augmented Dickey-Fuller Test Equation

Dependent Variable: D(LGOV)

Method: Least Squares

Date: 06/24/17 Time: 14:52

Sample (adjusted): 1358 1393

Included observations: 36 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
LGOV(-1)	-0.191026	0.086075	-2.219304	0.0332
C	0.473096	0.221578	2.135124	0.0400
R-squared	0.126532	Mean dependent var		-0.017031
Adjusted R-squared	0.100842	S.D. dependent var		0.113744
S.E. of regression	0.107856	Akaike info criterion		-1.562085
Sum squared resid	0.395520	Schwarz criterion		-1.474112
Log likelihood	30.11754	Hannan-Quinn criter.		-1.531380
F-statistic	4.925309	Durbin-Watson stat		1.940112
Prob(F-statistic)	0.033242			

Null Hypothesis: D(LGOV) has a unit root

Exogenous: Constant

Lag Length: 0 (Automatic - based on SIC, maxlag=9)

	t-Statistic	Prob.*
Augmented Dickey-Fuller test statistic	-5.976246	0.0000
Test critical values: 1% level	-3.632900	
5% level	-2.948404	
10% level	-2.612874	

*MacKinnon (1996) one-sided p-values.

Augmented Dickey-Fuller Test Equation

Dependent Variable: D(LGOV,2)

Method: Least Squares

Date: 06/24/17 Time: 14:52

Sample (adjusted): 1359 1393

Included observations: 35 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
D(LGOV(-1))	-1.032676	0.172797	-5.976246	0.0000
C	-0.019866	0.019880	-0.999324	0.3249
R-squared	0.519759	Mean dependent var	-0.001776	
Adjusted R-squared	0.505206	S.D. dependent var	0.165250	
S.E. of regression	0.116239	Akaike info criterion	-1.410885	
Sum squared resid	0.445882	Schwarz criterion	-1.322008	
Log likelihood	26.69049	Hannan-Quinn criter.	-1.380205	
F-statistic	35.71552	Durbin-Watson stat	2.026281	
Prob(F-statistic)	0.000001			

Null Hypothesis: LHUM has a unit root

Exogenous: Constant

Lag Length: 1 (Automatic - based on SIC, maxlag=9)

	t-Statistic	Prob.*
Augmented Dickey-Fuller test statistic	-1.368936	0.5861
Test critical values: 1% level	-3.632900	
5% level	-2.948404	
10% level	-2.612874	

*MacKinnon (1996) one-sided p-values.

Augmented Dickey-Fuller Test Equation

Dependent Variable: D(LHUM)

Method: Least Squares

Date: 06/24/17 Time: 14:52

Sample (adjusted): 1359 1393

Included observations: 35 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
LHUM(-1)	-0.036122	0.026387	-1.368936	0.1806
D(LHUM(-1))	0.642494	0.129637	4.956081	0.0000
C	0.101832	0.073110	1.392859	0.1733
R-squared	0.452836	Mean dependent var		0.009597
Adjusted R-squared	0.418638	S.D. dependent var		0.062310
S.E. of regression	0.047509	Akaike info criterion		-3.173960
Sum squared resid	0.072229	Schwarz criterion		-3.040644
Log likelihood	58.54430	Hannan-Quinn criter.		-3.127939
F-statistic	13.24169	Durbin-Watson stat		1.963676
Prob(F-statistic)	0.000065			

Null Hypothesis: D(LHUM) has a unit root

Exogenous: Constant

Lag Length: 0 (Automatic - based on SIC, maxlag=10)

	t-Statistic	Prob.*
Augmented Dickey-Fuller test statistic	-2.717332	0.0812
Test critical values: 1% level	-3.632900	
5% level	-2.948404	
10% level	-2.612874	

*MacKinnon (1996) one-sided p-values.

Augmented Dickey-Fuller Test Equation

Dependent Variable: D(LHUM,2)

Method: Least Squares

Date: 06/24/17 Time: 14:53

Sample (adjusted): 1359 1393

Included observations: 35 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
D(LHUM(-1))	-0.356900	0.131342	-2.717332	0.0104
C	0.002375	0.008269	0.287171	0.7758
R-squared	0.182843	Mean dependent var		-0.001634
Adjusted R-squared	0.158080	S.D. dependent var		0.052459
S.E. of regression	0.048134	Akaike info criterion		-3.174191
Sum squared resid	0.076459	Schwarz criterion		-3.085314
Log likelihood	57.54835	Hannan-Quinn criter.		-3.143511
F-statistic	7.383894	Durbin-Watson stat		1.924398
Prob(F-statistic)	0.010400			

Null Hypothesis: LINCOME has a unit root

Exogenous: Constant

Lag Length: 0 (Automatic - based on SIC, maxlag=9)

Prob.*	t-Statistic		
0.1610	-2.355818	Augmented Dickey-Fuller test statistic	
	-3.626784	1% level	Test critical values:
	-2.945842	5% level	
	-2.611531	10% level	

*MacKinnon (1996) one-sided p-values.

Augmented Dickey-Fuller Test Equation

Dependent Variable: D(LINCOME)

Method: Least Squares

Date: 07/15/17 Time: 23:45

Sample (adjusted): 1358 1393

Included observations: 36 after adjustments

Prob.	t-Statistic	Std. Error	Coefficient	Variable
0.0244	-2.355818	0.114661	-0.270121	LINCOME(-1)
0.0262	2.324016	0.320294	0.744370	C
-0.008758	Mean dependent var	0.140326	R-squared	
0.125635	S.D. dependent var	0.115041	Adjusted R-squared	
-1.379136	Akaike info criterion	0.118188	S.E. of regression	
-1.291163	Schwarz criterion	0.474922	Sum squared resid	
-1.348431	Hannan-Quinn criter.	26.82445	Log likelihood	
2.324872	Durbin-Watson stat	5.549877	F-statistic	
		0.024389	Prob(F-statistic)	

Null Hypothesis: D(LINCOME) has a unit root

Exogenous: Constant

Lag Length: 0 (Automatic - based on SIC, maxlag=9)

Prob.*	t-Statistic	
0.0000	-10.50624	Augmented Dickey-Fuller test statistic
	-3.632900	1% level Test critical values:
	-2.948404	5% level
	-2.612874	10% level

*MacKinnon (1996) one-sided p-values.

Augmented Dickey-Fuller Test Equation

Dependent Variable: D(LINCOME,2)

Method: Least Squares

Date: 07/16/17 Time: 22:51

Sample (adjusted): 1359 1393

Included observations: 35 after adjustments

Prob.	t-Statistic	Std. Error	Coefficient	Variable
0.0000	-10.50624	0.137374	-1.443285	D(LINCOME(-1))
0.2084	-1.283201	0.017282	-0.022177	C
-0.007708	Mean dependent var	0.769844	R-squared	
0.209295	S.D. dependent var	0.762870	Adjusted R-squared	
-1.673844	Akaike info criterion	0.101918	S.E. of regression	
-1.584967	Schwarz criterion	0.342782	Sum squared resid	
-1.643164	Hannan-Quinn criter.	31.29228	Log likelihood	
1.595351	Durbin-Watson stat	110.3811	F-statistic	
		0.000000	Prob(F-statistic)	

Null Hypothesis: LTAXCONSUM has a unit root

Exogenous: Constant

Lag Length: 3 (Automatic - based on SIC, maxlag=9)

Prob.*	t-Statistic		
0.9319	-0.177428	Augmented Dickey-Fuller test statistic	
	-3.646342	1% level	Test critical values:
	-2.954021	5% level	
	-2.615817	10% level	

*MacKinnon (1996) one-sided p-values.

Augmented Dickey-Fuller Test Equation

Dependent Variable: D(LTAXCONSUM)

Method: Least Squares

Date: 07/16/17 Time: 22:57

Sample (adjusted): 1361 1393

Included observations: 33 after adjustments

Prob.	t-Statistic	Std. Error	Coefficient	Variable
0.8604	-0.177428	0.029054	-0.005155	LTAXCONSUM(-1)
0.0686	1.893960	0.166304	0.314974	D(LTAXCONSUM(-1))
0.9466	0.067614	0.176194	0.011913	D(LTAXCONSUM(-2))
0.0090	-2.805890	0.165563	-0.464553	D(LTAXCONSUM(-3))
0.2206	1.252928	0.223008	0.279413	C
0.212970	Mean dependent var		0.337605	R-squared
0.413501	S.D. dependent var		0.242977	Adjusted R-squared
0.932053	Akaike info criterion		0.359775	S.E. of regression
1.158797	Schwarz criterion		3.624273	Sum squared resid
1.008346	Hannan-Quinn criter.		-10.37888	Log likelihood
1.911490	Durbin-Watson stat		3.567715	F-statistic
			0.017928	Prob(F-statistic)

Null Hypothesis: D(LTAXCONSUM) has a unit root

Exogenous: Constant

Lag Length: 2 (Automatic - based on SIC, maxlag=9)

Prob.*	t-Statistic	
0.0002	-5.105884	Augmented Dickey-Fuller test statistic
	-3.646342	1% level Test critical values:
	-2.954021	5% level
	-2.615817	10% level

*MacKinnon (1996) one-sided p-values.

Augmented Dickey-Fuller Test Equation

Dependent Variable: D(LTAXCONSUM,2)

Method: Least Squares

Date: 07/16/17 Time: 22:58

Sample (adjusted): 1361 1393

Included observations: 33 after adjustments

Prob.	t-Statistic	Std. Error	Coefficient	Variable
0.0000	-5.105884	0.224919	-1.148412	D(LTAXCONSUM(-1))
0.0212	2.437253	0.189219	0.461175	D(LTAXCONSUM(-1),2)
0.0062	2.952285	0.159376	0.470524	D(LTAXCONSUM(-2),2)
0.0045	3.076440	0.078822	0.242491	C
-0.006762	Mean dependent var	0.499372	R-squared	
0.475907	S.D. dependent var	0.447583	Adjusted R-squared	
0.872571	Akaike info criterion	0.353717	S.E. of regression	
1.053966	Schwarz criterion	3.628347	Sum squared resid	
0.933605	Hannan-Quinn criter.	-10.39742	Log likelihood	
1.914171	Durbin-Watson stat	9.642404	F-statistic	
		0.000141	Prob(F-statistic)	

Null Hypothesis: D(LTAXINCOM) has a unit root

Exogenous: Constant

Lag Length: 0 (Automatic - based on SIC, maxlag=9)

Prob.*	t-Statistic	
0.0054	-3.877239	Augmented Dickey-Fuller test statistic
	-3.632900	1% level Test critical values:
	-2.948404	5% level
	-2.612874	10% level

*MacKinnon (1996) one-sided p-values.

Augmented Dickey-Fuller Test Equation

Dependent Variable: D(LTAXINCOM,2)

Method: Least Squares

Date: 07/16/17 Time: 22:58

Sample (adjusted): 1359 1393

Included observations: 35 after adjustments

Prob.	t-Statistic	Std. Error	Coefficient	Variable
0.0005	-3.877239	0.168085	-0.651705	D(LTAXINCOM(-1))
0.0050	3.004634	0.041216	0.123840	C
-0.006100	Mean dependent var	0.312972	R-squared	
0.168707	S.D. dependent var	0.292153	Adjusted R-squared	
-1.011392	Akaike info criterion	0.141939	S.E. of regression	
-0.922515	Schwarz criterion	0.664841	Sum squared resid	
-0.980712	Hannan-Quinn criter.	19.69937	Log likelihood	
1.737332	Durbin-Watson stat	15.03298	F-statistic	
		0.000476	Prob(F-statistic)	

Null Hypothesis: LTAXWEALTH has a unit root

Exogenous: Constant

Lag Length: 0 (Automatic - based on SIC, maxlag=9)

Prob.*	t-Statistic	
0.7758	-0.903075	Augmented Dickey-Fuller test statistic
	-3.626784	1% level Test critical values:
	-2.945842	5% level
	-2.611531	10% level

*MacKinnon (1996) one-sided p-values.

Augmented Dickey-Fuller Test Equation

Dependent Variable: D(LTAXWEALTH)

Method: Least Squares

Date: 07/16/17 Time: 22:59

Sample (adjusted): 1358 1393

Included observations: 36 after adjustments

Prob.	t-Statistic	Std. Error	Coefficient	Variable
0.3728	-0.903075	0.011592	-0.010468	LTAXWEALTH(-1)
0.0013	3.497638	0.076193	0.266494	C
0.202106	Mean dependent var	0.023425	R-squared	
0.160761	S.D. dependent var	-0.005298	Adjusted R-squared	
-0.758556	Akaike info criterion	0.161187	S.E. of regression	
-0.670583	Schwarz criterion	0.883357	Sum squared resid	
-0.727851	Hannan-Quinn criter.	15.65401	Log likelihood	
2.378711	Durbin-Watson stat	0.815545	F-statistic	
		0.372840	Prob(F-statistic)	

Null Hypothesis: D(LTAXWEALTH) has a unit root

Exogenous: Constant

Lag Length: 0 (Automatic - based on SIC, maxlag=9)

Prob.*	t-Statistic	
0.0000	-6.929222	Augmented Dickey-Fuller test statistic
	-3.632900	1% level Test critical values:
	-2.948404	5% level
	-2.612874	10% level

*MacKinnon (1996) one-sided p-values.

Augmented Dickey-Fuller Test Equation

Dependent Variable: D(LTAXWEALTH,2)

Method: Least Squares

Date: 07/16/17 Time: 23:08

Sample (adjusted): 1359 1393

Included observations: 35 after adjustments

Prob.	t-Statistic	Std. Error	Coefficient	Variable
				D(LTAXWEALTH(-
0.0000	-6.929222	0.174296	-1.207734	1))
0.0000	5.434275	0.045403	0.246734	C
-0.004330	Mean dependent var	0.592664	R-squared	
0.249871	S.D. dependent var	0.580320	Adjusted R-squared	
-0.748563	Akaike info criterion	0.161873	S.E. of regression	
-0.659686	Schwarz criterion	0.864696	Sum squared resid	
-0.717883	Hannan-Quinn criter.	15.09985	Log likelihood	
1.993035	Durbin-Watson stat	48.01412	F-statistic	
		0.000000	Prob(F-statistic)	

VAR Lag Order Selection Criteria

Endogenous variables: LGDPPER LGOV LHUM LINCOME LSOCIAL
 LTAXCONSUM LTAXINCOM LTAXWEALTH

Exogenous variables: C

Date: 06/25/17 Time: 12:08

Sample: 1357 1393

Included observations: 35

Lag	LogL	LR	FPE	AIC	SC	HQ
0	53.89062	NA	1.62e-10	-2.679464	-2.368394	-2.572083
1	309.6904	394.6626	1.26e-15	-14.49660	-12.00804*	-13.63755
2	375.5826	75.30528*	6.88e-16*	-15.46186*	-10.79582	-13.85114*

* indicates lag order selected by the criterion

LR: sequential modified LR test statistic (each test at 5% level)

FPE: Final prediction error

AIC: Akaike information criterion

SC: Schwarz information criterion

HQ: Hannan-Quinn information criterion

Date: 07/16/17 Time: 23:11

Sample (adjusted): 1359 1393

Included observations: 35 after adjustments

Trend assumption: Linear deterministic trend

Series: LGDPPER LGOV LHUM LINCOME LSOCIAL LTAXCONSUM
LTAXINCOM LTAXWEALTH

Lags interval (in first differences): 1 to 1

Unrestricted Cointegration Rank Test (Trace)

Hypothesized		Trace	0.05	
No. of CE(s)	Eigenvalue	Statistic	Critical Value	Prob.**
None *	0.935767	293.8896	159.5297	0.0000
At most 1 *	0.866665	197.8064	125.6154	0.0000
At most 2 *	0.659514	127.2851	95.75366	0.0001
At most 3 *	0.584140	89.57683	69.81889	0.0006
At most 4 *	0.480123	58.86757	47.85613	0.0033
At most 5 *	0.464065	35.97185	29.79707	0.0086
At most 6	0.205144	14.14085	15.49471	0.0792
At most 7 *	0.160064	6.105033	3.841466	0.0135

Trace test indicates 6 cointegrating eqn(s) at the 0.05 level

* denotes rejection of the hypothesis at the 0.05 level

**MacKinnon-Haug-Michelis (1999) p-values

Unrestricted Cointegration Rank Test (Maximum Eigenvalue)

Hypothesized		Max-Eigen	0.05	
No. of CE(s)	Eigenvalue	Statistic	Critical Value	Prob.**
None *	0.935767	96.08317	52.36261	0.0000
At most 1 *	0.866665	70.52125	46.23142	0.0000
At most 2	0.659514	37.70831	40.07757	0.0903
At most 3	0.584140	30.70926	33.87687	0.1141
At most 4	0.480123	22.89572	27.58434	0.1780
At most 5 *	0.464065	21.83100	21.13162	0.0398
At most 6	0.205144	8.035815	14.26460	0.3751
At most 7 *	0.160064	6.105033	3.841466	0.0135

Max-eigenvalue test indicates 2 cointegrating eqn(s) at the 0.05 level

* denotes rejection of the hypothesis at the 0.05 level

**MacKinnon-Haug-Michelis (1999) p-values

Unrestricted Cointegrating Coefficients (normalized by $b'S11*b=I$):

LGDPPEP	LGOV	LHUM	LINCOME	LSOCIAL	LTAXCONSUM
5.169944	-6.134444	0.746872	11.95926	72.42159	1.064483
-13.14905	4.157853	-2.745551	-3.086590	-5.219677	-0.397363
1.853362	4.231993	3.468661	-8.154395	-80.25065	1.417807
-17.13000	-4.980082	-5.591883	9.591488	-87.14441	0.381982
1.187193	6.922415	-2.360086	-2.671782	34.04150	1.205579
6.867679	-6.136996	-0.338428	-7.015943	72.80033	0.227887
1.578568	-2.399976	1.171580	-14.78978	-96.70754	-0.619861
-2.020692	-4.220757	5.267039	-4.203547	-62.66178	0.490426

Unrestricted Adjustment Coefficients (alpha):

D(LGDPPER)	-0.002994	0.042054	-0.008522	0.012484	-0.005404
D(LGOV)	0.042869	-0.045249	-0.001554	0.020460	-0.035921
D(LHUM)	0.013580	-0.000812	-0.017035	-0.006794	0.012713
D(LINCOME)	-0.046807	0.049012	0.015406	0.017077	0.004683
D(LSOCIAL)	-0.000991	-0.004403	-0.000694	0.000739	0.002165
D(LTAXCONSUM)	-0.100360	-0.054453	-0.164499	-0.002487	-0.148453
D(LTAXINCOM)	0.020665	0.015931	0.002919	-0.064667	-0.002205
D(LTAXWEALTH)	-0.039817	-0.009564	0.003579	-0.050300	0.035696

1 Cointegrating Equation(s): Log likelihood 400.2407

Normalized cointegrating coefficients (standard error in parentheses)

	LTAXCONSUM				
	LGDP	LGOV	LHUM	LINCOME	LSOCIAL
1.000000	-1.186559	0.144464	2.313228	14.00820	0.205898
	(0.14543)	(0.07610)	(0.24126)	(1.73911)	(0.02370)

Adjustment coefficients (standard error in parentheses)

D(LGDPPER)	-0.015476 (0.06734)
D(LGOV)	0.221630 (0.09982)
D(LHUM)	0.070208 (0.04332)
D(LINCOME)	-0.241991 (0.08507)
D(LSOCIAL)	-0.005122 (0.00663)
D(LTAXCONSUM)	-0.518854 (0.34137)
D(LTAXINCOM)	0.106839 (0.12571)
D(LTAXWEALTH)	-0.205850 (0.13937)

2 Cointegrating Equation(s): Log likelihood 435.5014

Normalized cointegrating coefficients (standard error in parentheses)

LGPPER	LGOV	LHUM	LINCOME	LSOCIAL	LTAXCONSU
1.000000	0.000000	0.232177 (0.06687)	-0.520404 (0.20387)	-4.548178 (1.53197)	-0.033606 (0.02081)
0.000000	1.000000	0.073922 (0.10121)	-2.388108 (0.30856)	-15.63881 (2.31864)	-0.201848 (0.03150)

Adjustment coefficients (standard error in parentheses)

D(LGPPER)	-0.568443 (0.14053)	0.193217 (0.07371)
D(LGOV)	0.816614 (0.24099)	-0.451116 (0.12640)
D(LHUM)	0.080884 (0.11837)	-0.086682 (0.06208)
D(LINCOME)	-0.886453 (0.18674)	0.490921 (0.09795)
D(LSOCIAL)	0.052771 (0.01318)	-0.012229 (0.00691)
D(LTAXCON SUM)	0.197156 (0.92015)	0.389241 (0.48263)
D(LTAXINCO M)	-0.102639 (0.34058)	-0.060532 (0.17864)
D(LTAXWEA LTH)	-0.080087 (0.37993)	0.204486 (0.19928)

3 Cointegrating Equation(s): Log likelihood 454.3555

Normalized cointegrating coefficients (standard error in parentheses)

				LTAXCONSUM	
LGPPER	LGOV	LHUM	LINCOME	LSOCIAL	M
1.000000	0.000000	0.000000	-0.768855 (0.40172)	-4.067906 (2.54607)	-0.232458 (0.04414)
0.000000	1.000000	0.000000	-2.467212 (0.33571)	-15.48590 (2.12770)	-0.265160 (0.03689)
0.000000	0.000000	1.000000	1.070094 (1.24155)	-2.068556 (7.86879)	0.856466 (0.13642)

Adjustment coefficients (standard error in parentheses)

D(LGPPER)	-0.584238 (0.13963)	0.157150 (0.08362)	-0.147258 (0.04396)
D(LGOV)	0.813734 (0.24301)	-0.457692 (0.14553)	0.150862 (0.07651)
D(LHUM)	0.049313 (0.10906)	-0.158773 (0.06531)	-0.046717 (0.03434)
D(LINCOME)	-0.857900 (0.18315)	0.556120 (0.10968)	-0.116086 (0.05766)
D(LSOCIAL)	0.051486 (0.01314)	-0.015164 (0.00787)	0.008943 (0.00414)
D(LTAXCONSUM)	-0.107720 (0.80090)	-0.306917 (0.47964)	-0.496043 (0.25215)
D(LTAXINCOM)	-0.097229 (0.34340)	-0.048179 (0.20565)	-0.018180 (0.10811)
D(LTAXWEALTH)	-0.073453 (0.38305)	0.219633 (0.22940)	0.008937 (0.12060)

4 Cointegrating Equation(s): Log likelihood 469.7101

Normalized cointegrating coefficients (standard error in parentheses)

	LTAXCONSU					
	LGDP	LGOV	LHUM	LINCOME	LSOCIAL	M I
1.000000	0.000000	0.000000	0.000000	0.000000	15.03396 (2.49619)	-0.222244 (0.04844)
0.000000	1.000000	0.000000	0.000000	0.000000	45.81090 (6.49582)	-0.232382 (0.12605)
0.000000	0.000000	1.000000	0.000000	0.000000	-28.65458 (7.26470)	0.842249 (0.14097)
0.000000	0.000000	0.000000	1.000000	0.000000	24.84457 (2.96503)	0.013285 (0.05753)
Adjustment coefficients (standard error in parentheses)						
D(LGDP)	-0.798089 (0.21113)	0.094979 (0.09362)	-0.217067 (0.06793)	0.023632 (0.16711)		
D(LGOV)	0.463254 (0.36889)	-0.559585 (0.16358)	0.036452 (0.11869)	0.861258 (0.29198)		
D(LHUM)	0.165688 (0.16783)	-0.124941 (0.07442)	-0.008727 (0.05400)	0.238661 (0.13284)		
D(LINCOME)	-1.150428 (0.27608)	0.471076 (0.12243)	-0.211578 (0.08883)	-0.672895 (0.21852)		
D(LSOCIAL)	0.038833 (0.02028)	-0.018842 (0.00899)	0.004812 (0.00653)	0.014481 (0.01605)		
D(LTAXCON SUM)	-0.065112 (1.25230)	-0.294530 (0.55532)	-0.482134 (0.40292)	0.285381 (0.99120)		
D(LTAXINCO M)	1.010518 (0.45307)	0.273869 (0.20091)	0.343431 (0.14577)	-0.446086 (0.35860)		
D(LTAXWEA LTH)	0.788195 (0.55544)	0.470134 (0.24630)	0.290211 (0.17871)	-0.958300 (0.43963)		

5 Cointegrating Equation(s): Log likelihood 481.1580

Normalized cointegrating coefficients (standard error in parentheses)

	LTAXCONSUM				
	LGDP	LG	LH	LINC	LSOC
	PER	GOV	UM	OME	SIAL
					M
	1.000000	0.000000	0.000000	0.000000	0.031560 (0.03089)
	0.000000	1.000000	0.000000	0.000000	0.540997 (0.08844)
	0.000000	0.000000	1.000000	0.000000	0.358503 (0.09809)
	0.000000	0.000000	0.000000	1.000000	0.432711 (0.05838)
	0.000000	0.000000	0.000000	0.000000	1.000000 -0.016882 (0.00362)
Adjustment coefficients (standard error in parentheses)					
D(LGDP	-0.804504 (0.21005)	0.057573 (0.11357)	-0.204314 (0.07105)	0.038070 (0.16792)	-1.024235 (1.34667)
D(LGOV)	0.420608 (0.33282)	-0.808246 (0.17994)	0.121229 (0.11257)	0.957232 (0.26605)	0.459723 (2.13373)
D(LHUM)	0.180781 (0.15820)	-0.036934 (0.08553)	-0.038731 (0.05351)	0.204694 (0.12646)	3.379593 (1.01424)
D(LINCOME)	-1.144868 (0.27569)	0.503492 (0.14905)	-0.222629 (0.09325)	-0.685406 (0.22038)	-6.210781 (1.76745)
D(LSOCIAL)	0.041404 (0.01786)	-0.003852 (0.00966)	-0.000298 (0.00604)	0.008696 (0.01428)	0.016229 (0.11453)
D(LTAXCON					
SUM)	-0.241354 (1.06480)	-1.322181 (0.57570)	-0.131773 (0.36017)	0.682014 (0.85119)	1.380382 (6.82655)
D(LTAXINCO					
M)	1.007901 (0.45361)	0.258605 (0.24525)	0.348635 (0.15343)	-0.440195 (0.36261)	6.739525 (2.90813)
D(LTAXWEA					
LTH)	0.830573 (0.53293)	0.717239 (0.28814)	0.205965 (0.18026)	-1.053673 (0.42602)	2.477657 (3.41666)

6 Cointegrating Equation(s): Log likelihood 492.0735

Normalized cointegrating coefficients (standard error in parentheses)

	LTAXCONSUM				
LGDP	LGOV	LHUM	LINCOME	LSOCIAL	M
1.000000	0.000000	0.000000	0.000000	0.000000	0.000000
0.000000	1.000000	0.000000	0.000000	0.000000	0.000000
0.000000	0.000000	1.000000	0.000000	0.000000	0.000000
0.000000	0.000000	0.000000	1.000000	0.000000	0.000000
0.000000	0.000000	0.000000	0.000000	1.000000	0.000000
0.000000	0.000000	0.000000	0.000000	0.000000	1.000000

Adjustment coefficients (standard error in parentheses)

D(LGDP)	-0.869217 (0.21533)	0.115400 (0.12484)	-0.201125 (0.06968)	0.104179 (0.17678)	-1.710217 (1.48043)
D(LGOV)	0.666358 (0.30552)	-1.027850 (0.17713)	0.109119 (0.09887)	0.706176 (0.25083)	3.064781 (2.10052)
D(LHUM)	0.263135 (0.15576)	-0.110527 (0.09031)	-0.042790 (0.05041)	0.120562 (0.12788)	4.252585 (1.07092)
D(LINCOME)	-0.916401 (0.24305)	0.299333 (0.14091)	-0.233888 (0.07865)	-0.918805 (0.19954)	-3.788936 (1.67103)
D(LSOCIAL)	0.042406 (0.01868)	-0.004748 (0.01083)	-0.000348 (0.00604)	0.007671 (0.01533)	0.026859 (0.12842)
D(LTAXCON SUM)	-0.581917 (1.08976)	-1.017852 (0.63180)	-0.114990 (0.35265)	1.029930 (0.89470)	-2.229734 (7.49238)
D(LTAXINCO M)	0.755959 (0.44261)	0.483741 (0.25661)	0.361050 (0.14323)	-0.182814 (0.36339)	4.068838 (3.04309)
D(LTAXWEA LTH)	1.032364 (0.54045)	0.536917 (0.31334)	0.196021 (0.17490)	-1.259820 (0.44371)	4.616725 (3.71577)

7 Cointegrating Equation(s): Log likelihood 496.0914

Normalized cointegrating coefficients (standard error in parentheses)

	LTAXCONSU				
	M				
LGPPER	LGOV	LHUM	LINCOME	LSOCIAL	M
1.000000	0.000000	0.000000	0.000000	0.000000	0.000000
0.000000	1.000000	0.000000	0.000000	0.000000	0.000000
0.000000	0.000000	1.000000	0.000000	0.000000	0.000000
0.000000	0.000000	0.000000	1.000000	0.000000	0.000000
0.000000	0.000000	0.000000	0.000000	1.000000	0.000000
0.000000	0.000000	0.000000	0.000000	0.000000	1.000000
0.000000	0.000000	0.000000	0.000000	0.000000	0.000000

Adjustment coefficients (standard error in parentheses)

D(LGDPPER)	-0.877044 (0.21457)	0.127300 (0.12605)	-0.206934 (0.07011)	0.177512 (0.22200)	-1.230709 (1.71834)
D(LGOV)	0.679755 (0.30363)	-1.048218 (0.17837)	0.119062 (0.09920)	0.580659 (0.31414)	2.244049 (2.43157)
D(LHUM)	0.279874 (0.14802)	-0.135975 (0.08696)	-0.030367 (0.04836)	-0.036264 (0.15315)	3.227129 (1.18542)
D(LINCOME)	-0.903654 (0.24065)	0.279953 (0.14138)	-0.224427 (0.07863)	-1.038232 (0.24899)	-4.569849 (1.92725)
D(LSOCIAL)	0.043423 (0.01848)	-0.006293 (0.01085)	0.000406 (0.00604)	-0.001850 (0.01912)	-0.035398 (0.14797)
D(LTAXCON SUM)	-0.598888 (1.09109)	-0.992050 (0.64098)	-0.127586 (0.35649)	1.188935 (1.12887)	-1.190034 (8.73784)
D(LTAXINCO M)	0.773400	0.457226	0.373994	-0.346215	3.000390

	(0.44060)	(0.25884)	(0.14396)	(0.45586)	(3.52850)
D(LTAXWEA					
LTH)	0.988435	0.603704	0.163418	-0.848249	7.30790
	(0.52580)	(0.30889)	(0.17179)	(0.54401)	(4.21080)

ARDL Cointegrating And Long Run Form

Dependent Variable: LGDPPER

Selected Model: ARDL(1, 2, 2, 3, 3, 2, 0)

Date: 06/25/17 Time: 12:35

Sample: 1357 1393

Included observations: 34

Cointegrating Form

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
D(LGOV)	-0.237102	0.069895	-3.392241	0.0040
D(LGOV(-1))	0.162278	0.054036	3.003172	0.0089
D(LHUM)	-0.695140	0.121840	-5.705362	0.0000
D(LINCOME)	0.232497	0.005036	46.165565	0.0000
D(LINCOME(-1))	-0.210002	0.004625	-45.405713	0.0000
D(LSOCIAL)	1.881725	0.023997	78.413693	0.0000
D(LTAXCONSUM(-2))	0.085035	0.018719	4.542610	0.0004
D(LTAXINCOM)	-0.169830	0.051768	-3.280579	0.0051
D(LTAXINCOM(-1))	0.219836	0.050998	4.310685	0.0006
D(LTAXWEALTH)	0.161756	0.035283	4.584472	0.0004
CointEq(-1)	-0.531335	0.092012	-5.774601	0.0000

$$\text{Cointeq} = \text{LGDPPER} - (-0.9973*\text{LGOV} + 0.4705*\text{LHUM} + 1.0640*\text{LK} - 0.1744*\text{LTAXCONSUM} - 0.2625*\text{LTAXINCOM} + 0.3044*\text{LTAXWEALTH})$$

Long Run Coefficients

	Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
	LGOV	-0.997342	0.244963	-4.071402	0.0010
	LHUM	0.470531	0.095002	4.952879	0.0002
	LTAXCONSUM	-0.174354	0.044184	-3.946109	0.0013
	LTAXINCOM	-0.262475	0.081629	-3.215450	0.0058
	LTAXWEALTH	0.304432	0.071775	4.241482	0.0007
	LINCOME	1.464554	0.105097	13.935199	0.0000
	LSOCIAL	3.628023	0.272118	13.332518	0.0000

**ISLAMIC AZAD UNIVERSITY
SOUTH TEHRAN BRANCH**

**Faculty of Economics and Accounting
Department of Economics**

A Thesis submitted in partial fulfillment of the requirement for the
degree of Master of Economics

Title:

Impact of Financial Instruments on Economic Growth
Attention to the functioning of institutions

Advisor

Ph.D Ouranus Parivar

By

Negin Entezari

October 2017